

Arxivística i Gestió de Documents

Escola FUAB **Formació**

Màster en Arxivística i Gestió Documental

Treball Final de Màster

EL PROJECTE “FAMILYSEARCH INTERNATIONAL”

***Anàlisi arxivística del projecte i el seu impacte en els
arxius catalans***

Meritxell Dominich Lorenzo

Dirigit per Joan Pérez Ventayol

Data: 28 de juny de 2024

Com citar aquest article: Dominich Lorenzo, Meritxell (2024) *El projecte “FamilySearch International”*. *Anàlisi arxivística del projecte i del seu impacte en els arxius catalans*. Treball Final de Màster del Màster d'Arxivística i Gestió de Documents de l'Escola Superior d'Arxivística i Gestió de Documents..
Http://... (consultat el ...)

Es permet la reproducció total o parcial, la distribució, la comunicació pública de l'obra i la creació d'obres derivades, fins i tot amb finalitats comercials, sempre i quan aquestes es distribueixin sota la mateixa llicència que regula l'obra original i es reconegui l'autoria de l'obra original.

Resum

FamilySearch és àmpliament coneguda com una pàgina web on de forma gratuïta es pot crear un arbre genealògic fent diverses cerques a la seva base de dades. Tanmateix, la realitat de què és el Projecte FamilySearch International, qui hi ha darrere, la documentació de què disposa, les aportacions que fa a la societat o els problemes que pot ocasionar, entre d'altres, són totalment desconeguts per la majoria dels usuaris. En aquest estudi, s'amplia el coneixement que es té d'aquesta organització així com analitzar-ne l'impacte que ha tingut en l'àmbit català.

Paraules clau: avantpassats, base de dades, dades, digitalització, FamilySearch, genealogia, història familiar, indexació, microfilm, registres

Título: El Proyecto “FamilySearch International”. Análisis archivístico del proyecto y de su impacto en los archivos catalanes

Resumen

FamilySearch es ampliamente conocida como una página web donde de forma gratuita se puede crear un árbol genealógico haciendo diversas búsquedas en su base de datos. Sin embargo, la realidad de qué es el Proyecto FamilySearch International, quién está detrás, la documentación de la que dispone, las aportaciones que hace a la sociedad o los problemas que puede ocasionar, entre otros, son totalmente desconocidos por la mayoría de los usuarios. En este estudio, se amplía el conocimiento que se tiene de esta organización y se analiza el impacto que ha tenido en el ámbito catalán.

Palabras clave: antepasados, base de datos, datos, digitalización, FamilySearch, genealogía, historia familiar, indexación, microfilm, registros

Title: "FamilySearch International" project. Archival analysis of the project and its impact on Catalan archives

Abstract

FamilySearch is widely known as a website where you can create a family tree for free by performing searches on its database. However, the reality of what the FamilySearch International Project is, who is behind it, the documentation it has, the contributions it makes to society, or the problems it can cause, among others, are completely unknown to most users. This study aims to expand the knowledge of this organization as well as analyzes the impact it has had in the Catalan context.

Keywords: ancestors, data, database, digitization, FamilySearch, genealogy, family history, indexing, microfilm, records

SUMARI

1	Introducció	7
2	Objectius, hipòtesis i metodologia en la recerca.....	8
2.1	Objectius.....	8
2.2	Hipòtesis.....	8
2.3	Metodologia	8
2.3.1	La recerca de les fonts.....	10
3	Marc teòric i estat de la qüestió.....	12
4	L'església de Jesucrist dels Sants dels Darrers Dies.....	16
4.1	El rerefons ideològic i la creença que motiva la recerca genealògica	16
5	El projecte "FamilySearch International"	19
5.1	Inicis, metodologies emprades i globalització.....	19
5.2	Anàlisi arxivística.....	21
5.2.1	Principals dipòsits de documentació	22
5.2.1.1	Utah: La cúpula.....	23
5.2.1.2	Els Centres FamilySearch.....	27
5.2.2	Contingut dels dipòsits	28
5.2.2.1	Els documents: còpies de documents aliens.....	30
5.2.3	Tipologies documentals i altres fonts d'informació	31
5.2.4	La digitalització.....	33
5.2.4.1	Difusió o no de documents i de dades	35
6	Visió global del projecte "FamilySearch International"	37
6.1	La pàgina web.....	37
6.1.1	Persona (<árbol familiar/persona>).....	40
6.1.2	Cercar (<buscar>).....	43
6.1.3	Galeria (<recuerdos/galeria>).....	49
6.1.4	Indexació (<participa/indexación>)	50
6.1.5	Enregistrar històries (<actividades/registrar mi historia>).....	52
6.2	Facilitats i avantatges que dona el projecte FamilySearch Internacional	53

6.2.1	Accés global per internet.....	53
6.2.2	El cercador d'informació genealògica	55
6.2.3	Creació de documents. La tradició oral en la genealogia.	55
6.2.3.1	El projecte a l'Àfrica.....	56
6.2.4	Les còpies de documents.....	58
6.2.4.1	Els arxius perduts en el desastre.....	60
6.3	Inconvenients i problemàtiques que es troben en el projecte FamilySearch International.....	63
6.3.1	Facilitat per editar les dades a la web familysearch.org sense supervisió	66
6.3.2	Problemes d'accés a la documentació d'altres organitzacions per qüestions d'ideologia: el cas de l'Església Catòlica.....	67
6.3.3	Legislació aplicable.....	70
7	L'impacte en els arxius catalans.....	74
7.1	Estudi de l'impacte	74
7.2	Tipologia d'arxiu i fons consultats.....	79
7.3	Problemes d'accés als arxius catalans	80
7.4	Els convenis de col·laboració.....	82
7.5	Documentació consultable a FamilySearch referent al territori català.....	84
8	Conclusions	86
9	Bibliografia	90
	Índex d'il·lustracions.....	95
	Índex de gràfics.....	97
	ANNEX I: Pautes i normes de càrrega	98
	ANNEX II: Contracte d'enviament de contingut de FamilySearch	100
	ANNEX III: Visita al Centre de FamilySearch Cornellà	103
	ANNEX IV: Enquesta.....	108

1 Introducció

El projecte “FamilySearch Internacional” és, per la major part de gent, conegut com a una font d’informació genealògica en línia molt útil per evitar fer les tradicionals recerques als arxius, o, simplement, com una pàgina web on es pot confeccionar l’arbre genealògic d’una persona arribant a un nombre molt extens de generacions d’avantpassats de manera gairebé instantània. No obstant això, en desconeixen el funcionament i els seus orígens, i tendeixen a acceptar la informació que hi troben sense un qüestionament crític. Aquesta interacció sovint omet qüestions fonamentals des de la perspectiva arxivística referents a, per exemple, com s’han obtingut els documents, la fiabilitat de les dades, la legislació que les envolta o del seu emmagatzematge.

És per aquest motiu, i tenint en compte que el projecte “FamilySearch Internacional” transcendeix l’àmbit d’estudi de la genealogia, que es pretén explicar quin és el rerefons ideològic i perquè es porta tant de temps duent a terme aquesta feina ingent de recopilació de dades arreu del món, però sobretot se centrarà en la vessant arxivística del projecte.

Per tant, se centraran els esforços en analitzar les tipologies documentals que s’hi poden trobar, com s’emmagatzema la documentació, els documents digitalitzats, els “projectes” que hi ha dins del projecte “FamilySearch Internacional”, els avantatges i desavantatges que té el projecte, etc. I també en l’impacte que ha tingut el projecte en l’àmbit català.

2 Objectius, hipòtesis i metodologia en la recerca

2.1 Objectius

El principal objectiu d'aquesta recerca és analitzar en profunditat el projecte FamilySearch Internacional. Es vol saber quin és el seu origen, per quin motiu és tant utilitzat en determinats àmbits, en què consisteix exactament, el mètode arxivístic que hi utilitzen, etc. S'analitzaran les seves potencialitats i els seus inconvenients.

Tanmateix, un cop analitzat el projecte, al ser global, s'analitzarà quin és, i ha sigut, l'impacte que ha tingut en els arxius de Catalunya i quin benefici n'ha tret cadascuna de les parts d'aquesta col·laboració en el cas que hagi existit.

2.2 Hipòtesis

Les hipòtesis d'aquesta recerca es podrien resumir en les següents:

- El projecte FamilySearch té una primera finalitat motivada per les creences de l'Església de Jesucrist dels Sants dels Darrers Dies, però realment va més enllà. El que es vol és preservar dades "vitals" del màxim de persones d'arreu del món i, per tant, intentar preservar així la història global.
- El projecte FamilySearch és un arxiu d'arxius ja que el fons principal que emmagatzema en el seu dipòsit el componen en bona part còpies de documents provinents de fons d'altres organitzacions de caire divers d'arreu del món.
- El projecte FamilySearch és una eina genealògica molt útil i utilitzada, no només pels feligresos de l'Església de Jesucrist dels Sants dels Darrers Dies sinó per una àmplia diversitat de persones amb inquietuds i d'ideologies diferents, però presenta certes mancances que fan perdre la fiabilitat de les dades.
- El projecte FamilySearch a Catalunya s'ha centrat únicament en la consulta d'alguns arxius.

2.3 Metodologia

Primer de tot, s'ha consultat la pàgina web del projecte FamilySearch International per tal de veure l'abast que podia tenir aquest estudi i mirar quines implicacions arxivístiques podia tenir.

Després, s'han buscat fonts acadèmiques per tal de poder conèixer més a fons el projecte FamilySearch International. Per poder executar aquesta tasca s'ha utilitzat tant les eines que proporciona la biblioteca UAB com eines online, com per exemple Google Acadèmic. En cap moment s'han filtrat els resultats obtinguts per qüestions d'idioma ja que un percentatge molt elevat dels documents que s'han trobat estan escrits en anglès.

Per trobar tot tipus d'estudis que poguessin ajudar a tenir una visió global del projecte, sense que fos el mateix projecte el què expliqués en què consisteix, s'han fet servir paraules clau, en diversos idiomes, tals com: FamilySearch, Family Search, Iglesia mormona cueva, Iglesia mormona bóveda, Mormon microfilms, Iglesia mormona, genealogia, Genealogical Society of Utah,...

D'aquesta manera, es podrà donar resposta a diverses preguntes que sorgeixen referents al projecte FamilySearch: la seva motivació, la seva història, els projectes derivats, la potencialitat del projecte, etc.

Fent aquesta cerca s'ha pogut veure que no hi ha cap estudi íntegrament arxivístic sobre el tema però sí que hi ha algun article amb abast parcial que tracta temes com la digitalització dels documents o l'obtenció i processament de dades.

També s'ha fet una cerca a la web mitjançant els buscadors Google i Bing per tal de poder trobar altres fonts, que, tot i no ser acadèmiques, sí que poden aportar alguna dada complementària per poder portar a terme l'estudi. Tanmateix s'ha consultat les pàgines web associades directa o indirectament al projecte FamilySearch International (familysearch.org, laiglesiadejesucristo.org, byu.edu,...)

Una altra cerca que s'ha fet ha sigut a Google Maps, amb la capa d'imatge de satèl·lit activada, per tal de poder observar, des de la distància que separa, el lloc on el projecte FamilySearch International ha construït la seva seu central i on té els dipòsits per emmagatzemar la documentació.

Un cop fets aquests primers passos s'ha pogut fer el disseny del present estudi, sabent d'aquesta manera l'abast i aprofundiment que es pot fer en cadascun dels temes tractats.

Per tal de poder saber l'impacte que ha tingut el projecte FamilySearch International a Catalunya, s'ha fet una enquesta online als 375 arxius que figuren al Directori d'Arxius de la Generalitat de Catalunya.

La finalitat d'aquesta enquesta és arribar a saber de primera mà quin és el mètode que segueix el projecte FamilySearch International, o, anteriorment, la Societat Genealògica de Utah, per poder obtenir les còpies dels documents que els interessa tenir amb la finalitat d'engrandir la seva base de dades per poder realitzar l'estudi de la història familiar dels seus feligresos. Tanmateix, s'intentarà veure si l'abast és localitzat a zones molt poblades o és extensa a tot el territori i també, es podrà fer un perfil de quin tipus de documents i fons són els que més consulten.

També, per tal de poder conèixer el funcionament dels centres FamilySearch que hi ha a Catalunya, s'ha sol·licitat, a mode d'observació, poder dur a terme una visita als centres de

Barcelona, Cornellà del Llobregat, Terrassa i Sabadell¹. De tots ells, s’ha pogut realitzar la visita al centre de Cornellà del Llobregat².

2.3.1 La recerca de les fonts

Per poder dur a terme el present estudi, hi ha hagut certa dificultat ja que no s’ha trobat cap estudi semblant. El tema tractat és tant ampli i es pot tractar de tantes maneres diferents que no hi ha cap estudi suficientment complert i/o especialitzat únicament en arxivística que pugui servir de guia.

Essent així, el que s’ha fet ha sigut buscar fonts que poguessin donar la visió més àmplia possible sobre què és el Projecte FamilySearch Internacional. En tot moment s’ha intentat que aquestes fonts fossin de fora la organització, la qual cosa ha costat bastant ja que gran part, més del 75%, dels estudis que es poden trobar els han fet membres de FamilySearch, de l’Església de Jesucrist dels Sants dels Darrers Dies, de la Societat Genealògica de Utah o de la Brigham Young University, que com es podrà veure són quatre institucions que tenen relació entre si.

Es tenen un seguit de fonts que es podria dir que són estudis parcials i que serveixen per algunes de les seccions del present estudi o per donar-hi cert context però no n’abracen la totalitat.

Tanmateix, es pot afirmar que la vessant arxivística del projecte FamilySearch Internacional està molt poc estudiada, sent, fins i tot, un aspecte poc explicat per part del propi projecte ja que més enllà d’algunes al·lusions al dipòsit de que disposen a les Granite Mountains (Utah, EEUU) no s’ha trobat bibliografia específica.

Les fonts doncs, en la seva majoria, no parlen directament del projecte FamilySearch però si d’aspectes que són útils per tal de poder-se fer una idea del projecte.

Una altre problemàtica que hi ha a l’hora de trobar informació sobre el projecte FamilySearch International és el seu poc recorregut a la història ja que com a tal es crea l’any 1999³. No obstant és un projecte hereu del segle de trajectòria de la seva antecessora, la Societat Genealògica de Utah.

És per tot l’exposat que per elaborar aquest estudi s’han utilitzat, principalment, fonts relacionades amb:

- La pàgina web, el blog i informació creada directament del Projecte FamilySearch International

¹ Dels quatre centres només el de Cornellà i el de Terrassa han contestat.

² Veure Annex III

³ Segons apareix a “¿Quiénes somos?” (FamilySearch 2023a)

- Estudis sobre la Societat Genealògica de Utah
- Estudis sobre la cúpula de les Granite Mountains i el seu context
- Estudis sobre la recollida de dades/documents: mètode d'escaneig, creació, etc.

Tanmateix, per tal de poder donar context a alguns dels aspectes que es tracten o per poder aprofundir en alguns dels temes tractats, també s'han utilitzat, entre d'altres, els següents:

- Estudis generalistes sobre l'Església de Jesucrist dels Sants dels Darrers Dies
- Estudis de genealogia i de història familiar
- Projectes universitaris per millorar l'obtenció de dades dels documents
- Estudis d'utilització de FamilySearch com a eina per a la preservació de la història
- Legislació vigent en matèria d'ús de dades personals i drets d'imatge i d'autor.

Finalment, per tal de contrastar algunes informacions s'han utilitzat diccionaris especialitzats en matèria religiosa, i, diccionaris i eines de traducció per aclarir possibles dubtes a l'hora de redactar.

La major part de fonts utilitzades són publicacions científiques que es troben en línia ja sigui perquè la publicació ha estat escanejada o perquè directament tenen el seu origen en el món digital. No obstant, també, en alguns dels casos s'han utilitzat fonts audiovisuals que han aportat informacions que no s'han trobat per escrit.

3 Marc teòric i estat de la qüestió

El poc recorregut que té el Projecte FamilySearch International en la història fa que per poder-se fer una idea de què és, perquè s'utilitza i com funciona s'hagi de fer una retrospectiva mirant a d'altres organitzacions, principalment la Societat Genealògica de Utah i l'Església de Jesucrist dels Sants dels Darrers Dies, per poder veure d'on es ve i cap on es va. No es pot parlar de FamilySearch sense parlar de l'Església de Jesucrist dels Sants dels Darrers Dies i, molt menys, sense parlar de la Societat Genealògica de Utah.

FamilySearch esdevé una realitat amb la revolució tecnològica que es produeix a les darreries del segle XX. L'Església de Jesucrist dels Sants dels Darrers Dies posa en marxa el lloc web familysearch.org l'any 1999 per donar visibilitat mundial a la Societat Genealògica de Utah així com per facilitar-hi l'accés des de qualsevol part del món amb la finalitat d'ajudar a les persones a la recerca de la seva història familiar. L'any 2005, aquesta acabà adoptant el nom de Projecte FamilySearch International.

No obstant, no es pot entendre l'existència de FamilySearch i la Societat Genealògica de Utah sense entendre la doctrina de l'Església de Jesucrist dels Sants dels Darrers Dies que fa necessària la seva creació. Principalment, és el ritus del “baptisme dels morts”, que sorgeix dels diferents textos sagrats de què disposa aquesta religió, el que genera les inquietuds genealògiques entre els feligresos. Aquesta pràctica esdevé un dels principals motius per dur a terme la recerca de la història familiar per part dels seguidors de l'Església de Jesucrist dels Sants dels Darrers Dies.

És en aquest context de necessitat dels feligresos quan l'any 1894 es creà la Societat Genealògica de Utah per part de Wilford Woodruff, que segons explica (Little 2008) en aquell moment era president de l'Església de Jesucrist dels Sants dels Darrers Dies i fou qui decretà que la recerca genealògica, per part dels fidels, s'havia de dur a terme a quantes més generacions millor per poder efectuar els sagraments “per poders” i ajudar als avantpassats a abraçar la seva fe.

En aquesta primigènia Societat Genealògica la recerca és lenta i poc eficient, motiu pel qual durant la dècada dels anys 30 del segle XX es va adoptar l'ús dels microfilms⁴, sent així, l'inici de la tradició arxivística que té avui dia el Projecte FamilySearch International.

Fou tal la producció de documents microfilmats que a la dècada dels 60, en el context de la Guerra Freda, l'Església de Jesucrist dels Sants dels Darrers Dies va veure la necessitat de crear un lloc on poder emmagatzemar la documentació generada i que aquesta es pogués preservar per a les generacions futures. El lloc escollit fou la Muntanya de Granit (Granite

⁴ (Little 2008)

Mountain) localitzada molt a prop de Salt Lake City a Utah. Segons (Bean et al. 1980) a principis dels 80 del segle XX, hi havia uns 100 equips de voluntaris que engrandien l'arxiu aproximadament amb 30.000 microfilms anuals, ampliant els llocs d'origen dels documents degut a l'expansió, també, de la religió.

De fet, es pot dir que la gran expansió del Projecte arriba l'any 1999, quan es desenvolupa el lloc web i per tant FamilySearch és una realitat. Abans d'això tots els documents només es podien consultar als centres d'història familiar que, tot i haver-n'hi uns 3000 arreu del món, no facilitaven tant la recerca com la nova eina que acabaven de crear. Amb l'arribada de la web, es va donar accés complet des de qualsevol lloc al catàleg de la Biblioteca d'Història Familiar, l'Arxiu i a l'Índex Genealògic Internacional, que incloïa uns 300 milions de noms en aquell moment.

Segons (Davis 1999) la posada en marxa del lloc web va arribar en un moment en què l'interès general per la genealogia estava a l'alça i la irrupció de FamilySearch al mercat genealògic va fer que molts llocs especialitzats de pagament es veiessin directament perjudicats. L'èxit de la web fou rotund i va tenir una gran acollida arreu del món. De fet, fou tal que l'allau de visites en el seu llançament va fer col·lapsar alguns dels servidors del projecte, havent de suspendre momentàniament el servei.

La metodologia que es segueix per poder dur a terme les còpies de documents en microfilms és sempre la mateixa. Tal com es pot veure a través dels estudis de (Oliveira 2018; Cebrià García 2012; Gómez 2015; Jiménez 2005), la Societat Genealògica de Utah, o ara el Projecte FamilySearch International, es posen en contacte amb un arxiu que tingui documents que siguin útils per poder fer la recerca genealògica i es fa un conveni entre ambdues institucions on els acords principals són que es microfilma/digitalitza la documentació de manera gratuïta per poder emmagatzemar al dipòsit de Utah i poder-la utilitzar amb la finalitat genealògica, i es dona una còpia a l'arxiu que té els documents originals. De fet, segons (Vicente Castro 2021) FamilySearch té convenis de col·laboració amb més de 10.000 arxius arreu del món.

Amb tot això, no s'ha d'oblidar que el Projecte FamilySearch International i la seva antecessora, la Societat Genealògica de Utah, són entitats sense ànim de lucre on la majoria de les feines acostumen a recaure a persones voluntàries que en alguns casos tenen una dedicació que pot ser qüestionable. És per aquest motiu que a l'estudi de (Bean et al. 1980), els autors conclouen que hi ha certa problemàtica envers la precisió que es té a l'hora de captar els documents sent tal que algunes vegades dificulta la lectura del document microfilmats, donant a entendre que aquestes feines estan fetes per becaris que l'únic que volen és ser productius.

En aquest sentit, sigui quina sigui l'organització que s'analitzi, Societat Genealògica de Utah o Projecte FamilySearch International, es pot dir que són coneixedores de la problemàtica i per aquest motiu dediquen molts esforços a ser pioneres al llarg de la història creant estàndards per recopilar, imaginar, indexar i preservar documentació. Bon exemple d'aquests serien els estudis de (Laxman 2009; 2010) on en ambdós posa de manifest les tècniques que s'han de seguir a l'hora de digitalitzar els microfilms i també a l'hora d'indexar la informació existent en els mateixos, és a dir, a l'hora d'introduir les dades dels documents a la base de dades.

No obstant tot això, el fet que el Projecte FamilySearch International sigui un projecte col·laboratiu ja no només amb els voluntaris que produeixen els documents sinó també amb tots els usuaris que l'utilitzen també esdevé un problema. Sobre aquesta qüestió, autors com (Taiapa 1991) en el seu estudi sobre la relació que té el Projecte amb el poble Maori posa de manifest els seus dubtes al respecte, ja que les dades que s'introdueixin a la base de dades del Projecte es poden editar per qualsevol usuari posant-ne en dubte la seva exactitud, validesa o fiabilitat.

Tot i els inconvenients que suposa la concepció col·laborativa del Projecte des dels seus inicis també presenta alguns aspectes positius que val la pena mencionar. Un d'ells seria que al llarg de la història, en alguns casos, les còpies dels documents de què disposa FamilySearch han servit com a “còpia de seguretat” dels originals. Tal com explica (Little 2008) quan parla de les còpies en microfilm que es dona als arxius que tenen els documents originals i fa al·lusió al valor que es deriva de tenir una còpia microfilmada al dipòsit de la Societat Genealògica en cas que passi un desastre posant d'exemple el cas de l'arxiu d'Osijek durant la guerra de Croàcia.

Tal és l'abast que ha aconseguit el Projecte FamilySearch arreu del món en els últims anys, que cada cop són més freqüents els projectes que sorgeixen al seu voltant ja siguin promoguts per la mateixa organització o des del camp acadèmic.

En aquest sentit, (Bush, Lynch 2017) expliquen que un dels grans reptes que té FamilySearch és intentar preservar les històries orals en llocs com el continent africà on la tradició del document escrit és molt minsa ja sigui per manca de coneixements, males pràctiques o per conflictes armats. És per això que, tot i que no és l'únic lloc on es porta a terme aquesta pràctica, el projecte de preservar les genealogies orals per part dels voluntaris de FamilySearch està creixent de manera exponencial al llarg dels anys.

D'altres projectes tenen el seu origen a la Brigham Young University⁵ on és freqüent l'ús de les eines i recursos de FamilySearch en diverses de les assignatures que s'hi imparteixen. En aquestes es duen a terme alguns dels projectes de millora de l'eina, utilitzant intel·ligència artificial (IA) o no. Bon exemple d'aquests, serien els que proposen (Kennard, Barrett 2012; 2009; Kennard, Morse 2009) en els que s'utilitza la IA per poder realitzar l'etiquetatge automàtic de persones en un repositori de diaris per tal d'associar aquesta informació a un avantpassat existent a la base de dades de FamilySearch o s'explica la possibilitat de l'etiquetatge manual i les possibilitats de recerca en el futur seguint la idea d'automatitzar processos, o, també, s'estudia la creació automàtica de vídeos d'una persona mitjançant la informació que hi hagi d'aquesta a la base de dades de FamilySearch. D'altres, (Knutson, Zappala 2012), tot i seguint la idea d'automatitzar per tal de poder treballar amb una gran quantitat d'informació han estudiat com fer més eficient la recerca genealògica mitjançant programari aplicat a FamilySearch. I, també hi ha propostes més específiques com les de (Liddle et al. 2015) que proposen trobar una manera automatitzada, tipus OCR, per poder extreure informació dels documents xinesos anomenats "jiapu" que integren l'ascendent genealògic d'una família.

⁵ Aquesta universitat té la seva seu principal a Provo, Utah (EE.UU.). Imparteix diverses matèries on FamilySearch està present: recerca de la història familiar, mètodes a seguir per fer l'estudi, com digitalitzar, etc. (*Brigham Young University* 2024)

4 L'església de Jesucrist dels Sants dels Darrers Dies

El projecte FamilySearch International és l'evolució moderna, i actual cara visible, de la Societat Genealògica de Utah. Aquesta, des del seu origen, té un fort lligam amb l'Església de Jesucrist dels Sants dels Darrers Dies ja que són les seves creences les que creen la necessitat de la recerca genealògica o, dit d'una altra manera, de l'estudi de la història familiar.

La Societat Genealògica de Utah fou fundada l'any 1894 a la ciutat de Salt Lake City, Utah (EEUU). Es va crear com una institució educativa sense afany de lucre totalment finançada per l'Església de Jesucrist dels Sants dels Darrers Dies.

A finals del segle XX, l'Església de Jesucrist dels Sants dels Darrers Dies va ampliar les activitats de la Societat Genealògica de Utah fins a tal punt que es va idear un servei de genealogia a Internet. Aquest servei, no va veure la llum fins l'any 1999⁶ quan es va crear un lloc web nou, familysearch.org. Quan la web va entrar en funcionament va facilitar l'accés als registres genealògics arreu del món de manera totalment gratuïta i en un sol clic.

L'any 2005 la Societat Genealògica de Utah va esdevenir FamilySearch International.

4.1 El rerefons ideològic i la creença que motiva la recerca genealògica

L'Església de Jesucrist dels Sants dels Darrers Dies és una religió que sorgeix a Estats Units a principis del segle XIX. El seu fundador és Joseph Smith i fou ell qui va publicar el “Llibre de Mormó” l'any 1830.

Aquesta Església neix a l'Estat de Nova York (EEUU) on suposadament Joseph Smith té una revelació, coneguda com a “Primera Visió”. Ja des dels seus inicis, els seguidors de Smith són perseguits i es veuen amb la necessitat d'emigrar cap a l'oest del territori. Durant aquesta migració, els seguidors de la nova religió van anar creant nous assentaments molts dels quals van haver d'abandonar a la força. No és fins l'any 1847, quan Brigham Young⁷, nou líder després de l'assassinat de Smith, funda Salt Lake City a l'Estat de Utah (EEUU). Actualment, l'Església fundada per Joseph Smith és la que té més feligresos a l'Estat de Utah.

Les creences de l'Església de Jesucrist dels Sants dels Darrers Dies es basa en el llibre i escrits que va fer Joseph Smith on explica les diverses visions que va tenir des de 1830. Les ensenyances de Smith van ser desenvolupades pels seus seguidors, entre els quals es troben

⁶ (FamilySearch 2023a)

⁷ Brigham Young fou el segon dirigent de l'Església de Jesucrist dels Sants dels Darrers Dies després de la mort de Joseph Smith. Es va dirigir amb els seus seguidors cap el què actualment és l'Estat de Utah. Fou qui va instaurar algunes de les doctrines característiques d'aquesta religió, com per exemple el “bateig pels difunts” (Vidal Manzanares 1998)

Brigham Young o James Strang, que a la seva vegada les van interpretar a la seva manera creant diverses branques dins la mateixa religió.

Cadascuna de les branques sorgides tenen en comú que el Llibre de Mormó n'és el principal text. Aquest, com ja s'ha dit, escrit per Joseph Smith, és una història sagrada que explica la relació que va tenir Déu amb els antics pobles d'Amèrica. Aquest relat es va gravar en planxes de metall (les planxes de Nefi, les planxes de Mormó, les planxes d'Éter i les planxes de Bronze) que posteriorment foren trobades i transcrites pel mateix Smith. Aquest llibre es compon de quinze parts diferents, anomenades *llibres*.

No obstant, la creença que dona peu a l'estudi de la història familiar o, el que és el mateix, la recerca genealògica, té la seva base en un altre text de Joseph Smith. En aquest, Joseph Smith té una visió on el visita l'àngel anomenat Moroni i li cita diversos versicles del *llibre de Malaquies* de l'Antic Testament, amb lleugeres variacions⁸.

És sobretot, el següent versicle el que dona base a la creença:

"[...] I ell plantarà en el cor dels fills les promeses fetes als pares, i el cor dels fills es tornarà als seus pares. [...]"

Els fidels d'aquesta religió creuen que els cors dels fills han de retornar-se als seus pares, entenent-se com a pares els avantpassats. Per poder-ho fer, fan la recerca de la seva història familiar i genealògica. És per aquest motiu que reuneixen els noms dels seus familiars difunts, i quan els tenen realitzen ritus per ells, és a dir, per exemple, en el seu nom els bategen en la seva creença perquè creuen firmament que l'ànima del difunt així ho vol. Aquest ritual és l'anomenat "bateig dels difunts"⁹. Tanmateix, també creuen que, en els seus temples, es pot estar units amb tots els membres de la família estiguin vius o morts.

Tal com s'ha esmentat, no serà fins l'any 1894 que es crea la Societat Genealògica de Utah. En aquest moment l'Església de Jesucrist dels Sants dels Darrers Dies ja es troba totalment assentada al territori d'aquest estat americà i ha defugit els antics problemes de lideratge que van esdevenir des de la mort de Smith essent aquest un moment molt més madur per poder posar en pràctica la seva doctrina.

A més, s'ha de tenir en compte que el territori on principalment s'ha assentat la principal branca de la religió, la seguida per Brigham Young, és un territori nou on la tradició documental és molt minsa pel poc recorregut de les seves institucions¹⁰. Per aquest motiu, el primer cens

⁸ Joseph Smith – Historia 1:37-39 (*La perla de gran precio* 2013)

⁹ Segons (Mather, Nichols 1993): "Práctica mormona del bautismo sustitutorio al bautizar a un mormón en lugar de una persona ya fallecida. Tal práctica permite al difunto alcanzar la salvación, cuando de otra manera se hubiera perdido. La práctica se introdujo cuando José Smith declaró: *La responsabilidad más grande que Dios ha puesto en nosotros en este mundo es el cuidado de nuestros muertos [...]*."

¹⁰ L'Estat de Utah es crea l'any 1894 pel Congrés dels Estats Units (*Visit Salt Lake* 2023)

de població de l'Estat de Utah data de 1850. Tanmateix, s'ha de tenir en compte que la migració dels seguidors de l'Església creada per Smith es porta a terme dins els moviments migratoris que hi ha cap a l'oest dels Estats Units a mitjans segle XIX, essent els primers colons d'origen i tradició europea.

Aquest aspecte teològic i ritual pel qual els membres de l'Església de Jesucrist dels Sants dels Darrers Dies “converteixen” els seus avantpassats a la religió, com es podrà veure més endavant, portarà certes reticències a la col·laboració entre entitats per l'aportació de documentació aliena als fons de la Societat Genealògica de Utah i per tant al fons del projecte FamilySearch International.

5 El projecte “FamilySearch International”

5.1 Inicis, metodologies emprades i globalització

El Projecte FamilySearch International neix l'any 1999 amb el llançament de la pàgina web familysearch.org com a conseqüència directa de l'adaptació de la Societat Genealògica de Utah als temps moderns, sent tal l'èxit que el 2005 la Societat Genealògica de Utah adopta el nom de Projecte FamilySearch International. És a dir, parlar de FamilySearch és parlar de la Societat Genealògica de Utah i viceversa.

Per la seva part, la Societat Genealògica de Utah sorgeix a finals del segle XIX quan el president de l'Església de Jesucrist dels Sants dels Darrers Dies, Wilford Woodruff, decreta que els feligresos han de cercar tantes generacions d'avantpassats com els sigui possible per tal de poder practicar les ordenacions en la seva fe a tots els que es pugui. Aquest fet crea la necessitat generalitzada de recerca entre els seguidors de l'Església que no triguen a crear la Societat Genealògica de Utah.

No obstant això, prèvia a la seva creació, segons (Lofthouse 1971), l'any 1879 es porta a terme el primer intent de recerca genealògica col·lectiva quan es va fer una invitació pública a tots els membres de l'Església perquè s'organitzessin per obtenir registres familiars d'Escòcia i l'any 1888 ja va sorgir la idea de tenir unes oficines genealògiques i una biblioteca per poder emmagatzemar tota la informació que es tingués i, així, tenir un lloc comú on realitzar aquest tipus de cerques, evitant tenir per duplicat els registres que s'anessin trobant. Aquesta rep el nom d'Oficina Genealògica dels Sants dels Darrers Dies i oferia fer recerques a Escòcia a tot aquell qui ho volgués, sempre i quan pagués 7 dòlars. L'any 1892 es van ampliar les recerques a tot Anglaterra.

Veient la creixent necessitat que hi havia de cercar avantpassats, l'any 1894 es va prendre la decisió de crear la Societat Genealògica de Utah. Les finalitats fundacionals d'aquesta societat serien tres: la bona fe, la didàctica i la religiosa. La primera seria recol·lectar, compilar, establir i mantenir una biblioteca genealògica per a l'ús dels membres de l'Església i d'altres que s'hi interessessin. La segona faria referència a difondre de manera didàctica els temes genealògics. I, la última seria la que fa al·lusió a tot allò que té a veure amb la fe (ordenances,...).

L'any 1909, es va publicar per primer cop The Genealogical Magazine¹¹, que era una revista genealògica que va tenir una gran acceptació i incloïa articles de genealogies i històries familiars, articles de metodologia, però també, articles més generalistes de caràcter històric.

¹¹ (Lofthouse 1971)

L'any 1924, la recerca genealògica estava tant estesa que ja s'estava duent a terme en diversos països i per tant en diversos idiomes. Per tal de poder dur a terme la recerca d'una manera més eficient, durant la dècada dels anys 30 del segle XX, l'any 1938, la Societat Genealògica de Utah va començar a utilitzar microfilms per poder recollir registres familiars. El focus de la Societat, en aquell moment, estava posat en els països d'allà on provenien majoritàriament els avantpassats dels seus membres, principalment les Illes Britàniques i Alemanya. L'any 1936, amb un ambient bèl·lic creixent, es va començar a microfilmar els registres parroquials europeus com per exemple en els Països Baixos.

Al mateix temps, a Anglaterra, la Societat es va posar en contacte amb l'Església Anglicana per tal de poder fer el mateix amb els seus registres, però l'oferta fou rebutjada per motius econòmics. Foren diversos els intents de la Societat per poder microfilmar la documentació de l'Església Anglicana però, van haver d'esperar que el fons d'aquesta passés a mans de l'Arxiu Històric per tal que, amb criteris arxivístics i de conservació de la documentació, se'ls permetés microfilm-la. No obstant això, l'any 1951 Escòcia va donar permís a la Societat Genealògica per poder microfilm el cens escocès de 1841 a 1871 i els registres parroquials anteriors a 1855, experiència que va afavorir els contactes amb d'altres regions angleses.

Segons (Little 2008), a principis dels anys 60 es va començar a dur a terme el processament electrònic dels registres i a utilitzar el programa informàtic de tabulació de noms i informació genealògica (GIANT). Aquest programa informàtic tenia la utilitat d'imprimir llistats de noms que servien per poder comunicar als temples de l'Església de Jesucrist dels Sants dels Darrers Dies qui havia o no rebut les ordenances de la seva fe. El programa GIANT va servir per poder crear l'Índex Genealògic Internacional (IGI), que avui dia està àmpliament utilitzat en els cercles genealògics.

També, (Little 2008) explica que l'any 1969, la biblioteca de la Societat Genealògica tenia aproximadament sis milions de fulles de registres familiars, arxivades alfabèticament per nom de pare. Tanmateix, també hi havia els índex de família que, aproximadament, representaven 35 milions de fitxes individualitzades, escrites en "targetons". Aquests índexs tenien com a finalitat evitar fer els actes de fe per duplicat a aquella persona, per aquest motiu incloïen els noms de les persones que els havien fet en el seu nom. A més, segons (Lofthouse 1971), la biblioteca tenia una col·lecció, l'any 1970, de 90.000 llibres i aproximadament 600.000 microfilms que contenien 3 milions de volums.

Veient que els volums de documentació que la Societat Genealògica de Utah utilitzava i recopilava cada cop eren més grans, en el context de la Guerra Freda, l'Església de Jesucrist dels Sants dels Últims Dies va decidir que havia de buscar un lloc que tingués prou capacitat i que reunís les condicions òptimes per a la conservació dels documents. És per aquest motiu

que durant els anys 60 duen a terme la compra i construcció dels dipòsits de documentació de la “Granite Mountain”¹² prop de Salt Lake City.

A tall d'exemple, segons (Bitton 1973), l'any 1973 la Societat Genealògica de Utah tenia 43.845 rotlles de microfilm que contenien documents dels Arxius Departamentals de França, però el nombre de microfilms augmentava mensualment de 300 a 400 rotlles. Aquest augment de microfilms era només a França però, segur, que no només s'estava microfilmant en aquell país en aquell moment.

Durant la dècada dels 90 del segle XX, les activitats de la Societat Genealògica de Utah ja no només contemplaven les tasques que s'havien anat duent a terme en els anteriors anys sinó que també pensaven en adaptar-se als nous temps més ràpids i més globals. És en aquest context que, l'any 1999, va esdevenir el naixement de la web familysearch.org que donava accés des de qualsevol lloc del món a les dades de què disposava la Societat Genealògica.

L'any 2002 es deixa d'utilitzar el microfilm per emmagatzemar els documents que es copiaven d'altres entitats i es passa a realitzar una captura dels documents amb tecnologia totalment digital. D'igual forma i progressivament, es va anar deixant d'utilitzar aquest suport a les recerques sent inexistents els materials microfilmats i els seus visors en els centres de recerca familiar¹³ que es poden visitar avui en dia ja que cada cop són més les imatges microfilmades que estan disponibles a la web.

Si es fa un recorregut pel segle XXI, es pot veure que les xifres de FamilySearch, sigui quin sigui el camp, són molt grans. Per exemple, el mateix 2002 es va posar a l'abast de tothom la primera col·lecció d'imatges mitjançant el web i l'any 2014 ja es publicava la imatge que feia mil milions. De la mateixa manera, les indexacions de registres, augmenten a un ritme vertiginós doblant-se de 2013 a 2018; i pel que fa a les visites a la web, l'any 2020¹⁴, durant la pandèmia de la COVID-19, la mitjana que tenia el web era de 400.000 diàries.

5.2 Anàlisi arxivística

El Projecte FamilySearch International en si sol és una organització que té com a una de les seves principals funcions la preservació dels documents del seu fons per tal que tot aquell qui vulgui, tingui o no vinculació amb el Projecte, pugui dur a terme la recerca de la seva història familiar.

¹² Veure apartat 5.2.1.1

¹³ Veure annex III

¹⁴ Aquest any no és un bon exemple pel que fa a les xifres de consulta de la web, però sí que és significatiu per l'any i la situació que es va viure a nivell mundial. Segurament, si no hi haguessin hagut els períodes de confinament durant l'any 2020 i la societat mundial no s'hagués “parat” com ho va fer, les xifres de visites diàries serien més baixes.

Per aquest motiu al voltant del Projecte no només hi ha les persones voluntàries que capten els documents i ajuden a difondre'n el contingut, sinó que hi ha un seguit de figures que tenen a veure amb l'arxiu de l'organització.

És tal la cura que es té de la documentació de l'organització que el principal dipòsit està considerat un dels llocs més segurs del món amb unes grans mesures de seguretat que, fins i tot, fan que la gent especuli sobre què és el que realment s'emmagatzema en aquell espai¹⁵.

Arxivers, conservadors i personal TIC van de la mà per poder fer que el Projecte funcioni i arribi arreu del món amb totes les garanties que la tecnologia actual permet.

5.2.1 Principals dipòsits de documentació

El Projecte FamilySearch International té un abast mundial fet que fa que tingui molta documentació creada, principalment, per la mateixa organització. Disposar de gran quantitat de documents els quals es vol que es conservin per a generacions futures requereix un espai adequat per poder-los preservar sigui quin sigui el seu suport.

En el cas del Projecte FamilySearch International¹⁶, els principals suports que sustenten els documents són microfilms i microfitxes, però també servidors informàtics amb prou capacitat com per poder emmagatzemar la gran quantitat d'imatges de gran qualitat que es generen, tant a l'hora de digitalitzar documents en suport paper amb càmeres digitals com a l'hora de digitalitzar microfilms i microfitxes per tal de fer-los accessibles mitjançant la web del Projecte.

És per aquest motiu que, el Projecte, disposa d'un arxiu central on emmagatzema tota la documentació que genera: la “Granite Mountain Records Vault”. Aquest arxiu es troba a l'Estat de Utah on l'Església dels Sants dels Últims Dies es va assentar, concretament a prop de la ciutat de Salt Lake City¹⁷.

No obstant l'existència d'aquest arxiu que té unes condicions d'accés molt restrictives, per tal que les persones d'arreu puguin dur a terme la recerca dels seus avantpassats el Projecte FamilySearch International (i anteriorment la Societat Genealògica de Utah) disposa de diversos Centres FamilySearch repartits per tot el món on es poden dur a terme les cerques i també serveixen com a punt de trobada dels voluntaris que engrandeixen el Projecte ja sigui creant documents nous o engreixant la base de dades mitjançant la indexació de documents ja existents. Aquests centres, a part de ser un lloc d'accés sense restriccions a la base de dades del projecte, també disposen de documentació ja sigui pròpia del centre o còpies dels

¹⁵ En algunes ocasions es fa menció de La Cúpula de la Muntanya de Granit, el dipòsit del Projecte FamilySearch International, entre els cercles conspiranoics d'arreu del món degut a les mesures de seguretat estrictes que hi ha per accedir al dipòsit, les quals no es creuen que siguin només per custodiar documents.

¹⁶ familysearch.org i (Seminario SUD 2021)

¹⁷ <https://maps.app.goo.gl/AwNvd7KW95iwPgSZA>

documents que es guarden a l'arxiu de Utah. A Catalunya hi ha 7 Centres FamilySearch¹⁸ (Barcelona, Cornellà del Llobregat, Sabadell, Terrassa, Vilafranca del Penedès, Tarragona i Lleida).

5.2.1.1 Utah: La cúpula

A l'est de la ciutat de Salt Lake City hi ha la serralada Wasatch (Wasatch Range). Aquesta serralada es considera l'extrem occidental de les grans Muntanyes Rocoses que travessen de nord a sud l'oest dels Estats Units. La serralada Wasatch també és l'extrem est de la Gran Conca¹⁹ (Great Basin).

És en aquesta serralada, al sud-est de Salt Lake City, on es troba el Canyó de Little Cottonwood (Little Cottonwood Canyon). La seva principal característica són la gran quantitat d'activats que es poden dur a terme a l'aire lliure a l'espai natural, com senderisme o esquí.

No obstant, aquesta zona té una peculiaritat que fa que siguin diverses les organitzacions que l'han escollit per crear-hi els seus dipòsits de documentació. El lloc escollit és l'anomenada Muntanya de Granit (Granite Mountain). El nom d'aquesta muntanya és ambigu ja que geològicament no està formada per granit sinó que principalment és monzonita de quars el que s'hi troba. La monzonita de quars és una roca ígnia semblant al granit en la qual és abundant la presència d'aquest mineral. Aquesta característica fa que la roca sigui molt dura²⁰. No només és destacable la composició de la Muntanya de Granit, sinó que aquesta està formada per un monòlit d'aquest mineral fet que fa que en cas d'un gran terratrèmol, per exemple, les instal·lacions de les empreses que s'hi han ubicat no col·lapsarien i potser tampoc en notarien les vibracions.

En aquesta Muntanya a uns 75 metres²¹ per sobre de la llera del riu Little Cottonwood, no gaire lluny de les instal·lacions de FamilySearch, es troba l'empresa Perpetual Storage Inc²². Segons es pot veure a la seva pàgina web les seves instal·lacions es troben entre les més segures del món. Aquestes es componen per una cúpula d'emmagatzematge subterrani climatitzada i un centre de dades a les profunditats de la muntanya. Aquesta empresa ofereix serveis d'emmagatzematge a llarg termini tant de documents en suport físic com en suport

¹⁸ Segons es pot veure a l'apartat "Buscar un centro" a la web familysearch.org

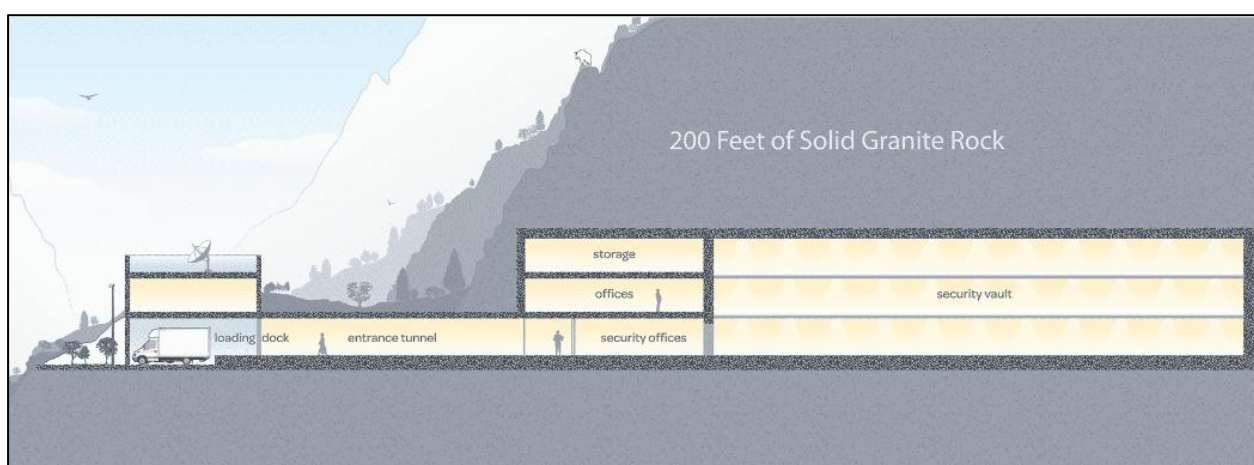
¹⁹ La Gran Conca, en anglès Great Basin, és l'àrea que caracteritza l'oest dels Estats Units. Té un sistema de drenatge intern que fa que cap dels cursos fluvials que la formen desembocuin al mar, acabant en valls tancades on s'hi han format llacs (Gran Llac Salat). Té un abast de diversos estats entre els que hi ha l'Estat de Utah i el seu clima principalment és àrid. En aquesta regió s'hi troben algunes de les zones desèrtiques d'Estats Units. (Osborn, Bevis 2001)

²⁰ El quars té una duresa de 7 a l'escala de Mohs. L'escala de Mohs és una escala que s'utilitza per mesurar la resistència d'un mineral al ser ratllat per un altre mineral o material, és una escala de duresa. (Mineralogical Society of America 2019)

²¹ Les instal·lacions estan situades a 250 peus per sobre del curs fluvial (Perpetual Storage Inc., 2018).

²² Fan servir l'acrònim PSI (*Perpetual Storage Inc.* 2018).

digital²³. En el dipòsit només s'hi emmagatzemen documents microfilmats o en format digital²⁴ per evitar possibles incendis. És per aquests motius que poden dir que la cúpula és a prova d'incendis, desastres naturals o de qualsevol circumstància que pugui derivar en un desastre que malmeti el contingut del dipòsit. A més, el dipòsit està protegit per una porta d'acer de sis tones que pot resistir a una explosió nuclear. Aquesta cúpula es va començar a construir l'any 1967 quan l'empresa ja havia venut a l'Església de Jesucrist dels Sants dels Darrers Dies part de la muntanya²⁵. Pel que fa als servidors de dades es troben també dins les instal·lacions de la muntanya però fora de la cúpula. Segons indiquen, tota la infraestructura de l'empresa s'ha dissenyat d'acord a les especificacions del Departament de Defensa d'Estat Units per a l'emmagatzematge de dades crítiques.

Il·lustració 1. Instal·lacions de l'empresa Perpetual Storage Inc. (Font: Perpetual Storage Inc.)

Pel que es pot deduir de la informació que dona Perpetual Storage Inc. referent a la història de la Muntanya de Granit, no és fins l'any 1967 que l'Església de Jesucrist dels Sants dels Darrers Dies reubica el dipòsit de documentació de la Societat Genealògica de Utah, havent comprat abans part de la muntanya per aprofitar les qualitats que aquesta ofereix.

Realment, són les necessitats de la Societat Genealògica de Utah, actualment Projecte FamilySearch International, les que fan que a partir de 1950 busquin un lloc on crear un dipòsit més ampli i permanent del que disposaven fins la data. La ubicació actual de la cúpula es va

²³ En suport digital ofereixen un servei al núvol que fa còpies de seguretat en línia i fora d'ella (*Perpetual Storage Inc.* 2018).

²⁴ Els suports que es poden trobar emmagatzemats dins les instal·lacions d'aquesta empresa són: discs durs i discs SSD, cinta magnètica, unitats flash, discs òptics, microfilm i microfitxa (*Perpetual Storage Inc.* 2018).

²⁵ Es fa la venda de part de la muntanya l'any 1960 per tal que l'Església de Jesucrist dels Sants dels Darrers Dies pogués emmagatzemar els seva documentació de recerca genealògica (*Perpetual Storage Inc.* 2018).

començar a explorar cap a finals de la dècada i la construcció de les instal·lacions es van iniciar cap l'any 1960, completant-se en els anys següents.

Les instal·lacions²⁶ del Projecte FamilySearch International es troben més pròximes a la ciutat que les de l'empresa Perpetual Storage Inc.. El seu accés és un trencall de la carretera principal de Little Cottonwood Canyon cap al costat de la muntanya ascendint fins a uns 1800m d'altitud que porta fins a una esplanada on hi ha diversos accessos a la cúpula i un edifici exterior de nova creació. Les últimes reformes van tenir lloc pels volts de 2016²⁷ per tal de poder millorar la seguretat del complex, complir els estàndards arxivístics actuals i instal·lar un gran nombre de servidors informàtics per poder emmagatzemar el creixent arxiu digital. Durant aquesta reforma es va construir l'edifici exterior que va ser dissenyat per tal d'integrar-se en l'entorn granític de la muntanya i poder seguir operatiu després d'haver-hi hagut un gran sisme.

Il·lustració 2. Conjunt d'instal·lacions de la “Granite Mountain Vault”, edifici exterior i accessos. (Font: CRSI)

La cúpula es va dissenyar amb la intenció de protegir l'arxiu de qualsevol tipus de catàstrofe, per aquest motiu es troba sota 200 metres de roca. Les instal·lacions tenen una extensió de 6000 m² i, principalment, consten de varis túnels però també disposen d'una “zona d'operacions” amb capacitat per a 60 persones²⁸ per realitzar diverses accions amb els

²⁶ Coordenades UTM aproximades: 435388,473 4491660,371 (<https://maps.app.goo.gl/AwNvd7KW95iwPgSZA>).

²⁷ El 2016 l'obra de reforma que es fa a les instal·lacions guanya el CRSI Award en la categoria d'instal·lacions culturals i d'entreteniment. CRSI és l'acrònim de “Concrete Reinforcing Steel Institute”, un institut tècnic i organització de desenvolupament d'estàndards que fou fundat el 1924 com a recurs autoritzat per a la informació relacionada amb la construcció de formigó armat (*Concrete Reinforcing Steel Institute* 2022).

²⁸ (Seminario SUD 2021)

documents (digitalització, còpia, etc.). Els accessos als túnels estan protegits per portes de seguretat blindades de diverses tones de pes.

Il·lustració 3. Instal·lacions interiors: túnel i “zona d’operacions” (Font: familysearch.org)

En total hi ha 6 dipòsits de 8 metres d’amplada per 5 metres d’alçada²⁹, la llargària³⁰ del túnel de dipòsit no s’indica. Aquests es troben revestits d’acer i l’accés a cadascun d’ells es porta a terme mitjançant una porta de seguretat. Al fons de les instal·lacions hi ha un embassament producte del drenatge natural de la roca, amb capacitat de 125 mil litres d’aigua. Aquesta aigua es fa servir per activitats pròpies de l’organització com podia ser la reproducció de microfilms³¹.

Il·lustració 4. Dipòsit de documents microfilmats i embassament. (Font: familysearch.org)

Pel que fa a les condicions de conservació³² preventiva de què es disposa en els dipòsits de la cúpula, a l'estar a l'interior de la muntanya, la temperatura que hi ha en els dipòsits es manté de forma natural a 13°C durant tot l'any i la humitat relativa es controla perquè sempre estigui

²⁹ (Seminario SUD 2021)

³⁰ Segons explica Alexander Rose, en primera persona, quan va poder realitzar una visita a les instal·lacions, un dels túnels tenia uns 230m de llargària. Alexander Rose narra la seva experiència en un escrit publicat a la pàgina web de la “The Long Now Foundation”, organització sense ànim de lucre creada el 1996 per fomentar el pensament a llarg termini amb seu a San Francisco (Alexander Rose 2007).

³¹ (Seminario SUD 2021)

³² (Seminario SUD 2021)

a un 35%, és per aquest motiu que, per poder-les mantenir, es va elaborar un sistema de recirculació i filtratge de l'aire.

II·lustració 5. Sistemes de recirculació i filtratge de l'aire (Font: familysearch.org)

5.2.1.2 Els Centres FamilySearch

Els Centres FamilySearch són les seus del projecte FamilySearch al territori. Arreu del món hi ha més de 5.400³³ centres. En tots ells s'ofereixen diversos serveis de forma gratuïta que poden variar segons els recursos de què disposin els centres.

En molts casos, els centres no disposen d'un edifici propi sinó que estan dins mateix del temple de l'Església de Jesucrist dels Sants dels Darrers Dies.

II·lustració 6. Centres FamilySearch: Kyambeke (Kenia), Idaho (EEUU), Accra (Ghana). (Font: familysearch.org)

Aquests centres disposen de voluntaris que ofereixen la seva ajuda als visitants per tal que puguin dur a terme la seva recerca genealògica i són punts d'accés a les TIC.

³³ (FamilySearch 2023b)

Dins dels serveis exclusius de què es pot disposar en aquests centres, hi ha l'accés a diverses pàgines web especialitzades en genealogia, i a les seves pròpies bases de dades, amb usuari de pagament: ancestry, myheritage, findmypast, american ancestors i geneanet.

A més, en els Centres es té accés especial a la base de dades de FamilySearch, essent accessibles totes les imatges de documents que no es troben consultables a la web si s'accedeix des d'una connexió qualsevol.

Tots els serveis que es donen en els centres són gratuïts i els recursos disponibles varien en funció d'on estiguin.

5.2.2 Contingut dels dipòsits

A continuació es parlarà principalment del contingut de documentació que s'arxiva en els dipòsits de Utah. Aquest fet es deu a que amb l'augment de documentació accessible en línia, mitjançant la web del Projecte, en els Centres FamilySearch aquests ja no disposen de documentació en suport físic que s'hagi d'emmagatzemar³⁴ ni tampoc la maquinària necessària per poder-la llegir.

Les instal·lacions de Utah es van dissenyar per poder dipositar-hi tots els documents generats per la organització en suport fílmic, la major part microfilms i microfites, essent còpies d'aquests originals els que s'enviaven als Centres FamilySearch perquè les pogués consultar l'investigador que havia sol·licitat aquells registres.

Actualment, però, a FamilySearch li ha sorgit la necessitat creixent de tenir espai on poder emmagatzemar objectes digitals, sent aquest el motiu per al qual es van realitzar les últimes obres d'adaptació de les instal·lacions.

En un primer moment es podria pensar que la documentació que s'arxiva és una col·lecció de documents³⁵ ja que els documents que s'emmagatzemen, gran part, són còpies de documents ja existents. No obstant això, si s'aprofundeix en la documentació que hi ha dins el dipòsit s'arriba a la conclusió que els documents són documents d'arxiu³⁶ ja que són documents generats per l'organització en el desenvolupament de les seves activitats.

Els documents que hi ha en els dipòsits de Utah, són documents originals que en suport microfilm o objecte digital, s'han arxivat seguint les directrius de conservació establertes per

³⁴ Veure Annex III

³⁵ Segons es defineix a la NODAC (Bernal et al. 2007), el terme col·lecció s'utilitza per definir el conjunt inorgànic de documents reunits i ordenats en funció de criteris subjectius, independentment de la seva provinença.

³⁶ Segons es defineix a la NODAC (Bernal et al. 2007) un document d'arxiu és la informació enregistrada, amb independència del suport o de les seves característiques físiques i intel·lectuals, produïda o rebuda i conservada per una organització o una persona en el desenvolupament de les seves activitats.

tal de que puguin perdurar el màxim de temps possible. És per aquest motiu, que en els dipòsits no s'hi trobaran documents en altres suports com és el cas del paper.

Els documents arriben a les instal·lacions de Utah en suport microfilm, o ara, en suport digital (disc dur). A aquests, quan hi arriben se'ls aplica un seguit d'operacions abans no s'instal·len en un dels armaris de les sales de dipòsit (Seminario SUD 2021). Aquestes es duen a terme per tal de poder assegurar que els documents perduraran el màxim de temps possible.

El primer que es fa són duplicats del microfilm o disc dur original, tenint en compte en el cas dels microfilms que cada cop que se'n fa una còpia aquests es deterioren i la qualitat de la imatge duplicada va empitjorant. Aquests duplicats s'envien a diversos llocs del món³⁷, la finalitat d'aquesta operació no està especificada a la font, però segurament els duplicats serveixin de còpia de seguretat del document original.

Una altre manipulació que es fa als documents quan arriben a les instal·lacions és el procés de digitalització i emmagatzematge dels objectes digitals en un servidor informàtic. Finalment, es duen a terme migracions de format dels objectes digitals quan aquests queden obsolets.

Tant els microfilms com els discs durs s'instal·len en material de conservació individual per tal de prevenir al màxim el seu deteriorament. Aquests s'identifiquen mitjançant un codi de barres que facilita la seva cerca. A la seva vegada, s'instal·len en calaixeres especials que també s'identifiquen a l'exterior segons el número de document.

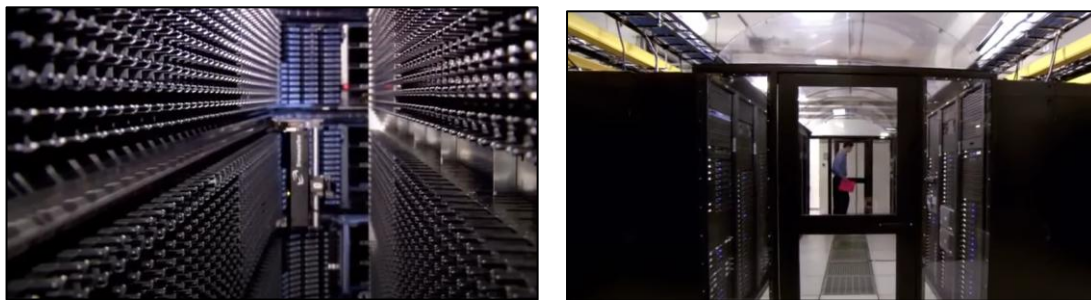

Il·lustració 7. Instal·lació individualitzada dels microfilms i discs durs. (Font: familysearch.org)

Pel que fa al suport digital, com s'ha dit es fan servir discs durs externs que s'emmagatzemen individualment, però, també s'ha de tenir en compte tot l'entorn de base de dades i objectes digitals que són accessibles mitjançant la xarxa. Els servidors es podria pensar que són servidors de discs però molt possiblement siguin servidors que facin servir cinta magnètica

³⁷ Molt possiblement els llocs on s'envien aquest duplicats, no s'especifiquen a la font, siguin instal·lacions logístiques que té el Projecte FamilySearch International arreu del món per distribuir les còpies entre els centres FamilySearch, com la que hi ha a Alemanya que és la que nodria bona part d'Europa.

d'emmagatzematge de dades tipus la “Linear Tape-Open” (LTO) que són materials més fiables pel que fa a la conservació i a més tenen més capacitat de bit.

Il·lustració 8. Servidors informàtics. (Font: familysearch.org)

5.2.2.1 Els documents: còpies de documents aliens

Els documents que FamilySearch arxiva en les instal·lacions de Utah són documents originals ja que és la organització qui els genera dins les seves tasques. No obstant, encara que no tots ells ho són, hi ha una gran part dels documents que provenen de la microfilmació o digitalització de documents d'altres organitzacions. El fons documental de FamilySearch creix dia a dia gràcies a l'obtenció d'aquests documents.

Tot i això, entre els documents que es poden trobar dins la base de dades del Projecte, també hi ha documents que són producte directe de la feina feta per l'organització. Alguns d'aquests serien els documents resultants del programa informàtic GIANT o de les seves posteriors versions. Bon exemple són els registres de la regió d'“Argyll”³⁸ a Escòcia.

³⁸ La regió d'Escòcia que avui dia es coneix amb el nom “Argyll and Bute”, és la segona àrea administrativa més gran d'Escòcia. L'any 1974, quan es va dur a terme el document referenciat encara no incloïa la illa de Bute, que s'incorporà l'any següent, per la qual cosa només es coneixia amb el primer topònim: Argyll. Aquesta comprenia bona part de l'antic comtat homònim.

genealògicament parlant ja que en funció de quin tipus de cerimònia sigui es pot esbrinar una o més generacions. En alguns llocs aquests documents no han perdurat perquè s’han perdut tal com va passar en moltes de les parròquies espanyoles durant la Guerra Civil (1936-1939) on molta documentació de l’Església es va cremar.

Una altre tipus de registre que s’hi troba són els llibres del Registre Civil, aquests desvinculats totalment de qualsevol fe, registren, igual que els anteriors, fets vitals de les persones. En aquest cas, serien: naixements, matrimonis i defuncions. Com es pot veure no difereix gaire de l’anterior i la informació que s’hi troba tampoc, però, el que sí que és una diferència és que tothom s’ha d’inscriure en el Registre Civil. En aquest cas, la seva cronologia és més curta ja que el Registre Civil acostuma a sorgir cap a finals del segle XIX.

Diferent són les tipologies que es troben relacionades amb el padró d’habitants, una de les sèries més consultades, en aquest cas es poden trobar censos, registres o fulles d’empadronament. La informació que aporta la documentació ja no és tant “vital” sinó que es pot dir que és informació útil per l’administració. En el padró d’habitants, en funció del tipus de document que s’estigui consultant es pot obtenir una informació o una altre, però tota ella relacionada amb un habitatge. En funció del lloc, aquesta sèrie documental té més o menys abast, però normalment comença al segle XIX.

Els expedients de milícies, útils en genealogia per esbrinar detalls d’avantpassats masculins, són una altre tipologia de documents que es poden trobar a FamilySearch. Testaments o acords matrimonials tant provinents de fons notariais com de fons eclesiàstics són sèries també accessibles. Fins i tot, en algunes parts d’Espanya es pot accedir al “Catastro de Ensenada”⁴⁰.

Com s’ha dit, però no a tots els països del món hi ha els mateixos documents, ni tampoc la mateixa tradició documental. És per aquest motiu que, per exemple pels països americans són molt importants els registres de viatgers ja que bona part de la seva població prové de la migració europea o el tràfic d’esclaus de l’Àfrica. O, els jiapu xinesos són documents tradicionals d’aquesta part del món, essent un registre de diverses generacions d’una família.

També, es poden trobar documents audiovisuals o d’àudio on el que s’enregistra és una entrevista a una persona gran, aquest tipus de document va en augment gràcies al projecte de genealogies orals que ha engegat FamilySearch en zones sense tradició documental o amb molt poca com per exemple l’Àfrica⁴¹.

⁴⁰ Aquest document també és accessible al portal PARES. [MINISTERIO DE CULTURA - Portal de Archivos Españoles \(mcu.es\)](http://www.ministerio-cultura.es/portal-de-archivos-espanoles/mcu.es)

⁴¹ Veure apartat 6.2.3.1

Finalment, una altre tipus de document que es pot trobar navegant per la web de FamilySearch són les fotografies que els usuaris carreguen a la base de dades.

Els documents que es troben a la web són la principal de les fonts utilitzades pels usuaris, no obstant, les dades provinents de buidatges i indexacions són recursos que es fan servir quan no és possible accedir al document digitalitzat. Així, per exemple, si es té un usuari bàsic a FamilySearch, i es vol trobar un avantpassat que va ser batejat a l'Església de Sant Fèlix de Cabrera de Mar (Maresme) només es pot tenir accés a les dades del bateig però no a la imatge que permetria verificar-les. En aquest cas, la imatge sí que es pot visualitzar des d'un Centre FamilySearch però en d'altres casos el registre de la persona no disposa de cap imatge associada però sí que disposa de les dades.

Aquestes dades com s'ha dit provenen de buidatges i indexacions que han fet els voluntaris del Projecte. Pel que fa a les indexacions, cada cop més s'està utilitzant Intel·ligència Artificial (IA) per dur a terme aquesta tasca, en els casos que això passa queda indicat a la indexació ja que en alguns casos la IA pot cometre errors de transcripció degut a que és una tecnologia força nova i encara no està prou desenvolupada per llegir lletra manuscrita a la perfecció.

5.2.4 La digitalització

Com s'ha explicat, a finals de la dècada dels anys 30 del segle XX la predecessora del Projecte FamilySearch, la Societat Genealògica de Utah, va començar a microfilm documents aliens per tal de poder fer més eficient i ràpida la cerca dels avantpassats. Amb el pas del temps, la tecnologia de captació d'imatge ha variat el suport passant de la pel·lícula de microfilm al format digital d'alta resolució.

És per aquest motiu que FamilySearch, amb la voluntat de que el seu fons sigui totalment accessible mitjançant la web, l'any 2002 va començar a digitalitzar els documents de què disposava en microfilm publicant la primera col·lecció d'imatges⁴². La digitalització de microfilms, l'any 2011, resultava una mitjana de 127 milions d'imatges a l'any⁴³ i s'estimava que a finals de 2020 tots els microfilms ja estarien digitalitzats.

D'igual manera que es realitzava la captació de la imatge amb les càmeres que servien per microfilm els documents, les càmeres digitals s'instal·len en estacions de treball⁴⁴ dissenyades especialment pels voluntaris de FamilySearch. Aquestes càmeres des d'un principi són d'alta resolució, fet que fa que l'any 2011, FamilySearch captés uns 33 MB⁴⁵ en

⁴² Cens de residents a Estats Units de l'any 1880.

⁴³ (Creighton, Tilbury, Evans 2011)

⁴⁴ Les estacions de treball són de fàcil desmuntatge per tal de permetre el trasllat fàcil i ràpid de tot l'equip a una altre zona de digitalització. (Creighton, Tilbury, Evans 2011)

⁴⁵ Els autors, (Creighton, Tilbury, Evans 2011), no especifiquen en quan de temps es podien aconseguir aquestes MB. No obstant l'any 2011 la qualitat d'imatge de les fotografies digitals anava d'entre 200 KB

imatges digitals diàries d'una sola estació fotogràfica, avui dia segur que aquesta xifra ha augmentat considerablement⁴⁶.

Il·lustració 10. Estació de treball i maquinari d'escaneig de microfilm (Font:(Laxman 2010))

L'any 2011⁴⁷, el gran volum de objectes digitals que generava l'organització tant procedent de la digitalització dels microfilms com la captació de noves imatges representava aproximadament 8 PB d'emmagatzematge per una sola còpia de l'objecte digital. Aquests volums digitals en aquell moment eren un problema per manca d'infraestructura, actualment aquest problema va quedar solucionat amb les obres que es van dur a terme l'any 2017 a les instal·lacions de Utah.

Per tal que la base de dades d'objectes digitals no sigui un sistema poc cohesionat el Projecte FamilySearch ha hagut d'estandarditzar⁴⁸ al màxim tots els processos per tal que les imatges resultants complissin els mateixos requisits fossin provinents d'un país o d'un altre.

Un dels estàndards que s'utilitza fa referència a la captació d'imatge tant si és des d'un escaneig com si és des d'una fotografia. Aquest estàndard contempla un total de 16 metadades per aquests documents. Algunes d'elles són aspectes que tenen a veure amb la captació de la imatge com el contrast, la tonalitat, el temps d'exposició, la resolució espacial, el focus, etc. però d'altres tenen a veure amb el fitxer digital en si mateix com el format del fitxer, la compressió, el nom, el pes, etc.

a 10 MB aproximadament, amb la qual cosa depenent la qualitat d'imatge que s'utilitzés aquests 33MB representarien com a màxim unes 165 fotografies de baixa qualitat (200Kb), és per aquest motiu que fa pensar que la quantitat "33 MB" és la quantitat d'imatges diàries que podia captar una sola estació fotogràfica al dia.

⁴⁶ La resolució i la qualitat d'imatge de les càmeres digitals ha variat molt des dels seus inicis.

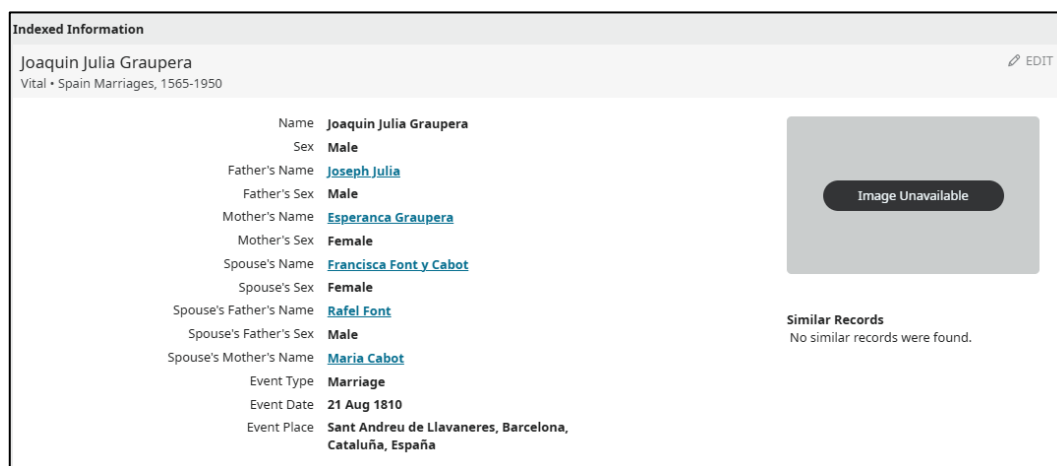
⁴⁷ (Creighton, Tilbury, Evans 2011)

⁴⁸ (Laxman 2010; 2009)

5.2.4.1 Difusió o no de documents i de dades

Hi ha documents i dades que estan en possessió de FamilySearch, però no són accessibles per tots els usuaris. Aquest fet queda contemplat a les condicions d'ús⁴⁹ quan al fer esment de les llicències i restriccions es fa servir la fórmula “*A menos que se indique lo contrario [...]*”.

Que un document o una dada sigui accessible per un usuari que utilitza familysearch.org des de casa es deu a que en aquell moment el conveni signat entre FamilySearch i l'entitat que ha proporcionat els documents per poder-los microfilmear o digitalitzar encara està en vigor i per tant FamilySearch encara disposa dels drets de difusió de les imatges mitjançant la web. A vegades, aquests convenis són més restrictius i les imatges només són visibles en centres FamilySearch o fins i tot encara ho són més i només hi poden tenir accés membres de l'Església de Jesucrist dels Sants dels Darrers Dies.

Il·lustració 11. En aquest cas es té accés a les dades indexades però no a la imatge del registre.
(Font: familysearch.org)

Un altre factor que fa que les dades siguin o no accessibles per d'altres usuaris és la situació de la persona, sent totalment no accessibles les persones vives però passant a ser-ho quan es canvia la situació a persona difunta.⁵⁰

D'igual manera, si un usuari aporta documentació o imatges referents als components del seu arbre genealògic, aquestes no són accessibles per a d'altres persones a no ser que l'usuari les faci públiques.

⁴⁹ (FamilySearch 2023c)

⁵⁰ La problemàtica que pot esdevenir entorn l'accés a les dades i la normativa vigent aplicable en matèria de protecció de dades de caràcter personal es tracta més àmpliament a l'apartat "6.3.3 Legislació aplicable".

En resum, tenir accés o no a un document o una dada de FamilySearch depèn de dues coses: que FamilySearch en pugui fer difusió i que l’usuari tingui prou permisos com per poder veure aquell document.

6 Visió global del projecte “FamilySearch International”

6.1 La pàgina web

La pàgina web del Projecte FamilySearch International és familysearch.org⁵¹. Aquesta pàgina és la cara visible del projecte i, per tant, és la part més coneguda i utilitzada pels usuaris.

La web està organitzada horitzontalment de forma molt visual. A la part superior hi ha el logotip del projecte, una icona que enllaça amb les localitzacions dels centres familiars, una icona per escollir l'idioma de la pàgina (42 idiomes diferents entre els quals no hi ha el català), una icona d'ajuda i dos botons per registrar-te o per crear un compte. A part, desplaçant la pàgina cap avall hi ha diversos motors de cerca per poder començar a buscar un avantpassat, en alguns casos aquests et redirigeixen a la pàgina per registrar-te però en d'altres et deixa veure algunes fitxes de la base de dades. Parlen sobre les finalitats del projecte i a la part inferior, hi ha diferents temes separats per columnes: arbres genealògics, genealogia i registres històrics gratuïts. Finalment, a baix de tot hi ha diversos enllaços que poden ser d'interès i amb una lletra molt més petita es fa referència a les condicions d'ús i a l'avís sobre privacitat de la pàgina. En aquest mateix espai es fa menció expressa al vincle amb l'Església de Jesucrist dels Sants dels Darrers Dies, posant-hi el logotip.

Per poder tenir una experiència més plena, encara que sense poder tenir accés a la totalitat del contingut de la pàgina web que per qüestions de drets només es pot consultar als centres oficials de FamilySearch, s'ha de tenir un usuari registrat. A part de poder crear un usuari nou, també es pot accedir al contingut mitjançant un usuari de xarxes socials o un usuari de l'Església de Jesucrist dels Sants dels Darrers Dies.

Un cop dins, les possibilitats que es tenen són diverses. Com a usuari nou, el primer que podem observar és un seguit de requadres que donen informacions de tot tipus: com començar un arbre familiar, com ser voluntari, com buscar a les col·leccions, com conservar records, etc. Tanmateix, a la part alta de la pàgina, al costat del logotip de FamilySearch, s'hi troba el menú amb cinc categories: arbre familiar, buscar, records, participa, i activitats. Cadascuna d'aquestes categories, té un seguit de subcategories més específiques.

⁵¹ El domini .org és un domini d'internet utilitzat normalment per organitzacions sense ànim de lucre (entre d'altres).

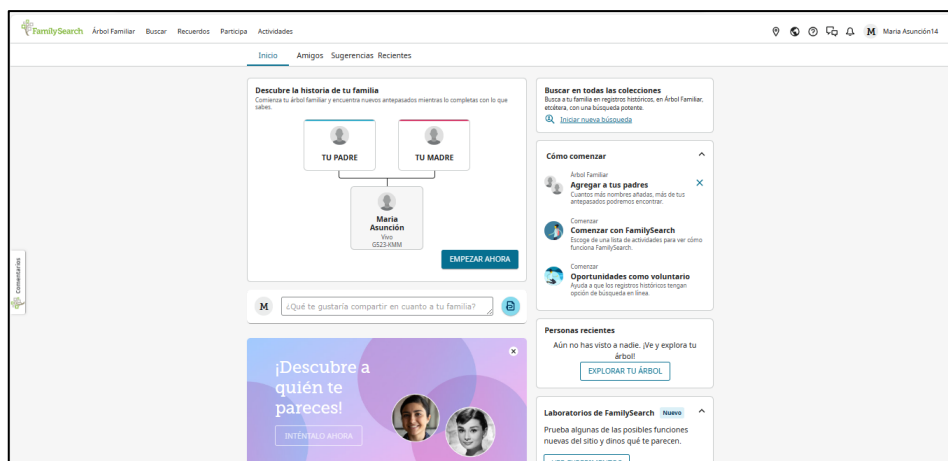
Il·lustració 12. Pàgina d'inici un cop validat l'usuari. (Font: familysearch.org)

En la categoria “arbre familiar” s’hi troben les següents seccions: ressenya, arbre, persona, recents, trobar, seguint i les meves contribucions. La “ressenya” dirigeix a una pàgina en la que s’explica el perquè és bo utilitzar FamilySearch i les seves potencialitats que s’engloben en tres: crear l’arbre d’un mateix, col·laborar amb d’altres persones i connectar-se amb altres familiars. La secció “arbre” redirigeix a la visualització gràfica de l’arbre genealògic de l’usuari. La secció “persona” porta a la fitxa de la persona que tinguem seleccionada a l’arbre genealògic. “Recents” desplega un llistat de les persones que s’han vist recentment. La subsecció “trobar” permet realitzar una cerca a la base de dades filtrant per nom o per identificador⁵². A “seguint” es pot crear un llistat de fitxes de persones difuntes per tal que la web notifiqui a l’usuari si les dades pateixen algun tipus de canvi⁵³. “Les meves contribucions” és un registre de tots els canvis que ha realitzat l’usuari, estadístiques i el llistat de persones privades⁵⁴.

⁵² L’identificador és el número d’identificació de la fitxa d’una persona. Té un format XXXX-XXX compost per lletres i números.

⁵³ Veure apartat 6.3.1. Facilitat per editar les dades a la web familysearch.org sense supervisió.

⁵⁴ El llistat de persones privades està format per les fitxes que l’usuari ha creat que per qüestions de protecció de dades no poden ser públiques. No obstant aquestes fitxes formen part de la base de dades de FamilySearch igual que les fitxes de domini públic. Aquest llistat està format per les fitxes de les persones vives que formen part d’un arbre genealògic, al canviar la situació d’una persona a difunta la pagina web t’adverteix que la seva fitxa passarà a ser de domini públic (FamilySearch 2022).

II·lustració 13. Pàgina inicial nou usuari registrat (Font: familysearch.org)

En el cas de l'apartat “buscar” també es desplega un llistat de diverses subcategories: registres, imatges, arbre familiar, genealogies, catàleg, wiki d'investigació genealògica i cementiris. Cadascuna d'aquestes categories redirigeix a un motor de cerca diferent en funció del que es vulgui buscar.

La categoria “Records”⁵⁵ té quatre subcategories: ressenya, galeria, persones i trobar. La “ressenya” redirigeix a una pàgina explicativa de totes les tipologies de records que es poden crear i guardar vinculant-los a l'usuari autenticat. La “galeria” és on es poden veure els documents, de la índole que siguin, que l'usuari a creat o carregat a familysearch.org. A “persones” es llisten els noms de les persones de l'arbre genealògic que s'han etiquetat a les fotografies que s'hagin pogut carregar al sistema. Finalment, “trobar” redirigeix a un motor de cerca de records.

Igual que en el cas anterior, la categoria “participa” està formada per quatre subcategories o subseccions: ressenya, oportunitats, les teves contribucions, indexació. La “ressenya” igual que en els altres cops que ha sortit com a subcategoria és una secció que redirigeix a una pàgina explicativa del que es pot fer en aquella categoria. “Oportunitats” i “Les meves contribucions” aporten quasi la mateixa informació referent a l'abast i tipologia de les contribucions que s'han dut a terme. “Indexació” redirigeix a una pàgina per poder fer contribucions dins els projectes que estiguin en marxa referents a la transcripció de documentació manuscrita.

La última categoria que manca és “activitats”. Aquesta està formada per nou subcategories en les quals es pot jugar amb les dades de l'arbre genealògic de l'usuari per saber si es té parentesc amb alguna personalitat destacable o visualitzar sobre un mapa l'origen de les

⁵⁵ L'ús de la paraula “records” es fa servir com a traducció al català de la paraula anglesa “memories”.

persones que formen part de l'arbre, per exemple. Però també, en aquest apartat es troba la subcategoria “registrar mi historia” que permet crear documents nous mitjançant enregistraments de veu o crear notes.

De totes les funcionalitats que familysearch.org es poden destacar arxivísticament parlant les següents:

- <árbol familiar/persona>
- <buscar>
- <recuerdos/galeria>
- <participa/indexación>
- <actividades/registrar mi historia>

6.1.1 Persona (<árbol familiar/persona>)

En aquest espai és on la pàgina del Projecte FamilySearch International deixa introduir i vincular tota la informació d'una mateixa persona. Són aquestes dades les que posteriorment ajudaran a enllaçar aquesta persona amb l'arbre genealògic que s'estigui creant.

A la part alta de la fitxa s'indica el nom de la persona, la data de naixement i la data de defunció, o en cas que la persona segueixi viva s'indica. Un altre element que s'indica és un número d'identificació en format alfanumèric (XXXX-XXX) que és el que serveix per identificar la fitxa de la persona dins el sistema. Sota mateix d'aquesta informació, la pàgina deixa visualitzar l'arbre associat a la fitxa, veure el parentiu amb l'usuari registrat i “seguir” la fitxa.

D'igual manera que en d'altres menús de la pàgina, dins la fitxa de la persona hi ha un menú format per sis pestanyes diferents que aportaran més o menys informació en funció de la informació que es tingui: sobre, detalls, fonts, col·laborar, records⁵⁶ i cronologia.

A l'apartat “sobre”, en el cas que la persona de la fitxa estigui viva apareix una nota que diu: *“Persona viva. Solamente tu puedes ver y editar a esta persona en Árbol Familiar. Sin embargo, cualquier persona podría potencialmente ver las fotos, documentos e historias que se adjuntan a esta persona. Más información”*. Si cliquem a “més informació” s'obre la pàgina d'ajuda⁵⁷ on es defineixen els termes persones vives i persones confidencials⁵⁸.

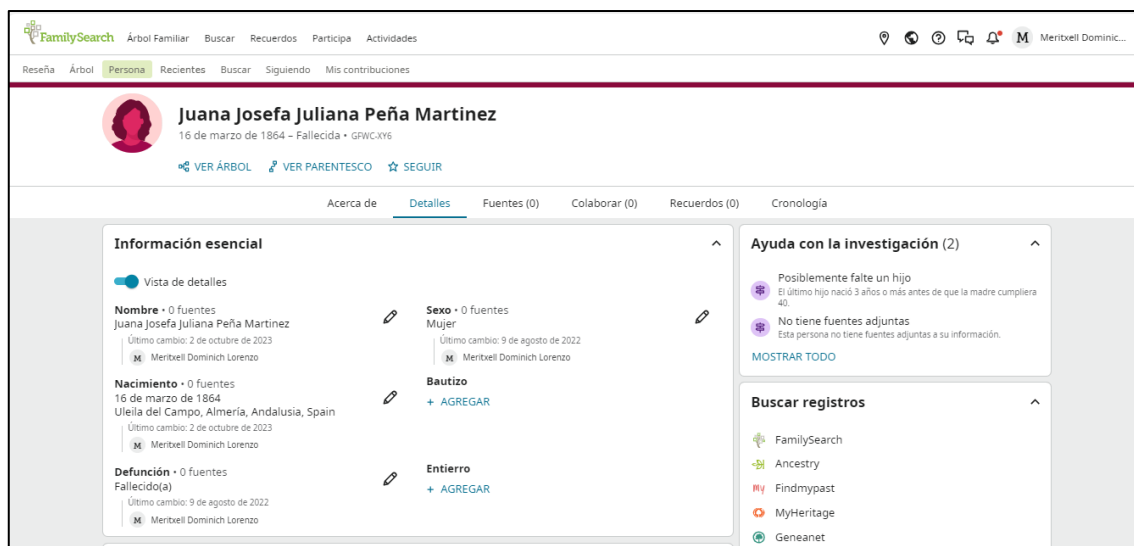
⁵⁶ L'ús de la paraula “records” es fa servir com a traducció al català de la paraula anglesa “memories”.

⁵⁷ En aquesta pàgina d'ajuda s'indica que l'Arbre Familiar protegeix la privacitat de les persones al limitar qui pot veure els registres de les persones vives i confidencials, essent només l'usuari que ha introduït les dades el que les pot visualitzar. No obstant existeixen dues excepcions: els records adjunts a la fitxa sempre que no s'indiqui que són privats i quan la fitxa està vinculada a un familiar mort (FamilySearch 2022).

⁵⁸ Defineix com a persona confidencial aquella fitxa de persona morta que s'ha establert com a tal. El fet que una persona sigui confidencial fa que la informació d'aquella fitxa només sigui visible per la persona administradora del les dades del registre. Es pot diferenciar la fitxa de persona confidencial perquè l'encapçalament apareix en color groc i la secció d'informació essencial indica que la persona

L'apartat “sobre” serveix per fer una visualització ràpida de la fitxa. El que primer es pot llegir és una breu història⁵⁹ de la vida de la persona de qui és la fitxa. Es poden visualitzar les fotos i records que hi hagi associats, així com també una cronologia dels fets vitals destacables d'aquella persona. També, segons es tingui, es visualitzen la primera generació d'antecessors i successors (pares i germans, cònjuge i fills). Finalment, es pot veure si hi ha fonts documentals associades.

L'apartat “detall” és on s'introdueix tota la informació que es pugui introduir de la persona en qüestió. Es pot dir que, per defecte, la pàgina està dividida en dues columnes. La de l'esquerra és la que aporta més informació de tipus genealògic: informació essencial, altre informació, familiars, altres relacions i parentescs, breu història de vida. En canvi, la columna de la dreta són més aviat eines que la web posa a la nostra disposició per tal d'enriquir la informació que s'ha introduït a la columna esquerra: ajuda a la investigació, buscar registres, notes, canvis més recents i eines.

Il·lustració 14. Fitxa d'una persona, pantalla detall. (Font: familysearch.org)

Sense entrar en detall sobre la informació genealògica que es pot introduir als apartats de la columna de l'esquerra, tant a “informació essencial” com a “altre informació” hi ha la possibilitat d'habilitar la “vista de detalls” que aporta la data i el nom d'usuari que ha introduït o modificat la informació.

La columna de la dreta, a la part de dalt de tot ensenya informació que pot ser útil per la investigació tal com informar que la fitxa no té cap font documental, que existeixen errors dins

ha finat. L'administrador marca com a confidencial les dades d'una persona si la interacció amb d'altres usuaris pot perjudicar a la persona que va aportar la informació (FamilySearch 2022).

⁵⁹ S'indica que s'ha generat per ordinador (AI) utilitzant la informació de la pestanya “detalls”. Si es vol modificar s'ha d'editar la pestanya detalls.

la fitxa o que hi ha fitxes semblants que poden ser la mateixa persona. Després, dona la possibilitat d'utilitzar altres motors de cerca genealògica⁶⁰. El camp "notes", el següent, és un camp lliure que es pot equiparar a les dades de la columna de l'esquerra. són els dos últims apartats els que, arxivísticament parlant poden aportar quelcom.

A "canvis més recents" es pot fer un seguiment de tots els canvis que s'han produït en aquella fitxa. És a dir, en el cas d'introduir, canviar i/o modificar qualsevol dada en aquest informe hi queda reflectit indicant quina és la novetat, quina informació és i quan s'ha produït aquell moviment i per qui⁶¹. A la part més cap a la dreta l'informe indica quin és l'estat de la dada en concret per saber-ne l'origen exacte i també dona la possibilitat de restablir el camp. Tanmateix, en el cas que s'estigui buscant algun tipus de modificació en concret es pot fer un filtre per qualsevol de les metadades que deixa la pàgina web.

Pel que fa a les "eines", el menú dona nou possibilitats diferents:

- La meva configuració del disseny: deixa modificar la visualització i l'ordre de la pagina "detalls".
- Fonts: indica la quantitat de fonts documentals que hi ha associades a la fitxa.
- Novetats: s'obre una petita finestra on es poden llegir els últims articles que informen de les novetats en disseny, accessibilitat, etc. de la web.
- Possibles duplicats: indica si hi ha diverses fitxes que poden ser d'una mateixa persona. Si es clica es redirigeix dins mateix de la web a un comparador de les dues fitxes per poder veure a simple vista que les dades d'una i altre persona són les mateixes.
- Trobar persones similars: obre el motor de cerca de la base de dades del Projecte FamilySearch International.
- Combinar-los per número d'identificador: en el cas que la dada que es tingui sigui l'identificador de fitxa (XXXX-XXX) es pot fer una combinació de dues fitxes comparant-les. Es fa la mateixa redirecció que en el cas dels possibles duplicats.
- Informar d'abús: s'obre una finestra on es pot denunciar l'incompliment del codi de conducta.
- Eliminar persona: és l'opció que s'ha d'utilitzar en el cas que es vulgui eliminar la fitxa d'aquella persona de la base de dades. En tot cas, surt una finestra on s'ha d'indicar la justificació de la identificació i s'adverteix que aquesta funcionalitat només s'hauria

⁶⁰ La pàgina web indica que s'està redirigint a una altre web i que aquesta pot cobrar algun tipus de tarifa per visualitzar la informació que tingui. Els motors de cerca a on es pot redirigir son: FamilySearch, Ancestry, Findmypast, MyHeritage, Geneanet, Filae i Google.

⁶¹ Veure punt 6.3.1 Facilitat per editar les dades a la web familysearch.org sense supervisió

d'utilitzar en el cas d'haver-se creat per error o si mai ha existit la persona, donant sempre alternatives a l'eliminació de informació.

- Opcions d'impressió: es dona la possibilitat de poder imprimir en format PDF la fitxa, l'arbre genealògic (en horitzontal, vertical o ventall), el registre del grup familiar o el registre del grup familiar amb fonts.

Algunes d'aquestes funcionalitats com serien la combinació de registres o l'eliminació d'aquests incideixen directament a la base de dades del Projecte, essent aquesta una eina viva que augmenta o decreix en funció del que facin els usuaris.

A l'apartat de fonts documentals, es llisten totes les fonts associades a la fitxa, indicant en tot moment en quin moment s'ha creat aquella font o s'ha vinculat al registre. Les fonts poden ser documents que aportin l'usuari que ha creat la fitxa amb la qual cosa s'ha hagut de documentar la font en sí, és a dir, introduir les metadades necessàries per donar un context a aquella informació per tal de poder-ne saber la seva veracitat. També poden ser fonts que s'hagin associat a la fitxa però que ja existissin a la base de dades de FamilySearch i, per tant, les metadades de context ja havien sigut introduïdes amb anterioritat tenint, fins i tot, informació indexada sobre el document que s'utilitza de font.

L'apartat col·laborar serveix per introduir notes d'avís a la fitxa per tal que d'altres usuaris les puguin visualitzar abans de dur a terme qualsevol canvi i per afegir qualsevol tipus de comentari.

A records, deixa afegir notes d'àudio, documents escrits o agregar-hi un fitxer nou tipus fotografia o vídeo amb un pes màxim de 15 Mb.

A l'apartat Cronologia, a part de poder visualitzar les de forma gràfica tots i cadascun dels esdeveniments destacables de la vida d'aquella persona, també es pot visualitzar en un mapa on van tenir lloc.

La fitxa d'una persona és el recull de tot el que se sap d'aquella persona, és la base per crear un arbre genealògic ja que aquest està compost per les diverses fitxes de persona que l'usuari ha trobat que formen part de la seva història familiar.

6.1.2 Cercar (<buscar>)

El menú cercar serveix per buscar tot tipus d'informació que estigui disponible dins la base de dades del Projecte FamilySearch International. Aquest menú, per facilitar la cerca dels documents i dades, disposa de set categories diferents en funció de la tipologia d'informació que es vol buscar.

La primera opció que hi ha és fer una cerca entre els Registres, entenent com a registre tot aquell document on es poden trobar informacions sobre els avantpassats. La recerca es fa

entre totes les dades que hi ha introduïdes a la base de dades que provenguin d'algun tipus de document físic del qual el Projecte FamilySearch International n'hagi pogut dur a terme una còpia en microfilm o una digitalització. Entre aquests documents hi hauria els registres provinents de parròquies, censos diversos o d'altres documents oficials.

Aquesta cerca la podem dur a terme mitjançant la introducció d'algunes de les dades que puguem tenir, la cerca bàsica es pot fer amb nom, cognom, lloc o any; no obstant, el motor de cerca no deixa fer una cerca només per nom o només per any, en aquests casos demana que hi hagi alguna altre dada. La cerca avançada permet posar moltes més variables per poder afinar la recerca. En ambdues cerques es pot fixar els camps nom, cognom o lloc per tal de fer la cerca el més exacte possible.

Tanmateix també es pot fer una investigació sense tenir dades. En aquest cas es pot escollir entre buscar una col·lecció de la que coneguem el títol o examinar totes les col·leccions⁶² que hi ha a la base de dades, però també mitjançant el motor de cerca per lloc. En aquest segon cas, el món es divideix en 11 àrees geogràfiques⁶³: Àsia i Orient Mitjà, Austràlia i Nova Zelanda, Canadà, Carib i Amèrica central, Estats Units, Europa continental, Illes del Pacífic, Mèxic, Regne Unit i Irlanda, Amèrica del Sud i Àfrica.

Quan es fa una cerca per registres, sigui la forma que sigui la que es faci servir per arribar-hi, la visualització dels resultats es dona en format taula amb quatre columnes⁶⁴: Nom, esdeveniments, parentescs i les icones de format de la informació. Sota el nom de la persona s'indica si és la persona principal del document o si apareix referida al mateix, també, sota d'aquesta informació indica en nom de la col·lecció on es pot consultar el document.

⁶² A data 15 de maig de 2024 figuren a la base de dades 3320 col·leccions, essent les últimes introduïdes i/o actualitzades el 14 de maig de 2024.

⁶³ Les àrees geogràfiques que es mostren a vegades no coincideixen amb països sinó que són regions ben diferenciades dins d'un altre país ja sigui per qüestions polítiques, religioses o per distància a la metròpoli. Cadascuna de les àrees varia en nombre de regions que s'han definit, per exemple a la àrea de Austràlia i Nova Zelanda només hi ha aquests dos països, però en canvi l'àrea d'Europa Continental està formada per 42 regions o la d'Àsia i Orient Mitjà per 43.

⁶⁴ En funció de la mida de la finestra del navegador la visualització pot variar agrupant diversa informació en una sola columna.

Nombre(s)	Acontecimientos	Parentescos
Domingo Pascual Tarafa Principal Spain Marriages, 1565-1950	Matrimonio 8 December 1917 Santa Coloma de Cervelló, Barcelona, Catalonia, Spain Nacimiento 1893 Barcelona, Catalonia, Spain	Padres Domingo, Marcelina Cónyuges Teresa Guardiola Viuca
Juan Pasqual y Julia Principal Spain Marriages, 1565-1950	Matrimonio 3 December 1910 Santa Coloma de Cervelló, Barcelona, Catalonia, Spain Nacimiento 1880 Barcelona, Catalonia, Spain	Padres Jose, Maria de la Concepcion Cónyuges Magdalena Castellvi y Salsona
Jose Pasques Principal Spain, Civil Records, 1475-2003	Defunción 1858 Barcelona, Barcelona, Catalonia, Spain Nacimiento 1812 Matrimonio 17 January 1858 Barcelona, Barcelona, Catalonia, Spain	Padres Jacinto Pasques, Francisca Camprubi Cónyuges Maria Diez
Claveria Pastor Principal Spain, Civil Records, 1475-2003	Defunción 21 July 1839 Barcelona, Barcelona, Catalonia, Spain Nacimiento August 1838 Matrimonio 23 July 1839 Barcelona, Barcelona, Catalonia, Spain	Padres Juan Claveria Pastor, Maria Aigimon Cónyuges Rafael Haveria
Jayme Mas y Marti Principal Spain Marriages, 1565-1950	Matrimonio 22 December 1915 Sant Martí, Torrelles de Llobregat, Barcelona, Catalonia, Spain Nacimiento 1876	Padres Vicente, Emilia Cónyuges Remedio Rovira y Montmany

Il·lustració 15. Resultats d'una cerca feta només indicant el lloc. Font: familysearch.org

Les icones de format de la informació principalment són quatre: una càmera fotogràfica, un esquema, una persona o un full. Un registre pot tenir una sola icona, diverses o totes elles, segons la naturalesa del registre. La icona de la càmera es fa servir quan aquell registre té associada una imatge del document original d'on s'ha extret la informació. La icona de l'esquema, es visualitza quan aquell registre forma part d'algun arbre genealògic. La persona es fa servir quan la base de dades detecta que pot existir alguna fitxa de persona que pot ser la mateixa que s'indica en el registre⁶⁵. Finalment, la icona del full indica que s'ha fet un bolcat de les dades i només hi ha la informació indexada, no obstant, en aquest cas de vegades també hi ha una imatge del registre associada però l'usuari que s'està fent servir no té els permisos per poder-la visualitzar⁶⁶.

Tornant al menú de cerca, el segon apartat és Imatges. En el cas la web redirigeix a una pàgina on l'única opció que es pot fer és introduir el nom d'un lloc per tal de poder visualitzar les imatges de documents històrics que aquell lloc té associades. En aquesta pàgina podem observar un comptador d'imatges que va augmentant el seu nombre a cada segon⁶⁷.

⁶⁵ En aquest cas, la web, si es clica la icona redirigeix a una comparativa entre la informació indexada del registre i la existent en la fitxa de persona, amb número d'identificació, que pot coincidir.

⁶⁶ En un centre FamilySearch aquestes imatges són visibles (FamilySearch 2023b).

⁶⁷ A data 15 de maig 2024 la xifra que indica aquest comptador és superior a 5,3 billons d'imatges.

Un cop feta la cerca es pot veure els grups d'imatges que aquell lloc té associat. La forma de visualització és en format graella amb 7 columnes que indica: lloc, data, tipus de registre, nombre d'imatges, títol, tom i número de referència de l'arxiu. Si es clica alguna d'aquestes dades es redirigeix a les imatges digitalitzades associades.

De les dades que es poden veure a la graella són importants les de “tom” i “número de referència de l'arxiu” ja que aquestes no fan referència als documents de què disposa el Projecte FamilySearch International sinó que indiquen referències dels documents utilitzades en el seu arxiu d'origen⁶⁸, no obstant no totes les agrupacions d'imatges en disposen. Un bon exemple de la utilització d'aquests dos camps es troba amb el padró d'habitants d'Igualada, el de l'any 1895, té una agrupació d'imatges que en conté 244, es troba en el tom AMI 2099 i té com a referència “Padrones- Padró habitants AMI2099-1895”; és a dir, amb la informació AMI 2099 a l'Arxiu Comarcal de l'Anoia mostraran el mateix document que es pot visualitzar en aquesta cerca⁶⁹.

25.117 Resultados						
LUGAR	FECHA	TIPO DE REGISTRO	NÚMERO DE IMAGEN	TÍTULO	TOMO	NÚMERO DE REFERENCIA DEL ARCHIVO
Igualada, Barcelona, Cataluña, España	1874	Índices de registros del padrón	214 imágenes	Padrones	AMI 2081, Padró habitants, AMI 2081	Padrones-Padró habitants, AMI 2081-1874
Igualada, Barcelona, Cataluña, España	1872	Índices de registros del padrón	278 imágenes	Padrones	AMI 2082, Padró habitants, AMI 2082	Padrones-Padró habitants, AMI 2082-1872
Igualada, Barcelona, Cataluña, España	1872	Índices de registros del padrón	268 imágenes	Padrones	AMI 2083, Padró habitants, AMI 2083	Padrones-Padró habitants, AMI 2083-1872
Igualada, Barcelona, Cataluña, España	1876-1880	Índices de registros del padrón	70 imágenes	Padrones	AMI 2084, Padró habitants, AMI 2084	Padrones-Padró habitants, AMI 2084-1876-1880
Igualada, Barcelona, Cataluña, España	1871-1881	Índices de registros del padrón	80 imágenes	Padrones	AMI 2085, Padró habitants, AMI 2085	Padrones-Padró habitants, AMI 2085-1876-1881
Igualada, Barcelona, Cataluña, España	1861	Censo municipal	452 imágenes	Padrones	AMI 2086, Padró habitants, AMI 2086	Padrones-Padró habitants, AMI 2086-1860
Igualada, Barcelona, Cataluña, España	1890	Padrón de vecinos	360 imágenes	Padrones	AMI 2093, Padró habitants, AMI 2093	Padrones-Padró habitants, AMI 2093-1890
1-50 de 2000 resultados						
Mostrar Vista de mapa Anterior 1 2 3 4 5 6 7 8 9 10 11 Siguiente Página 1 de 40						

Il·lustració 16. Cerca d'imatges de registres històrics d'Igualada. Font: familysearch.org

Cal dir, però, que les cerques per lloc moltes vegades presenten problemes perquè la base de dades no fa servir noms normalitzats sinó que, en el cas català, moltes vegades no es fa servir el topònim actual sinó una versió castellanitzada del mateix o fins i tot una versió amb

⁶⁸ En aquest cas es fa servir el terme “arxiu d'origen” per fer referència a l'arxiu que custodia el document original del qual el Projecte FamilySearch International n'ha fet una còpia que és la que es pot observar mitjançant la seva base de dades.

⁶⁹ A “Arxius en línia”, aquest mateix document correspon al document ACAN10-1-T1-2099. Segons es fa consulta a l'Arxiu Comarcal de l'Anoia, a “Arxius en línia” es fa servir la codificació general on: ACAN és l'acrònim utilitzat per l'Arxiu Comarcal de l'Anoia, 10 és el codi que correspon a l'arxiu, 1 és el número de fons dins l'arxiu Comarcal que en aquest cas es correspondria amb l'Arxiu Municipal d'Igualada (AMI) i 2099 és el codi d'instal·lació en el GIAC (programari utilitzat per l'arxiu).

faltes d'ortografia. A més, es diferencia el que seria la parròquia, que tindria associats els registres parroquials, del municipi, amb el registre civil i els padrons associats. Bon exemple d'aquests problemes es poden veure, per exemple al topònim del poble maresmenc de Caldes d'Estrac que en el motor de cerca apareix com a "Caldas de Estrach", nom del poble en castellà; o el cas de Sant Cebrià de Vallalta que apareix ben escrit quan es fa referència al municipi però en castellà si es fa referència a la parròquia; un altre exemple seria la imposició d'accents ortogràfics a llocs que no en porten com Dosrius o Darnius.

La tercera manera que es pot buscar dins la base de dades de FamilySearch és mitjançant la cerca d'Arbre Familiar. Aquesta cerca, igual que en els dos casos anteriors presenta diverses opcions. La primera permet buscar amb el nom, donant l'opció de fer la cerca també per lloc i any com en el cas dels registres. La segona opció és fer la cerca directament sabent quin és el número identificador (XXXX-XXX) que pertany a les dades de la persona que s'està buscant. La visualització d'aquesta cerca també és mitjançant una taula amb tres columnes: nom, esdeveniments i parentesc. Aquesta manera d'investigar prioritza la relació entre fitxes dins de la base de dades, per aquest motiu s'indica sempre que existeixin les dades la primera generació d'antecessors (pares) i la primera de successors (fills).

Una altre manera de fer una cerca és mitjançant les Genealogies i en aquest cas, es pot buscar per nom igual que en casos anteriors, però al mateix temps la web dona la possibilitat de fer cerques diferents mitjançant les col·leccions que hi ha disponibles a la base de dades. Es pot buscar en un arbre específic introduint el cognom o lloc de cerca. També es pot investigar mitjançant els arbres de la comunitat que són les genealogies de tot un poble o comunitat. Les genealogies orals són un altre motor de cerca, en aquest cas, són molt útils en zones on l'ús de la tradició oral està molt instaurada (Àfrica o Oceania, per exemple). També es pot buscar a la col·lecció d'arbres generats per ordinador, és a dir, mitjançant Intel·ligència Artificial. En aquests casos, la web dona certa fiabilitat de les dades que puguem trobar en aquestes col·leccions ja que les classifica com a "precisió alta de dades" o "precisió moderada de dades". No obstant, no són les úniques col·leccions⁷⁰ que ofereix per poder consultar, això si, ja avisa que la precisió de les dades és desconeguda.

Fer la cerca per Arbre Familiar i per Genealogia, tot i que no dona les mateixes opcions pot semblar que és el mateix. La principal diferència entre ambdós rau en l'abast que arriben a tenir, una genealogia és un recull de diversos arbres.

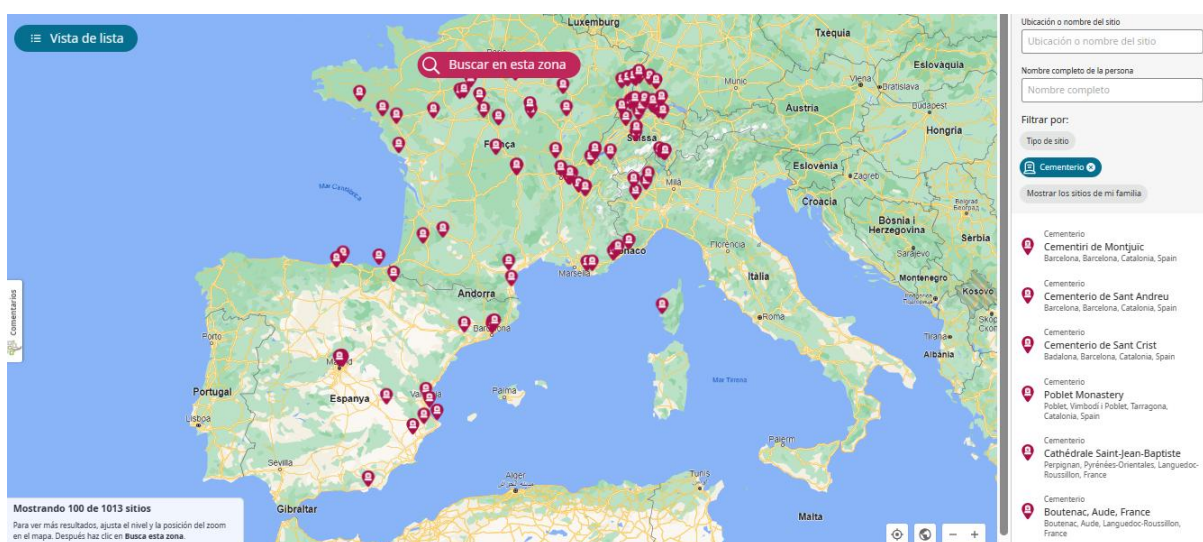
La següent opció que dona és fer una cerca en el Catàleg. En aquest cas es buscarà en el catàleg de material genealògic, incloent-hi qualsevol tipologia (llibres, microfitxes,

⁷⁰ Aquestes col·leccions son: Guild of One-Name Studies, MyTrees.com, RootsFinder, American Ancestors, Pedigree Resource File, Ancestral File, Índice Genealógico Internacional (IGI), Líneas genealógicas de Oriente Próximo y del mundo islámico, Storied.com

publicacions,...). La base de dades que s'utilitza no és solament la de FamilySearch en línia sinó que també es cerca a biblioteques i centres arreu del món⁷¹. Es pot buscar per lloc, cognoms, títol, autor, tema o paraula clau.

La Wiki de la Història Familiar és un altre recurs per poder investigar. En aquest cas, es cerca dins la base de dades de més de 15.000 articles escrits amb la finalitat d'aconsejar en com realitzar una investigació genealògica.

Finalment, es pot tenir accés a un altre base de dades: la dels Cementiris. En aquesta es pot cercar per ubicació o per nom de la persona. En el cas que no es sàpiga el lloc del cementiri o el nom, també deixa fer la cerca d'una forma més gràfica mitjançant un mapa amb les ubicacions de tots els cementiris que hi ha introduïts a la base de dades.

II·lustració 17. Mapa per cercar cementiris. Font: familysearch.org

El resultat de fer una cerca en la base de dades de cementiris no només permet veure quines fitxes estan vinculades a aquell cementiri o lloc d'enterrament⁷² sinó que deixa modificar la base de dades mitjançant la introducció de noves fitxes. Tanmateix, també permet localitzar sobre una imatge el lloc d'enterrament amb la opció “Afegir tomba” o redirigir cap a una web on ja estigui geolocalitzada. Finalment, si es fa una cerca utilitzant el mapa, també es pot accedir a d'altres fitxes que poder guarden poca relació amb un cementiri o lloc d'enterrament,

⁷¹ El catàleg que es consulta al fer aquesta cerca és el de la “Family History Library”, organització vinculada des dels inicis a la Societat Genealògica de Utah i a l'Església de Jesucrist dels Sants dels Darrers Dies, però també els catàlegs de WorldCat i d'ArchiveGrid. En el catàleg de WorldCat s'hi troben algunes institucions catalanes.

⁷² També hi apareixen llocs que no són cementiris com a tal però hi ha sepultures, com per exemple la sepultura d'Antoni Gaudí a la Sagrada Família.

sinó amb un lloc històric⁷³, un lloc commemoratiu o un monument. A Catalunya hi ha 30 cementiris⁷⁴ o llocs d'enterrament⁷⁵ que tenen algun registre associat. Algunes de les tombes que hi ha registrades et redirigeixen a la pàgina web⁷⁶ de Billion Graves Holdings Inc. una empresa amb seu a Utah que es dedica a geolocalitzar tombes arreu del món mitjançant contribucions de gent voluntària.

6.1.3 Galeria (<recuerdos/galeria>)

En aquest apartat el que s'hi troba són tots aquells documents que l'usuari ha aportat a la base de dades de FamilySearch. Tant poden ser documents gràfics com documents sonors o documents de qualsevol altre tipologia. Per aquest motiu, en la barra horitzontal hi ha diverses icones que diferencien en tipus de document que s'ha aportat (fotografia, histories, documents o àudio).

Quan es vol aportar algun document el que s'ha de fer es clicar la icona amb un (+) per tal que surti la pantalla que permetrà pujar arxius a la base de dades. En aquesta pantalla adverteix que tots allò que s'aporti serà públic segons s'acorda a l'acord⁷⁷ d'enviament de FamilySearch i a les normes⁷⁸ i pautes de càrrega. Dona tres opcions, carregar un fitxer, crear una història o connectar-se amb el Google Photos.

En el cas de voler pujar un arxiu indica els formats admesos i el pes màxim que permet⁷⁹. Si el que es vol es crear una història, la web redirigeix a una altre pantalla on es pot triar si aquesta ha de ser pública o només es pot visualitzar per l'usuari, i per tant és privada, també deixa aportar un màxim de 10 imatges, posar un títol a la història i hi ha un camp obert per escriure.

Si el que es vol és aportar un document, aquest s'escull i es puja a la base de dades, no cal introduir cap tipus de metadada per pujar-lo. No obstant, un cop pujat a la galeria si que es poden editar nombrosos ítems, metadades, per tal de poder donar un context a aquell document. Entre d'altres es pot etiquetar a les persones que hi surtin, es pot escollir la visibilitat del document donant la opció de fer-lo privat, es pot etiquetar per tema per tal de facilitar la

⁷³ Com a lloc històric podem visualitzar algunes de les dades del Cadastre del Marquès d'Ensenada o la casa on nasqué el últim president de la Segona República, Manuel Azaña.

⁷⁴ Cementiris de: Sidamon, Ivars d'Urgell, el Vendrell, Montclar, Manresa, Portbou, L'Escala, Girona, Palamós, Calonge, Lloret de Mar, Riells i Viabrea, Breda, Arenys de Mar, Badalona (Sant Crist), Santa Coloma de Gramenet, Molins de Rei, Sant Sebastià dels Gorgs, Avinyonet del Penedès, Barcelona (Corts, Sarrià, Sant Andreu, Sant Gervasi, Poblenou i Montjuïc).

⁷⁵ Catedral de Barcelona, Sagrada Família (Barcelona), Museu Dalí (Figueres), Monestir de Poblet i Monestir de Santes Creus.

⁷⁶ [BillionGraves](#) (Billion Graves Holdings Inc. 2024)

⁷⁷ Veure Annex II

⁷⁸ Veure Annex I

⁷⁹ Els formats dels arxius que es poden pujar són: JPG, TIF, BMP, PNG, PDF, MP3, M4A i WAV. El pes màxim del document és de 15MB.

seva cerca, es pot agregar a àlbums i històries, i també es poden aportar diversos detalls (títol, lloc, data, descripció i nota d'àudio).

Quan s'aporta un document equivocament, hi ha l'opció d'eliminar-lo. Aquest passa d'estar a la pàgina principal de la galeria a estar a la paperera. En aquesta carpeta s'adverteix que els documents que s'han eliminat seran eliminats definitivament als 120 dies d'estar a la paperera i mentre hi estiguin no podran ser vistos per altres persones, ni editats ni adjuntar-se a una arbre familiar.

6.1.4 Indexació (<participa/indexación>)

Quan en genealogia es parla d'indexació de documents és sinònim a parlar d'extracció de dades.

En aquest apartat el que FamilySearch permet és visualitzar un document per tal d'extreure'n els noms, dates i llocs que hi aparegui. En aquest cas diferencien tres tipus diferents de documents a mostrar. El projecte és una col·lecció de registres històrics del mateix lloc i la mateixa època que s'agrupen per poder-los indexar, els lots són una o més imatges de documents que es poden indexar en uns 30 minuts i finalment, els registres que inclouen tota la informació sobre una persona o fet històric que contingui el document que s'està visualitzant.

Quan s'està a la pantalla d'inici d'indexació el que es troba és un llistat dels lots que s'estan treballant, un màxim de 10; una gràfica amb el progrés de les feines d'indexació que s'han dut a terme i un marcador amb els totals.

Si es clica a "lots" el que surt és un llistat de tots els lots que hi ha disponibles en aquell moment, essent aquests d'arreu del món. Quan n'escollim un, la pantalla passa a la visualització del document a indexar. Aquesta pantalla té un menú amb diferents icones i una barra lateral on apareixen els diferents ítems a indexar.

En el menú, hi ha una icona per retrocedir, una per obrir el control de qualitat, una per enviar la indexació, tres icones per marcar en blanc un camp o registre sencer, una per afegir dades de registre, la paperera, tres icones per copiar diferents camps si són iguals, i les quatre icones finals per compartir el lot o d'ajuda (exemples de manuscrits, caràcters internacionals, ajuda).

Un cop volem indexar, el primer que pregunta la pàgina web és si cal o no indexar la imatge que mostra el visor. En funció del document que s'hagi d'indexar les dades que caldrà extreure seran unes o unes altres, essent sobretot els noms, dates i llocs les preguntes més recurrents.

Un cop indexada la informació que sol·licita el formulari, quan es va a enviar la informació la pàgina web adverteix que aquella informació ha de passar un control de qualitat. Això vol dir que indica si manca algun camp en blanc el qual s'haurà de marcar com “en blanc” per poder seguir.

Il·lustració 19. Revisió ràpida de noms. (Font: familysearch.org)

Semblant és també la possibilitat de fer la “revisió de nom complert” on, igual que en l’anterior cas, s’està entrenant una IA a llegir manuscrits per tal de poder-los-hi aplicar una tecnologia tipus OCR en un futur no gaire llunyà. Aquí, el que marca és suposadament el nom complert d’una persona i hem de dir si està ben escrit o no, però sempre indicant-li l’espai exacte on hi ha totes les lletres que formen el nom.

Finalment, hi ha un últim apartat “Verificar llocs” on el que es demana és que es verifiqui el nom del lloc que s’ha indicat amb un dels noms de llocs “estandarditzats”⁸⁰ que hi ha a la base de dades.

En part, la indexació serveix per poder ensenyar a una intel·ligència artificial (IA) a llegir els textos manuscrits sense necessitat de que una persona en faci la revisió, és un “entrenament” per aquesta IA per facilitar posteriorment als humans a accedir a aquestes dades sense haver de dur a terme la lectura del document manuscrit⁸¹.

6.1.5 Enregistrar històries (<actividades/registrar mi historia>)

Tal com hem esmentat, a l’apartat <actividades/registrar mi historia> es poden crear documents sonors mitjançant l’enregistrament de la veu del propi usuari. En aquest, es diferencien diverses categories temàtiques del que es pot enregistrar.

Dins d’aquestes categories hi ha diverses subcategories a mode de preguntes. Es poden enregistrar els documents directament des de l’accés que es proporciona cadascuna de les subcategories. En cas de no poder enregistrar la resposta també et dona la possibilitat d’escriure-la. Un cop enregistrat o escrit, és a dir, un cop creat aquest nou document passa a trobar-se a “Mis historias”, en aquest punt la única opció que es pot fer amb aquest document és obrir-lo o escoltar-lo, en el cas que sigui un document sonor, i esborrar-lo. En el cas dels enregistraments, un cop fets, abans de guardar-lo, surt un advertiment que diu que FamilySearch és un lloc apte per a totes les edats, que els documents que s’afegeixen són de caràcter públic i remet a l’acord d’enviament⁸² de contingut a FamilySearch i a les directrius i polítiques de càrrega⁸³.

A l’hora d’eliminar un document d’aquesta secció, ja sigui escrit o enregistrat, la pàgina adverteix que a l’eliminar un record també s’eliminaran les etiquetes, dates i llocs que hi tinguin

⁸⁰ Veure la problemàtica existent amb els noms de lloc estandarditzats a l’apartat 6.1.2 per qüestions d’idioma.

⁸¹ A Catalunya, el Centre de Visió per Computador (CVC) té diversos estudis amb la mateixa finalitat. Bon exemple seria el “Projecte Xarxes” [XARXES | Tecnologia i innovació ciutadana en la construcció de xarxes socials històriques per a la comprensió del llegat demogràfic \(uab.es\)](https://www.xarxes.cat/)

⁸² Veure Annex I

⁸³ Veure Annex II

relació. I, també que tots els elements eliminats aniran a l'apartat "Galeria" a la recopilació "Eliminado recientemente" durant un període de 120 dies abans d'eliminar-se permanentment.

6.2 Facilitats i avantatges que dona el projecte FamilySearch Internacional

El Projecte FamilySearch International té la voluntat de preservar de la millor manera els documents que permetin reescriure la història familiar, i per tant la genealogia, de cadascuna de les persones que viuen al planeta. Aquest fet fa que, tot i la seva gran ambició, les imatges que prenen a l'hora de digitalitzar els documents originals siguin de gran qualitat i també que emmagatzemin tots els documents que realitzen sota un estricte protocol de seguretat i fins i tot de secretisme. Juntament amb la voluntat de preservar la documentació també tenen la voluntat de facilitar l'accés a tota la informació que tenen per tal que tots aquells qui ho vulguin puguin fer la cerca dels seus avantpassats fins on sigui possible cronològicament.

Ambdues voluntats del Projecte FamilySearch International són les seves forteses.

Pel que fa a l'accessibilitat de la informació existent als seus dipòsits, des de l'expansió d'internet arreu del món accedir a aquesta és molt més fàcil que abans ja que es pot fer des de qualsevol dispositiu que disposi de connexió a la xarxa.

Pel que fa a la preservació de la documentació referent a la història familiar, no només es centren en digitalitzar documents ja existents sinó que també tenen projectes que documenten i/o enregistren històries orals que d'una altra manera no es preservarien per generacions futures.

La voluntat de preservació dels documents i el suposat caràcter desinteressat del Projecte FamilySearch International, fa que en alguna ocasió els documents dipositats en els seus dipòsits esdevinguin la única còpia existent d'aquell original que en el seu moment van digitalitzar o microfilmear i que per certes circumstàncies s'ha perdut.

6.2.1 Accés global per internet

Als anys 60 del segle XX es va realitzar el primer intent de crear una xarxa informàtica⁸⁴, des d'aquell moment la tecnologia ha anat evolucionant fins al punt d'esdevenir una eina indispensable per a les persones que requereixen connectivitat constant. Aquest terme no l'utilitzen com a sinònim de planeta sinó com a sinònim de la xarxa internet.

Internet ha anat evolucionant al mateix temps que ho ha fet la tecnologia arribant a anar a una velocitat tant vertiginosa que, actualment, deixa obsoleta qualsevol tecnologia que poguéssim tenir fa tant sols 5 anys, o fins i tot fa uns mesos. Tal és la rapidesa d'aquesta evolució que és quasi vital adaptar-se als nous temps per no quedar un mateix obsolet. Això és el que li va

⁸⁴ Es crea dins el departament de Defensa dels Estats Units.

passar a finals del segle XX a la Societat Genealògica de Utah, que es va haver d’adaptar per posar en marxa, l’any 1999, la pàgina web familysearch.org.

Cert és que abans d’aquest fet es podien fer cerques al catàleg de la Societat Genealògica de Utah en els centres familiars, però ni de lluny es facilitava la cerca genealògica tant com amb el llançament de la pàgina web. Amb aquesta, les cerques, es van començar a fer molt més àgils, assolint unes xifres de consulta diàries molt elevades⁸⁵.

No obstant això, la web primigènia no és la web que es troba avui dia. Igual que la tecnologia, el lloc web ha evolucionat introduint novetats cada cert temps, canviant la interfície i aplicant noves tecnologies per tal de facilitar al màxim la recerca dels avantpassats, no només als membres de l’Església de Jesucrist dels Sants dels Darrers Dies sinó també a tota aquella persona que s’interessa pels seus orígens.

Una de les millores que s’ha aportat a la web en els últims anys és la possibilitat de consultar els documents microfilmats digitalitzats des de qualsevol lloc del món amb connexió a internet. Aquest fet fa accessible tota la documentació de què disposa FamilySearch d’una manera quasi instantània i barata, amb un sol clic, per a l’usuari que abans s’havia de desplaçar fins a un centre familiar diverses vegades per efectuar seva cerca amb la consulta de còpies de microfilms o microfitxes.

L’accessibilitat que aporta internet a tota la base de dades ha fet que en molts llocs es replantegés el concepte de centre familiar, essent actualment una sala d’ordinadors⁸⁶ amb connexió a internet que permeten gairebé realitzar el mateix tipus de cerca que es pot fer des d’un dispositiu qualsevol. La única diferència, i el perquè val la pena desplaçar-s’hi, és que en un centre familiar es té accés a alguns dels documents que essent d’altre manera no seria possible consultar per qüestions de permisos de l’usuari o per acords que s’han arribat entre organitzacions.

Amb la posada en marxa de la pàgina web i, sobretot, amb la digitalització i publicació dels documents a la web, la cerca clàssica mitjançant microfilms ha passat a ser inexistent.

Tanmateix, es pot pensar que el potencial de la pàgina web es veurà incrementat amb la irrupció de la Intel·ligència Artificial (IA) en alguns dels productes que s’hi ofereixen, sent aquesta tecnologia massa nova per estar en ple funcionament en l’actualitat.

⁸⁵ Segons FamilySearch, la web va esdevenir un dels llocs més populars per a l’estudi de la història familiar arribant a tenir fins a 7 milions de visites diàries. L’any 2020 aquesta web va enregistrar una mitjana de 400.000 visites diàries (FamilySearch 2023a)

⁸⁶ Veure Annex III

Per últim, també cal fer menció a l'aplicació mòbil de FamilySearch que millora, encara més, l'accés a tota la informació des de qualsevol lloc, per remot que sigui, amb la única condició de tenir una connexió a internet suficientment potent per poder navegar i un dispositiu mòbil.

6.2.2 El cercador d'informació genealògica

El cercador d'informació genealògica que posa a disposició FamilySearch mitjançant la pàgina web és dels més utilitzats en el món de la genealogia ja que la seva base de dades és tant àmplia i té un abast tant gran que, fins i tot d'altres webs especialitzades⁸⁷ basen, part de les seves cerques, en aquest buscador.

El cercador permet buscar de moltes maneres diferents fet que fa que sigui fàcil trobar-hi la informació que es vol encara que sigui molt poca la informació de sortida que es tingui. Durant els primers anys d'existència, el buscador podia presentar certa dificultat per als no iniciats (Garçon i Peyrí 2008), però, actualment, la interfície que es fa servir és fàcil d'utilitzar i força visual.

A més, es pot afirmar és un buscador de buscadors ja que no només es pot realitzar la cerca a través dels registres sinó que es poden utilitzar diverses fonts diferents⁸⁸: registres, bibliografia, arbres genealògics, etc. És a dir, des de la pàgina web de FamilySearch es pot accedir a diferents bases de dades en funció del tipus d'informació que es vulgui buscar. No obstant això, alguna d'aquestes fonts és tan nova, el cas de la cerca de cementiris en seria un bon exemple, que es pot considerar que està en ple desenvolupament ja que, si es compara amb les altres fonts que hi ha a disposició, aquesta conté molt poca informació a la base dades.

6.2.3 Creació de documents. La tradició oral en la genealogia.

El projecte FamilySearch International tot i que a un primer cop d'ull es pot considerar que només es nodreix de la còpia i digitalització de documents existents en d'altres organitzacions també és creador de documents diversos que tenen la mateixa finalitat que els anteriorment mencionats: preservar la història familiar d'una regió.

Arreu del món no hi ha el mateix nivell de desenvolupament⁸⁹, ni els mateixos recursos, ni molt menys les mateixes costums i/o tradicions. És per aquest motiu que no a totes les regions

⁸⁷ FamilySearch ha arribat a diversos acords amb les principals webs de genealogia i amb les seves filials per tal de permetre realitzar cerques a la seva base de dades de manera recíproca, ampliant així substancialment les bases de dades dels cercadors respectius.

⁸⁸ Veure apartat 6.1.2 Cercar (<buscar>)

⁸⁹ Segons l' "Informe sobre el desenvolupament humà 2021/2022" (Nacions Unides 2022) elaborat pel Programa de les Nacions Unides per al Desenvolupament, l'índex de desenvolupament humà difereix de quasi 0,6 punts entre el país més desenvolupat amb índex pròxim a 1, Suïssa, i el que ho està menys, Sudan del Sud, amb un índex de poc més de 0,3 punts. Aquest índex es calcula en funció de l'esperança de vida, l'alfabetització, l'educació i el nivell de vida d'un país.

es té o s’ha tingut la costum de crear un document per deixar plasmat en un suport físic les dades que, per exemple, són d’interès per al Projecte FamilySearch International.

A molts llocs, ja sigui per costum o per manca de recursos o per d’altres circumstàncies que fan que aquestes dades no s’escriguin d’alguna manera, mantenen de generació en generació la història col·lectiva de manera oral.

És en aquests indrets on, el Projecte, es dedica principalment a generar documents. Aquests documents en la seva majoria són enregistraments d’aquestes històries col·lectives que posteriorment serveixen per engreixar els registres existents en la base de dades creant la col·lecció dins de la secció “Genealogies de FamilySearch” anomenada “Fonts orals en genealogia”. Aquesta col·lecció de dades està formada per 1.378.689 genealogies que es poden consultar online.

Els enregistraments de genealogies orals les va començar a fer el Projecte FamilySearch International, quan encara s’anomenava Societat Genealògica de Utah, durant la dècada dels 60 del segle XX a la Polinèsia. Però és amb el canvi de segle quan el projecte de genealogies orals pren més força engegant-lo a diversos països africans.

La creació d’aquests documents és la única manera de donar accés a aquestes dades que d’una altre forma només haguessin perdurat oralment, com han arribat als nostres dies.

6.2.3.1 El projecte a l’Àfrica

Àfrica és el continent on hi ha més risc de pèrdua d’informació de tot tipus ja que es té la tradició oral molt arrelada i a més, és un territori on els desastres naturals però, molt més, els conflictes armats hi són habituals. La informació referent a la història familiar no queda exempta a perdre’s. És per aquest motiu que el Projecte FamilySearch va engegar una campanya per intentar recollir el major nombre de genealogies orals que es pogués.

El projecte a l’Àfrica⁹⁰ per enregistrar aquestes histories familiars de boca dels mateixos habitants del territori va començar l’any 2004 a Ghana, però, no va ser fins l’any 2016 quan FamilySearch es va adonar de la celeritat en què es perdria la informació sinó es prenen mesures. Per aquest motiu, es va fer l’esforç per finançar a més de 5000 entrevistadors a diversos països africans (Bush, Lynch 2017) per a la recollida d’informació sobre el territori.

Aquesta pressa per a fomentar la preservació de les històries orals esdevé per quatre realitats que es donen principalment en aquest territori del món, encara que en alguns dels casos són fenòmens globals. Aquests factors serien: l’edat avançada de qui té el coneixement, la

⁹⁰ Aquest projecte es troba alineat amb el programa “Decenio Internacional para los Afrodescendientes (2015-2024)” (Nacions Unides 2023) que té com a objectiu principal el de reforçar les accions i mesures que garantissin el ple exercici dels drets econòmics, socials, culturals, civils i polítics de les persones d’ascendència africana, així com la seva participació plena i equitativa en la societat.

migració massiva cap a la ciutat o a l'estranger, l'avenç de la tecnologia i l'augment demogràfic.

Aquest projecte s'està realitzant a 15 països subsaharians: Angola, Benín, Camerun, Congo, Costa d'Ivori, Congo, Ghana, Kenya, Libèria, Nigèria, Sierra Leone, Sud-Àfrica, Togo, Uganda i Zimbabwe.

La tradició oral a l'Àfrica normalment recau en una persona gran de la família que és l'encarregada de memoritzar i transmetre les tradicions de la tribu. Entre aquestes tradicions hi acostuma a haver noms dels avantpassats que, en funció de la memòria que tingui la persona encarregada, i els seus antecessors, es pot remuntar entre sis i trenta generacions (Bush, Lynch 2017). És amb aquestes persones amb qui FamilySearch s'entrevista i documenta el moment gravant l'àudio i fent fotografies, a part de prendre notes en paper.

Abans de concertar una entrevista, però, per tal d'evitar problemes de caràcter legal pel que fa als drets dels documents que es crearan, el Projecte FamilySearch International signa un acord o conveni per escrit amb el narrador per tal de poder gravar l'entrevista, fer fotografies durant la mateixa i poder extreure detalls de la genealogia que es narra.

L'entrevista conté diverses informacions que la doten de context, donant així també un context a les dades genealògiques que es narren. És per aquest motiu que les entrevistes inclouen la presentació dels qui intervenen, dades importants per al clan com podrien ser possibles conflictes amb pobles veïns, etc.

Les dades genealògiques que s'extreuen d'aquestes entrevistes es carreguen a la base de dades de FamilySearch mitjançant un fitxer GEDCOM⁹¹.

Segons podem llegir a l'article (Bush, Lynch 2017), el nombre d'entrevistes entre 2016, quan es va començar als 15 països, i el 2018 van augmentar exponencialment sent gairebé 23 cops més nombroses el 2018⁹². Pel que fa al nombre de dades genealògiques recollides també creix exponencialment essent 638362 l'any 2016 i 16200000 dos anys després. L'any 2018, de cada entrevista es van poder extreure 320 noms de mitjana. No obstant, el nombre de noms recollits no té correlació amb el nombre de generacions que formin l'arbre genealògic del narrador.

També, segons article anteriorment mencionat, FamilySearch conserva tota la documentació de les entrevistes juntament amb d'altres documents digitals d'arreu del món. Les metadades

⁹¹ GEDCOM és un fitxer informàtic estàndard per a l'intercanvi de dades genealògiques. Aquest fitxer et permet importar i exportar una genealogia en el cas que es vulgui canviar d'aplicació informàtica. (FamilySearch 2020) . La web de FamilySearch permet importar aquest tipus de fitxer però no exportar-lo.

⁹² L'any 2016 s'enregistren 2207 entrevistes mentre que l'any 2018 se n'enregistren 50702 (22,97 vegades més que el 2016).

de l'entrevista s'emmagatzemen en un registre bibliogràfic en el seu catàleg en línia i es publiquen els fitxers d'àudio, les fotografies i les genealogies a la seva pàgina web.

Tal és l'impacte del projecte africà que FamilySearch té una pàgina web especial per aquest continent. Visualment aquesta pàgina és bastant més intuïtiva que la general que té el Projecte FamilySearch International ja que es fan servir diversos botons (“*banners*”) per tal de poder ser més accessibles als usuaris. En aquesta, es pot realitzar l'arbre genealògic, buscar informació sobre els avantpassats i consultar alguns recursos pedagògics sobre genealogia i sobre el propi FamilySearch en general; però també hi ha un botó especial per enregistrar la nostra història. Aquest botó et redirigeix a l'apartat del qual ja em parlat anteriorment <actividades/regar mi historia>.

Sobre aquesta qüestió, i especialment pel projecte africà, FamilySearch ha ideat una guia que serveixi de pauta per a l'enregistrament i documentació de les histories orals⁹³. Entre les indicacions que es donen s'hi troben els següents temes:

- Com accedir al poblat (recerca prèvia d'informació)
- Com portar a terme la reunió amb el líder de la comunitat
- Com entrevistar
- Com documentar la genealogia
- Com introduir la informació en el programari informàtic “Legacy Family Tree”
- Com documentar, mitjançant fotografies, el procediment seguit

Finalment, igual que en d'altres parts del món, en el continent africà, FamilySearch fomenta la digitalització dels documents escrits existents que puguin tenir importància genealògica.

6.2.4 Les còpies de documents

La metodologia que al llarg de la història ha seguit la Societat Genealògica de Utah, i que ha heretat el projecte FamilySearch, és basa en bona part en la cerca i digitalització de documents que puguin servir per reescriure la història familiar sense tenir en compte el seu productor i/o context. Per a FamilySearch, l'únic valor que tenen aquests documents, i les còpies de que en disposen, és el seu contingut.

És per aquest motiu que en certa manera obvien alguns dels principis arxivístics per omplir els seus dipòsits de documents. No obstant això, si, s'agafa la idea d'arxiu com a conjunt de documents generats en l'exercici de les seves activitats, les còpies dels documents són “nous documents” que ells han generat en l'exercici de les seves activitats i, dintre d'aquestes els

⁹³ La pàgina de FamilySearch ((FamilySearch 2023d)) redirigeix en cadascun dels seus punts a una pàgina web de l'Església de Jesucrist dels Sants dels Darrers Dies en la que s'especifiquen les pautes a seguir per a l'enregistrament de les histories orals i la documentació del procés seguit. Aquesta pàgina dona les pautes mitjançant una locució sonora en anglès acompanyada amb diverses imatges, però també dona la opció de llegir-ne la transcripció.

documents tenen el seu propi context lògic dins de l'organització que és el què permet parlar de documents d'arxiu i no de col·lecció de documents copiats.

És a dir, per exemple, la còpia en microfilm d'un llibre de baptismes del segle XVII de l'Església Catòlica d'un poble X és un document diferent al llibre original. No només és un canvi de suport paper-microfilm, sinó que esdevé un document nou amb el seu propi context dins de les activitats de FamilySearch i per tant aquest document tindrà les seves pròpies metadades totalment diferents a les del llibre original. No només esdevenen dos documents diferents pel seu productor sinó també per la finalitat amb què es produeixen. En el cas del llibre de baptismes la seva finalitat és la de crear un registre de cadascun dels baptismes que es duuguin a terme en aquella parròquia, en canvi, la finalitat amb que FamilySearch crea el seu document és per ajudar a la recerca dels avantpassats a les persones que duuguin a terme aquest tipus d'estudi. És a dir, en aquest cas els llibres de baptismes originals quan es fan tenen un valor primari i amb el pas del temps van adquirint un valor secundari, en canvi, els documents que sorgeixen de les microfilmacions que fa FamilySearch es podria considerar que en una anàlisi inicial, per algú aliè a l'organització, solament responen a la recerca genealògica i per tant només tenen valor secundari, no obstant pels creients de l'Església de Jesucrist dels Sants dels Darrers Dies aquests documents també tenen un valor primari ja que els creen per poder dur a terme els diferents ritus que es poden aplicar als avantpassats (bateig dels difunts, etc.).

A més, tant si es consulten les digitalitzacions dels microfilms que hi ha consultables a la web de FamilySearch com si un es dirigeix a un arxiu on en tinguin alguna de les còpies que els hi ha donat després de fer-ne la còpia, es podrà veure que el microfilm generat per la Societat Genealògica de Utah no només conté un sol document original sinó que està compost⁹⁴ per una compilació de diversos originals, sent així el microfilm un document diferent als llibres originals.

Semblant és el que passa quan en comptes de fer les còpies en microfilm, aquestes es realitzen en forma digital. Es podria pensar que d'igual manera que en el cas anterior, només hi ha un canvi de suport paper-digital, però el document que es genera és diferent a l'original i a la vegada també diferent al que es produïa en microfilm ja que, seguint amb l'exemple del llibre de baptismes, es té un únic document original en paper però en aquest cas es converteix en un objecte digital, format per fotografies en format JPEG o TIFF, amb el seu context i les seves pròpies metadades que són diferents a les del llibre original.

Aquesta metodologia i la seva voluntat de salvaguardar la història familiar pot esdevenir, en alguns casos extrems, beneficiós pels arxius que en el seu moment han deixat copiar els seus

⁹⁴ Es pot veure en línia, per exemple, el microfilm digitalitzat d'Arenys de Mar número 004092563 ([Registros parroquiales - Microfilme # 004092563 \(familysearch.org\)](https://www.familysearch.org/ark:/61903/3:1:3Q9M-CSK3-3?i=1&cc=2)) on, en el mateix microfilm hi ha 3 llibres de registres de matrimoni.

documents. No obstant això, el rere fons ideològic que té el Projecte FamilySearch International i la legislació vigent a cada territori on s'actua poden esdevenir un gran inconvenient per aconseguir crear les aliances pertinents a l'hora de fer els convenis per digitalitzar els documents històrics que aportin informació per a la història familiar.

6.2.4.1 Els arxius perduts en el desastre

Segons el diccionari de l'Institut d'Estudis Catalans, la paraula “desastre” té tres excepcions diferents: “1 m. [LC] *Desgràcia greu, ruïnosa, gros infortuni, esdeveniment funest.* 2 m. [LC] *Cosa que ha anat molt malament, que no ha reeixit, etc.* 3 m. [LC] *Persona que ho fa tot malament, que en res no reïx, etc.*”.

En un sentit molt semblant, el Centre de Terminologia la defineix aplicada a les ciències socials com a una “*Pertorbació greu del funcionament d'una societat, desencadenada per una catàstrofe, que comporta pèrdues humanes, materials o ambientals importants, les quals excedeixen la capacitat de la societat afectada per a fer-hi front amb els seus propis recursos*”.

És la definició del Centre de Terminologia la que més s'adequa al que volem il·lustrar amb el títol de l'apartat la paraula “desastre” es fa servir com a sinònim de catàstrofe, ja sigui aquesta produïda per causes naturals o humanes.

Es parla de catàstrofe quan hi ha un esdeveniment extraordinari no previst, violent i d'efectes prolongats. Es pot definir com a catàstrofes d'origen natural les inundacions, els incendis i els terratrèmols; i com a catàstrofes d'origen antropogènic qualsevol acció humana que esdevingui en una inundació i/o un incendi.

En tot cas, sigui quin sigui el seu origen, si es defineix com a desastre o com a catàstrofe, aquest pot causar danys irreparables a la documentació d'un arxiu arribant, fins i tot, a destruir-ne la totalitat.

El fet que el projecte FamilySearch, antiga Societat Genealògica de Utah, disposi sempre d'una còpia dels documents que digitalitza, ja sigui en suport microfilm o en suport digital, i que aquesta s'emmagatzemi en un espai diferent del d'origen, ha servit perquè en més d'una ocasió aquestes còpies s'hagin utilitzat per reemplaçar documents malmesos en desastres de diferents índoles.

Un bon exemple de catàstrofe d'origen antropogènic que afecti a un arxiu, es troba l'any 1991 durant la Guerra de Croàcia quan els bombardejos a la quarta ciutat més gran de Croàcia, Osijek, malmeteren el seu l'arxiu perdent així part dels documents que s'hi custodiaven. Segons es pot llegir a l'article (Little 2008)⁹⁵, gràcies a que la Societat Genealògica de Utah

⁹⁵ En aquest article hi ha la cita del llibre (Allen, Embry, Mehr 1995) on parlen dels dos casos exposats. Malauradament no ha sigut possible consultar el llibre.

tenia una còpia microfilmada dels documents perduts en el bombardeig al seu dipòsit de la Granite Mountain aquests es van poder reposar a l'arxiu d'Osijek.

A la mateixa font es pot llegir el cas d'un altre arxiu, que també fou reposat gràcies a tenir-ne una còpia microfilmada. En aquest cas, l'origen del desastre també va ser per causa humana, ja que va ser un incendi provocat a l'edifici de l'oficina del govern de l'illa de Rarotonga, a la ciutat d'Avarua (Illes Cook), el motiu que es malmetés l'arxiu.

Però, tal com s'ha fet referència, un desastre no només pot ser provocat per la mà de l'home ja sigui per negligència o amb intencionalitat expressa, sinó que aquest també pot tenir un origen natural. Huracans, volcans⁹⁶, terratrèmols⁹⁷, etc. Tots aquests fenòmens poden esdevenir veritables catàstrofes.

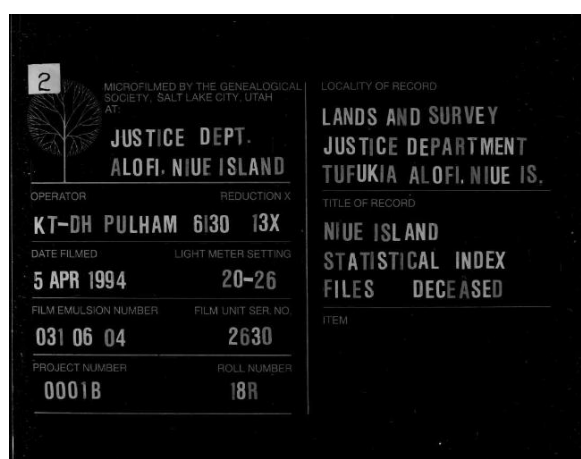
La petita illa de Niue, a l'oceà Pacífic, l'any 2004 va estar afectada per l'huracà Heta, de categoria 5, que va devastar l'illa destruint-ne la zona costanera i la seva capital, Alofi. Entre els diferents equipaments que es van perdre hi havia l'arxiu i el museu, que tenia una col·lecció d'objectes de tota l'illa. El fons de l'arxiu no només estava comprés per documentació administrativa del govern, sinó que també s'hi podien trobar documents referents al registre de propietat, al jutjat i al registre civil. Abans de la forta tempesta, durant els anys 90 del segle XX, voluntaris vinculats a la Societat Genealògica de Utah, van microfilmir bona part dels documents de que disposava l'arxiu i van dipositar els microfilms al dipòsit de la Cúpula de les Granite Mountains. Gràcies a aquest fet, després de la tempesta, els microfilms van esdevenir l'única còpia dels documents perduts arreu del món i és per aquest motiu que, l'encara Societat Genealògica de Utah, va poder donar-ne una còpia al govern de Niue totalment de franc.

⁹⁶ Per tal de poder posar algun exemple més pròxim, tant en el temps com geogràficament, durant el mes de març 2024, s'ha consultat a l'"Archivo Histórico Diocesano de San Cristóbal de la Laguna", diòcesi de Tenerife, per preguntar si durant l'erupció del volcà Cumbre Vieja a l'illa de la Palma es va perdre algun arxiu parroquial, sobretot preguntant per l'Església de Sant Pio X de Todoque la qual fou engolida per la lava. Gràtament la direcció de l'arxiu m'ha comunicat que es va tenir prou temps per poder salvar la documentació. La resposta ha sigut textualment la següent: *"Afortunadamente, durante la erupción del volcán en la isla de La Palma no se produjo ningún daño en la documentación. Aunque la iglesia de San Pío X de Todoque fue destruida por la lava, hubo tiempo de poder trasladar todo sus bienes muebles, incluida la documentación de la iglesia."*

⁹⁷ Igual que en el cas dels volcans, durant el mes de març 2024, s'ha preguntat per la possible afectació que va tenir el terratrèmol de Lorca de 2011 als arxius parroquials de la ciutat, ja que moltes de les esglésies van patir els efectes del sisme. Per aquest motiu s'ha demanat informació a l'arxiver de la Diòcesi de Cartagena però no s'ha rebut resposta al respecte.

Il·lustració 20. Entrega de les còpies dels documents perduts durant el desastre a l'illa de Niue (Font: FamilySearch 2011))

Il·lustració 21. Caràtula d'un dels documents microfilmats de l'illa de Niue (Font: familysearch.org)

Un altre cas es troba a Filipines, on hi ha regions que tenen un perill constant d'inundació. Segons s'explica en la mateixa pàgina del projecte FamilySearch⁹⁸, un dels seus equips van visitar una arxiu d'un poble on es podien veure les marques que havia deixat l'aigua durant les crescudes a les parets de la instal·lació i, segons els va comentar l'arxiver, una inundació l'any 1985 va destruir tots els seus registres i, tot i tenir pressupost del govern per fer-ne una còpia de seguretat aquesta no va arribar a realitzar-se en la seva totalitat abans de la fatalitat. En aquest cas, afortunadament els documents també s'havien digitalitzat per part de la Societat Genealògica de Utah abans que passés la inundació de l'arxiu. Els membres de FamilySearch van fer arribar gratuïtament una còpia digital, disc dur, amb els documents que s'havien perdut.

⁹⁸ Article en el blog del projecte FamilySearch escrit per (Hutchinson 2018). En cap moment es fa referència al lloc exacte on van passar els fets, només es nombra que va passar a una “aldea” de Filipines. (<https://www.familysearch.org/es/blog/estrategia-de-familysearch-para-ayudar-a-conservar-los-archivos-del-mundo>)

6.3 Inconvenients i problemàtiques que es troben en el projecte FamilySearch International

Tal com hem vist en l'apartat anterior, el Projecte FamilySearch International amb el seu rigor a l'hora d'aconseguir documentació d'altres organitzacions i posar per escrit històries orals preserva tota aquesta informació en les seves instal·lacions. No obstant, hi ha diversos aspectes del Projecte FamilySearch International que poden ser qüestionables, a nivell arxivístic i d'accés, convertint-se en la majoria de casos en traves per poder consultar els documents o, fins i tot, per saber si les dades que la pàgina web del projecte proporciona són dades fiables o no.

Tal com s'ha anat indicant, els recursos humans que es nodreix el Projecte FamilySearch International són en la seva majoria persones voluntàries que es dediquen a dur a terme les digitalitzacions seguint unes directrius específiques que es donen des del projecte, però també poden realitzar altres feines. Aquests voluntaris, en la seva majoria seguidors de l'Església de Jesucrist dels Sants dels Darrers Dies però també pot ser gent externa sense cap tipus de vincle ideològic.

Com a causa de que bona part de les tasques es duuguin a terme per part de personal voluntari, aquests poden crear per desconeixement o per error humà diversos errors que poden esdevenir problemes seriosos pel que fa a la fiabilitat de les dades. Per aquest motiu, es fixarà en diferents accions que permet la pàgina web del projecte, que es poden fer des de qualsevol indret del món, i que permeten modificar la base de dades del Projecte. Aquestes modificacions, a vegades poden ser a bé però en d'altres poden causar una sèrie d'errors que en el cas que no es pugui comprovar documentalment qüestionen la fiabilitat de la base de dades.

Un altre factor que s'ha de tenir en compte a l'hora de parlar problemàtiques que envolten el Projecte és l'accessibilitat als documents i l'ús de les dades que contenen els mateixos.

Quan es parla d'accessibilitat als documents es farà des de les dues visions, la del Projecte i la de l'usuari.

Per un costat, es tenen els problemes que poden esdevenir en el cas que FamilySearch vulgui dur a terme la digitalització de documents d'altres organitzacions que per qüestions d'ideologia els veten l'accés als documents originals per tal d'evitar-ne els possibles usos que en puguin fer els seguidors de l'Església de Jesucrist dels Sants dels Darrers Dies quan facin la cerca dels seus avantpassats.

Pel que fa a l'accessibilitat als documents per part de l'usuari de la pàgina web del projecte, la majoria de restriccions venen donades per la legislació vigent en cada lloc del planeta pel

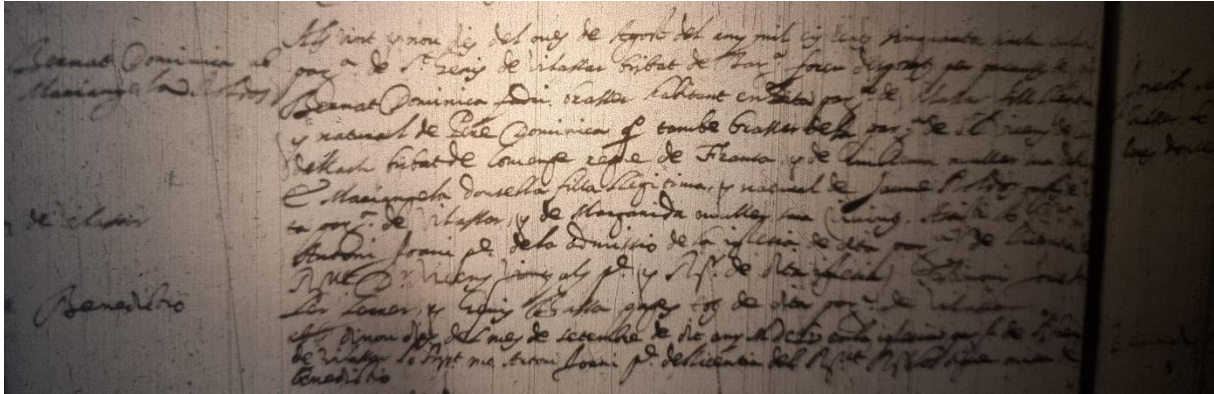
que fa, principalment, a les dades de caràcter personal. En aquest aspecte, el mateix Projecte FamilySearch International, tal com es podrà veure en l'anàlisi del cas català, té alguns problemes per signar convenis amb institucions per aquesta qüestió.

Tanmateix, també s'ha de tenir en compte que els convenis que signa el Projecte, i que anteriorment subscribia la Societat Genealògica de Utah, tenen una durabilitat que es pot anar renovant segons s'indiqui en el conveni o pot caducar havent de dur a terme un conveni nou entre les organitzacions essent inaccessible el document digitalitzat “en obert” fins que no es signi l'acord. En aquests casos els documents digitalitzats si que es troben accessibles als Centres FamilySearch i, en obert, el que sí que es pot consultar és el buidatge del document, és a dir, les dades.

Aquest fet es pot comprovar si es compara la informació indexada que es té d'una persona amb la que es troba en el document original. Per exemple, en el cas de la Guillema segons les fonts indexades a FamilySearch sabem que és una dona, que és la muller de Pere Dominica, que tenen un fill que es diu Bernat Dominica, que en Bernat es va casar amb Mariangela Roldos filla de Jaume Roldos i Margarida el dia 29 d'agost de 1655 a Sant Genis de Vilassar (Vilassar de Dalt). En canvi, si consultem el registre original d'aquesta cerimònia en un llibre parroquial de matrimonis de la parròquia de Sant Genis de Vilassar⁹⁹ aquest aporta més informació: nom de qui oficia la cerimònia, l'estat civil d'en Bernat i la Mariangela, l'origen de cadascun dels conjugues i dels seus pares, l'ofici d'alguns dels conjugues i dels seus pares, i, el nom de qui actua com a testimoni.

Cert és que, aparentment, la informació que s'indexa, ja sigui de forma automàtica mitjançant IA o de manera manual com seria aquest cas, és la informació més important a l'hora de fer un arbre genealògic; no obstant, d'aquesta manera no acaba d'extreure tota la informació que aporta el document original descontextualitzant alguns aspectes que també són rellevants i obviant algunes dades que poden que ser útils per poder fer la recerca de la història familiar com podria ser l'origen de les persones que apareixen en el registre.

⁹⁹ Els llibres parroquials originals de Sant Genis de Vilassar es troben a l'Arxiu Diocesà de Barcelona, són consultables les còpies en microfilm dels mateixos.

II·lustració 22. Imatge del registre del matrimoni entre Bernat Dominica i Mariangela Roldos l'any 1655 a la parròquia de Sant Genís de Vilassar (Font: Meritxell Dominich)

Información indexada					
Guillema		✎ EDITAR			
Se menciona en el registro de Bernat Dominica (Hijo de Guillema)					
Nombre(s)	Guillema				
Sexo	F				
Cónyuges e hijos deGuillema	ABRIR TODO				
Pere Dominica	Esposo	M	▼		
Bernat Dominica	Hijo	M	▲		
Nombre	Bernat Dominica				
Sexo	Male				
Nombre del padre	Pere Dominica				
Sexo del padre	Male				
Nombre de la madre	Guillema				
Sexo de la madre	Female				
Nombre del cónyuge	Mariangela Roldos				
Sexo del cónyuge	Female				
Nombre del padre del cónyuge	Jaume Roldos				
Sexo del padre del cónyuge	Male				
Nombre de la madre del cónyuge	Margarida				
Tipo de acontecimiento	Marriage				
Fecha del acontecimiento	29 Aug 1655				
Lugar del acontecimiento	Vilassar de Dalt, Barcelona, Cataluña, España				
Lugar del acontecimiento (original)	San Ginés de Vilasar, Barcelona, Spain				
Detalles de la fuente	178-2				
Otras personas en este registro	ABRIR TODO				
Jaume Roldos	M	▼			
Margarida	F	▼			
Mariangela Roldos	F	▼			

Il·lustració 23. Indexació de Guillemà. (Font: familysearch.org)

6.3.1 Facilitat per editar les dades a la web familysearch.org sense supervisió

La web del Projecte FamilySearch International és una web totalment accessible per qualsevol usuari que estigui interessat en l'estudi de la seva història familiar. Això provoca que sigui una font d'informació i una eina que utilitza molta gent arreu del món per tal de poder recrear la seva genealogia.

Aquesta facilitat fa que, sigui quin sigui el nivell coneixement de l'usuari aquest tingui accés a la gran base de dades de què disposa el Projecte. Aquest fet pot esdevenir un gran inconvenient ja que el Projecte es nodreix del voluntariat i per tant la base de dades és totalment editable per a qualsevol usuari. És a dir, l'usuari A pot alimentar la base de dades transcrivint un document, d'aquesta informació se'n beneficia l'usuari B que la pot tenir en el seu arbre genealògic i després pot venir l'usuari C que sense tenir coneixement que la informació s'ha obtingut d'un document veraç la modifiqui creant un error en els diferents arbres que es nodreixen d'aquelles dades (usuari B).

 Guillema 1615-Fallecida • G6KY-2P4			
Todos los cambios FILTRO			
Modificar	Valor	Fecha	
Se cambió nacimiento	Nacimiento antes de 1615 Cardelliac, Haute-Garonne, Occitanie, Francia	22 de noviembre de 2023 Meritxell Dominich Lorenzo	ACTUAL
Se cambió nacimiento	Nacimiento antes de 1655 Cardelliac, Haute-Garonne, Occitanie, Francia	22 de noviembre de 2023 Meritxell Dominich Lorenzo	RESTABLECER
Se cambió nacimiento	Nacimiento 1683 España	20 de septiembre de 2023 Carolina Miranda Lines	RESTABLECER
Se agregó nacimiento	Nacimiento 1623 España	25 de agosto de 2023 Carolina Miranda Lines	RESTABLECER
Se cambió nombre	Nombre(s) Guillema	4 de abril de 2022 Javier Cucarresse	ACTUAL
Se cambió nombre	Nombre(s) Guillierma	4 de abril de 2022 Javier Cucarresse	RESTABLECER
Se adjuntó fuente	Título de la fuente Guillema en el registro de Bernat Dominica, "España, matrimonios, 1565-1950" Agregado: Sexo Nombre	4 de abril de 2022 Javier Cucarresse	ACTUAL

Il·lustració 24. Modificacions sofertes a la fitxa de Guillema. (Font: familysearch.org)

Aquest fet es pot donar per diverses qüestions. Per exemple, es pot donar per un error de transcripció del primer usuari, el que transcriu, és a dir un error humà per desconexença de l'idioma del document original, per fer una mala transcripció o per escriure malament la paraula transcrita. També es pot donar per la desconexença de la pròpia genealogia de l'usuari que pot tenir avantpassats que els coincideixin els noms però que visquessin en èpoques diferents de la història i la base de dades li doni l'opció de l'avantpassat més antic però que ell es pensi que és el més modern i llavors modifiqui les dades perquè coincideixi amb les de l'avantpassat que té identificat (modern).

Quan s'introdueix una persona en una arbre genealògic, la base de dades comprova que aquesta no estigui creada comparant la informació existent amb la informació introduïda i dona la opció a l'usuari de crear una persona nova o fer servir la persona existent de la base de dades, si aquesta hi és. Al fer aquesta acció es van connectant els possibles arbres en que aquella persona existeixi i per tant qualsevol tipus de modificació de dades d'aquella persona esdevé un canvi a tots aquells arbres on estigui sense avisar, en cap moment, als usuaris que aquelles dades s'han modificat.

En part, és la lliure edició de les dades la que fa que el mateix Projecte FamilySearch indiqui una sèrie de "principis" per als quals és vàlid esmenar o editar la informació per tal d'afinar al màxim les dades i conciliar aquestes dades quan hi puguin haver discrepàncies entre diversos registres d'una mateixa persona.

Sent així, es contemplen sis situacions possibles. La primera diu que es pot corregir informació que es trobi a les seccions "informació vital" o "altre informació" de la fitxa d'una persona. La segona diu que es pot modificar un registre a l'arbre genealògic encara que no es sigui el creador d'aquella informació. El tercer, indica que l'arbre genealògic utilitza un "historial de canvis" per tal de poder-ne fer un seguiment i, en el cas de no estar-hi d'acord es pot restaurar la informació que es tenia anteriorment. El quart, permet desfer els canvis d'un registre encara que no es sigui qui hagi fet la modificació. El cinquè indica que sempre que es pugui s'ha d'adjuntar la font que justifiqui el canvi. Finalment, el sisè principi diu que l'usuari que fa el canvi de dades té la responsabilitat d'introduir la motivació que l'ha portat a fer la modificació i ha de justificar-ne l'esmena.

Aquesta facilitat de modificació dels registres fa que la fiabilitat de la base de dades que utilitza la web es posi en entredit ja que la majoria de vegades es poden fer les modificacions que es vulguin sense una font real que les justifiqui i, per molt que FamilySearch indiqui tot el que s'ha de fer quan es porta a terme una modificació és l'usuari que la fa qui té l'última paraula.

6.3.2 Problemes d'accés a la documentació d'altres organitzacions per qüestions d'ideologia: el cas de l'Església Catòlica

El fort vincle entre el Projecte FamilySearch International i l'Església de Jesucrist dels Sants dels Darrers Dies fa que des de la perspectiva d'altres organitzacions el projecte sigui qüestionat per les seves arrels ideològiques fins al punt de posar nombrosos impediments a l'hora de facilitar les consultes de documents originals per tal de poder engrandir la base de dades del projecte. Aquest és el cas de l'Església Catòlica.

Tot i que l'Església de Jesucrist dels Sants dels Darrers Dies es declara com a religió catòlica, aquesta te unes creences diferents a la que s'ensenyen des de Roma, quedant així com a una religió protestant al mateix nivell que l'Església Evangèlica, l'Església Anglicana o

l'Església Luterana, per exemple. No obstant, per part de l'Església Catòlica la religió creada per Joseph Smith és considerada com a un moviment sectari, entenent-la com a una secta¹⁰⁰ i no com a part del moviment catòlic.

Aquest fet, fa que la Societat Genealògica de Utah o, el que seria el mateix, l'actual Projecte FamilySearch International, afronti obstacles significatius per accedir a uns dels fons que més poden aportar en el seu camp d'estudi com poden ser els fons parroquials, concretament als llibres sacramentals de les parròquies.

Tot i que la feina ingent de recerca que duen a terme des d'un bon inici a la Societat Genealògica de Utah, actualment sota el nom Projecte FamilySearch International, va iniciar la seva activitat a Europa abans de la Segona Guerra Mundial i es va anar estenent pel continent al llarg dels anys sense gairebé inconvenients, a Espanya fan una primera fase de digitalització de fons a finals dels 70 principis dels 80 sent molts d'aquests fons parroquials, l'any 2005 l'Església Catòlica decideix negar l'accés als fons parroquials per part dels mormons.

L'Església Catòlica mitjançant la "Congregatio Pro Clericis", organisme amb seu al Vaticà que s'encarrega de les qüestions relatives als sacerdots, va emetre una carta dirigida a tots els episcopats d'arreu del món demanat que era desig de la Santa Seu que les parròquies catòliques s'abstinguessin de posar a disposició de la Societat Genealògica de Utah els registres parroquials.

La primera de les comunicacions al respecte es realitza el 29 d'abril de 2005 mitjançant una carta de protocol¹⁰¹ emesa i signada pel Prefecte Dario Castrillon Hoyos (cardenal)¹⁰². Després, el Prefecte Claudio Hummes, en la carta¹⁰³ que envia als presidents de les Conferències Episcopals, parla de la carta que emet la Congregació per la Doctrina de la Fe el 29 de gener de 2008 on, seguint les mateixes línies de la comunicació anterior, comunica que s'ha emès un dictamen referent a la possibilitat de permetre a la Societat Genealògica de

¹⁰⁰ Segons el Diccionari de la Llengua Catalana (Institut d'Estudis Catalans 1999), la paraula "secta" té dues excepcions: "1 f. *Conjunt de persones que professen una doctrina particular, especialment en religió, que s'aparta de la majoritària o establerta.* 2 f. *Associació de persones unides per a propòsits diversos, sovint dirigida per un líder carismàtic*"

¹⁰¹ Segons el Diccionari de la Llengua Catalana (Institut d'Estudis Catalans 1999), la paraula "protocol" té fins a 7 accepcions diferents, entre les quals s'hi troben "2 m. *Document on es recullen les resolucions d'un congrés, d'una conferència diplomàtica*" i "3 m. *Memoràndum preliminar de les discussions, de les resolucions, etc., que serveixen de base a una convenció, a un tractat o a determinats convenis internacionals.*"

¹⁰² D'aquesta comunicació no s'ha pogut consultar l'original. No obstant es té constància del número de Protocol que tenia, núm. 20050757, per al·lusions al mateix dins d'escrits posteriors (comunicació de la Conferència Episcopal de 16 de desembre de 2014).

¹⁰³ Protocol núm. 20080365 de 5 d'abril de 2008. Protocol d'entrada a la Conferència Episcopal Espanyola 098/08 de 22 d'abril de 2008. Aquesta comunicació s'ha pogut consultar a l'Arxiu Episcopal de Vic.

Utah microfilmar i digitalitzar els registres parroquials, degut a que aquesta qüestió era una consulta recurrent per part d'alguns bisbes. És per aquest motiu que, estant d'acord amb les greus reserves expressades per la Congregació per la Doctrina de la Fe, la Congregació pel Clero demana a la Conferència Episcopal per tal que en faci trasllat oportú, que no es consenti en cap cas aquesta pràctica ja que és considerada lesiva a la privacitat de les persones i a part seria una manera de cooperar amb les pràctiques errònies de l'Església de Jesucrist dels Sants dels Darrers Dies.

És en l'última part del missatge de Hummes la que deixa veure el motiu de la restricció d'accés als documents parroquials. La ideologia de la religió de Joseph Smith és la motivació principal per vetar l'accés als registres ja que la "pràctica errònia" que menciona fa referència a la creença, ja comentada anteriorment, per la qual els seguidors de Smith creuen que els avantpassats poden ser salvats mitjançant el "baptisme pòstum"¹⁰⁴.

Posteriorment, l'any 2014, el Nunci Apostòlic d'Espanya, Renzo Fratini, trasllada¹⁰⁵ a la Conferència Episcopal una altre comunicació¹⁰⁶ del Vaticà en la que es confirma la vigència de les instruccions donades anteriorment, referint-se als comunicats anteriors, referents a la digitalització dels arxius per part de la Societat Genealògica de Utah.

El comunicat de la "Congregatio Pro Clericis" data del 17 de novembre de 2014 i està signat pel Prefecte Beniamino Stella. En aquest cas es fa referència a l'ofici núm. 48624 del 25 d'octubre de 2014 emès per la Secretaria d'Estat en el que es mana a la Congregació a renovar les instruccions emeses amb anterioritat (2008) referent a la consulta, recent, per part d'alguns bisbes sobre la proposta de digitalització dels arxius parroquials per part de la Societat Genealògica de Utah. Igual que en l'escrit anterior, després d'estudiar el cas la Congregació manté el criteri que havia adoptat. No obstant, en aquesta comunicació fa incís en la importància que té la conservació dels llibres parroquials i la de garantir l'accés a la informació però sempre tenint en compte la necessitat de protegir les dades personals que puguin contenir. Referent a aquest punt, fa menció a que en tot moment les dades que es troben als llibres parroquials han de ser sempre propietat de l'Església Catòlica sigui quin sigui el suport, paper o digital, en que es trobin.

Com es pot veure, en aquest escrit de 2014 el Vaticà contempla la possibilitat de digitalitzar els documents dels seus arxius però refusen obertament l'oferiment de la Societat Genealògica de Utah, que en aquell moment ja ha adoptat el nom FamilySearch International,

¹⁰⁴ [...] *I ell plantarà en el cor dels fills les promeses fetes als pares, i el cor dels fills es tomarà als seus pares [...]*. (Joseph Smith – Historia 1:37-39 (*La perla de gran precio* 2013))

¹⁰⁵ Protocol d'entrada a la Conferència Episcopal Española núm. 322/14 de 1 de desembre de 2014. Aquesta comunicació s'ha pogut consultar a l'Arxiu Episcopal de Vic.

¹⁰⁶ Protocol núm. 20143784 de 17 de novembre de 2014. Aquest document és l'adjunt a la comunicació de 1 de desembre de 2014. Aquesta comunicació s'ha pogut consultar a l'Arxiu Episcopal de Vic.

tant per les seves implicacions ideològiques i com pel fet de perdre la propietat de les dades que puguin digitalitzar que esdevindrien propietat de FamilySearch i no de l'Església Catòlica.

Per últim, la Conferència Episcopal, el 16 de desembre de 2014, també es pronuncia al respecte. El secretari general, José Maria Gil Tamayo, envia una carta¹⁰⁷ als bisbes fent referència a totes les comunicacions anteriors que tractaven la qüestió de la Societat Genealògica de Utah. Tanmateix, fa referència a un informe tècnic emès pel Tècnic de l'Arxiu Diocesà de Pamplona, secció de microfilm, que va arribar a mans del Secretari General, José María Gil Tamayo, el passat més de maig mitjançant el Director del Secretariat de la Comissió Episcopal de Patrimoni Cultural, en aquest informe es fa esment del contingut dels nous convenis de cooperació que està oferint a les diòcesis espanyoles la Societat Genealògica de Utah per a la digitalització de documentació històrica dels arxius eclesiàstics. Segons indica, aquesta seria una "segona etapa" per part de la Societat Genealògica de Utah per aconseguir aquests documents. Finalment, comenta que en la reunió del Comitè Executiu¹⁰⁸ del dia 11 de desembre es va tornar a estudiar aquest assumpte perquè des de 2008 hi ha hagut diverses Congregacions espanyoles que han necessitat ser informades sobre la vigència de les indicacions comunicades el 2008 per no signar convenis per a la digitalització de dades ni de cooperació amb la Societat Genealògica de Utah.

El canvi de rumb sobre la opinió que té l'Església Catòlica cap a realitzar convenis de col·laboració amb la Societat Genealògica de Utah es podria dir que coincideix amb el canvi en la direcció en el Vaticà. El pontificat de Benet XVI, del 19 d'abril de 2005 a 28 de febrer de 2013, es caracteritza per implementar polítiques molt més conservadores que el seu antecessor Joan Pau II. No obstant, l'actual papa, Francesc, tot i encapçalar un moviment "modern i reformista" dins l'organització segueix en alguns aspectes les mateixes directrius que Benet XVI possiblement per uns inicis de pontificat diferents a qualsevol altre ja que ell no accedeix a la seu del Vaticà per mort del seu antecessor sinó per la renúncia al càrrec, coexistint ambdós papes fins la mort de Benet XVI l'any 2022.

6.3.3 Legislació aplicable

L'aplicació de les diferents lleis al lloc on s'està fa que a vegades l'accés a les dades i documents per part de FamilySearch o per part dels seus usuaris, esdevingui un problema ja que el fet que el Projecte FamilySearch Internacional sigui tant ampli i tingui tantes vessants diferents, fa que sigui igual d'àmplia la legislació que se li pot aplicar. A més, hi ha

¹⁰⁷ Protocol núm 349/14 de 16 de desembre de 2014. Aquesta comunicació s'ha pogut consultar a l'Arxiu Episcopal de Vic.

¹⁰⁸ La reunió número 393 del Comitè Executiu de la Conferència Episcopal Espanyola es menciona al final de la comunicació del 16 de desembre de 2014.

l'inconvenient de ser un projecte global la qual cosa vol dir que les normatives varien en funció del lloc del món on es trobin.

Per aquest motiu, FamilySearch en els seus “termes d'ús”¹⁰⁹ adverteix que la normativa aplicable en qualsevol acció que així ho requereixi són les lleis de l'Estat de Utah, EEUU. Aquesta afirmació, però, es contradiu amb el principi dotzè¹¹⁰ pel qual es mou la fe de l'Església de Jesucrist dels Sants dels Darrers Últims Dies ja que en aquest es dona a entendre que s'adapten a les lleis del lloc on s'està en aquell moment. No obstant això, segurament seguint aquest dotzè principi, el projecte s'adapta el màxim que pot a les lleis del lloc sobretot pel que fa en matèria de protecció de dades.

En aquest sentit, segons els “termes d'ús” la normativa aplicable seria la *Utah Consumer Privacy Act* (UCPA), una llei que va començar a ser efectiva el 31 de desembre de 2023 en la que es regularitza l'ús de les dades personals aplicat a qualsevol responsable o encarregat del tractament de dades que realitzi els negocis a Utah o que tingui un producte o servei dirigit a consumidors d'aquest estat. Però, la mateixa UCPA diu que no és aplicable a corporacions sense finalitats lucratives, quedant l'activitat del Projecte FamilySearch sense afectació per aquesta llei.

Es per tot això que en els “termes d'ús” FamilySearch s'eximeix de qualsevol responsabilitat com a organització pel que fa a la protecció i privacitat de les dades recaient aquesta en els usuaris que les proporcionen ja que al utilitzar familysearch.org donen el seu consentiment perquè les dades es processin a EEUU o d'altres ubicacions.

No obstant aquest fet, centrant l'ús de FamilySearch dins el territori espanyol cal que es miri si aquest compleix o no la legislatura vigent. Ja no només pel que fa a la normativa aplicable en matèria de protecció de dades personals sinó també en pel que fa als drets d'imatge, als drets d'autor, etc.

La llei en matèria de protecció de dades (*Llei orgànica 3/2018, de 5 de desembre, de protecció de dades personals i garantia dels drets digitals* 2018), és aplicable ja que les dades genealògiques de què disposa el Projecte FamilySearch són de persones tant vives com mortes. Tot i que en l'article 2 d'aquesta llei diu que no és aplicable a persones difuntes, en el seu article 3 esmenta que són els hereus o anàlegs els han de vetllar per les dades del difunt. Si es centra l'atenció en les dades de les persones vives, el fet que la web de FamilySearch no les faci visibles a d'altres usuaris fa que compleixi així l'article 5 de la llei sobre el deure de confidencialitat.

Sense entrar en gaire més detall en els articles de la llei, aquests articles que s'han mencionat es poden no complir quan, al haver-hi un arbre genealògic compartit on els usuaris han

¹⁰⁹ (FamilySearch 2023c)

¹¹⁰ El dotzè principi de la fe de l'Església de Jesucrist dels Sants dels Darrers Últims Dies diu: “Creiem en estar subjectes als reis, presidents i magistrats; a obeir, honrar i sostenir la llei”.

consentit compartir les dades entre ells, un d'ells te la possibilitat de canviar la situació vital en una fitxa d'una persona comuna sense ser-ne hereu, per exemple, es pot canviar la situació d'una tieta segona que fa molt que no es sap d'ella però que realment no ha traspassat, fent les seves dades públiques quan no ho haurien de ser. Cert és que al canviar la situació la web avisa a l'usuari de que aquella fitxa passarà a ser pública però tot i així es pot no fer cas de l'avís. La possibilitat d'edició lliure de les fitxes de persones que formen l'arbre genealògic comporta que poder es pugui vulnerar en algun moment aquesta llei fent visibles dades que no ho haurien de ser.

Un altre article de la llei que s'hauria de tenir en compte és l'article 9 que fa referència a les categories especials de dades, sent aquestes les que tenen com a principal finalitat identificar la ideologia d'una persona, la seva afiliació sindical, la seva religió, l'orientació sexual, les creences, l'origen racial o ètnic. Aquest article no tindria importància sinó fos que a les fitxes de persona que es poden confeccionar a la web es poden indicar expressament totes aquestes dades a excepció de l'orientació sexual que també es podria indicar com a “dada personalitzada. En el cas que aquestes dades estiguin contemplades a la fitxa, i aquesta es fes pública per decés de la persona, es podria donar que es vulnerés en algun moment l'article 18 de la Constitució Espanyola¹¹¹, així com la pròpia Llei orgànica 1/1982, de 5 de maig¹¹² en el seu article setè.

Una altra llei que es pot contravenir és la llei de propietat intel·lectual. Això pot passar quan un usuari aporti una fotografia o un document que tingui drets d'autor i aquests no li siguin reconeguts. A part, en aquest supòsit també hi podrien haver possibles drets d'imatge de la persona o persones que sortissin a la fotografia, sempre i quan aquesta no es pogués considerar una “mera fotografia”.

Un altre preocupació sobre, ja no la vulneració de les lleis vigents, sinó dels fonament ètics d'introduir dades i/o documents a la base de dades de FamilySearch, és el possible ús que es pugui fer d'aquestes dades religiosament parlant. Si es mira l'origen inicial pel qual es crea aquest projecte, la necessitat que tenen el feligresos d'aquesta religió per tal de realitzar ritus en la seva fe a avantpassats, es pot pensar que indiferentment de la relació de parentesc que es tingui els feligresos poden realitzar les ordenances a qualsevol que existeixi a la seva base de dades. No obstant, quasi des d'un bon inici, aquest fet no pot ser possible ja que els creients només poden realitzar els ritus a persones de la seva pròpia línia familiar i no a persones amb les que no es tingui cap tipus de parentesc¹¹³. Tanmateix, dins l'Església de Jesucrist dels Sants dels Darrers Dies tenen la “Norma dels 110 anys” la qual exigeix tenir consentiment de

¹¹¹ L'article 18.1 de la CE diu que s'ha de garantir el dret a l'honor, a la intimitat personal i familiar i a la pròpia imatge. (*Constitució Espanyola* 1978)

¹¹² (*Ley Orgánica 1/1982, de 5 de mayo, de protección civil del derecho al honor, a la intimidad personal y a la propia imagen* 1982)

¹¹³ (FamilySearch 2023c)

qualsevol parent viu directe d'una persona que hagi viscut els últims 110 anys per poder realitzar el ritus en nom seu.

Per totes les possibles vulneracions de la legislació vigent i possiblement alguns recels que sorgeixen del desconeixement real del Projecte FamilySearch fa que aquests es puguin trobar amb diverses traves a l'hora de signar convenis de col·laboració amb entitats.

Cert és que el què el Projecte aporta a l'entitat amb qui fa un conveni és beneficiós per a l'entitat ja que gratuïtament es fa l'escaneig de documents molt valuosos afavorint-ne així la seva conservació per disminuir-ne considerablement les consultes, però a la vegada planteja un dilema ètic que posa en qüestió alguns dels punts del codi deontològic dels arxivers¹¹⁴.

Sobre aquesta qüestió, un dels principals dilemes que es pot trobar un arxiver a l'hora de tractar amb el Projecte FamilySearch des del punt de vista del codi deontològic és, per exemple, a l'hora de donar més valor a *“conservar i difondre el patrimoni documental de forma que se'n garanteixi el valor cultural i contribueixi a la preservació de la memòria col·lectiva”* o a *“Actuar d'acord amb les normes legals vigents i garantir-ne el compliment”*. Ambdós punts formen part de l'apartat “envers la societat”, i tots dos són prou importants com per arribar a plantejar-se quin dels dos preval per sobre l'altre.

No obstant això, veient la majoria de documentació que és consultable a FamilySearch, poder la millor manera de resoldre aquest dilema en particular sigui donant un accés parcial segons cronologia a les sèries documentals que es tractar per part de FamilySearch. D'aquesta manera s'atribueix més importància a la conservació dels documents que a la legislació vigent, evitant que hi hagi problemes legislatius derivats de la protecció de dades sempre i quan aquests documents històrics no puguin contravenir l'article 18 de la Constitució Espanyola o la Llei orgànica 1/1982 abans esmentada.

¹¹⁴ (Garcia i Puig 2004)

7 L'impacte en els arxius catalans

Durant el mes de febrer de 2024 es va fer una consulta, mitjançant una enquesta online, a tots els arxius catalans que es llisten al Directori d'Arxius de Catalunya, en total 375.

L'enquesta online es va enviar a tots els arxius, sense cap tipus de distinció pel que fa a la seva tipologia ja que l'abast de recerca del Projecte FamilySearch International és molt ampli i heterogeni.

Dels 375 arxius han contestat l'enquesta 174 (46%), i n'hi ha 53 (14%) els quals s'han posat en contacte mitjançant correu electrònic explicant les seves respostes o el perquè no han donat resposta a les preguntes.

L'enquesta s'ha titulat “Els arxius catalans i el projecte FamilySearch” i està formada per un total de 9 preguntes de les quals tan sols les 3 primeres són de caràcter obligatori.

La primera de les preguntes és un camp lliure on es sol·licita que s'indiqui el nom de l'arxiu per tal d'identificar la procedència de les respostes. La segona fa referència al coneixement que es té del Projecte FamilySearch i és una pregunta amb resposta tancada (si/no). La tercera, pregunta sobre si l'Església de Jesucrist dels Sants dels Darrers Dies s'ha posat en contacte amb l'arxiu, en aquest cas també és una pregunta amb resposta tancada (si/no/ns-nc). Les següents preguntes, ja no obligatòries i amb resposta tancada, donen informació referent a les sèries documentals consultades, en l'elaboració o no d'algun tipus de document derivat de la consulta, en l'existència o no d'un conveni de col·laboració entre l'organització i l'Església de Jesucrist dels Sants dels Darrers Dies, en si s'han digitalitzat documents i el format utilitzat, i, per últim en si s'ha donat una còpia dels documents digitalitzats a l'organització.

7.1 Estudi de l'impacte¹¹⁵

Els resultats recollits a l'hora de fer l'enquesta als arxius catalans es poden considerar bastant significatius ja que han respost poc més de la meitat dels que apareixen al Directori d'Arxius de Catalunya¹¹⁶. Es considera que la mostra és prou significativa com per poder-ne extreure unes conclusions vàlides per saber l'impacte que ha tingut el Projecte FamilySearch en els arxius catalans.

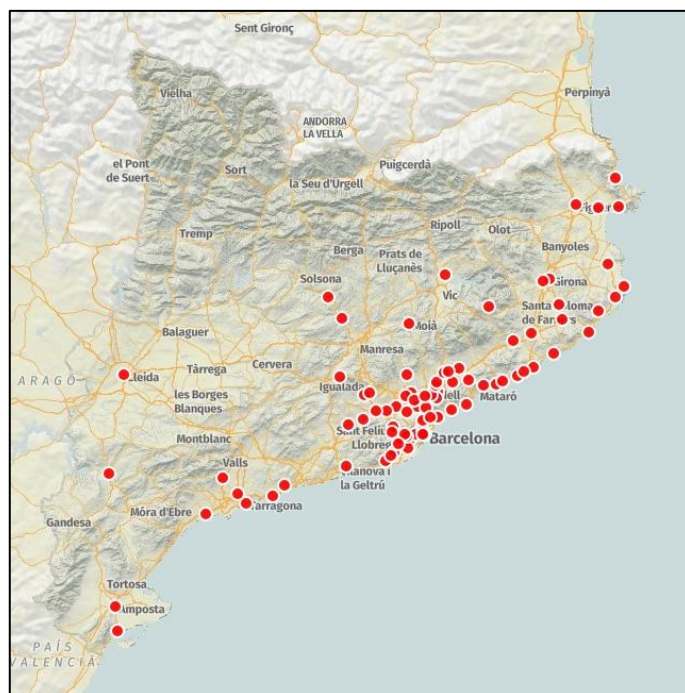
¹¹⁵ Veure resultats de l'enquesta a l'Annex IV

¹¹⁶ De 375 arxius n'hi ha 174 que responen a l'enquesta i 53 que responen al correu electrònic. La meitat dels correus electrònics rebuts són d'arxius que han contestat l'enquesta i per tant no comptarien, l'altre meitat són arxius que indiquen que no l'ha contestada perquè no veuen que tingui sentit fer-ho principalment per inexistència de fons en els seus arxius que puguin ser d'interès per l'Església de Jesucrist dels Sants dels Darrers Dies.

No obstant això, si es representen en un mapa només els arxius municipals, i històrics, que han respost l'enquesta es pot constatar que la mostra és vàlida quantitativament però no prou representativa per algunes zones del territori.

La major part dels arxius municipals que han contestat l'enquesta es troben a prop de la ciutat de Barcelona i, en menys quantitat, també queden prou representades les comarques gironines de costa; deixant les respostes d'arxius de les comarques de Lleida, Tarragona i interior de Catalunya com a testimonis remots, sent del tot inexistents quan més a prop es troben els Pirineus.

Aquest fet es deu a que els 375 arxius del Directori d'Arxius de Catalunya no es troben repartits pel territori de manera uniforme, sinó que un percentatge molt elevat d'arxius es concentren cap a la zona de Barcelona i Girona, sent un *rara avis* en les altres àrees com el Pirineu o les Terres de l'Ebre. Per exemple, al Maresme hi ha 21 arxius registrats o al Baix Llobregat n'hi ha 30 mentre que al Segrià només n'hi ha 9 o a la Vall d'Aran 2, sent aquest últim el nombre d'arxius més comú entre les comarques catalanes. En aquestes zones on hi ha manca d'arxius, el que sí que s'hi troba són arxius comarcals, judicials o eclesiàstics¹¹⁷, depenent de la comarca que s'analitzi. Tanmateix, hi ha 5 comarques que no tenen cap arxiu registrat¹¹⁸.

Il·lustració 25. Mapa on es representen els arxius municipals que han respost l'enquesta¹¹⁹. (Font: Meritxell Dominich)

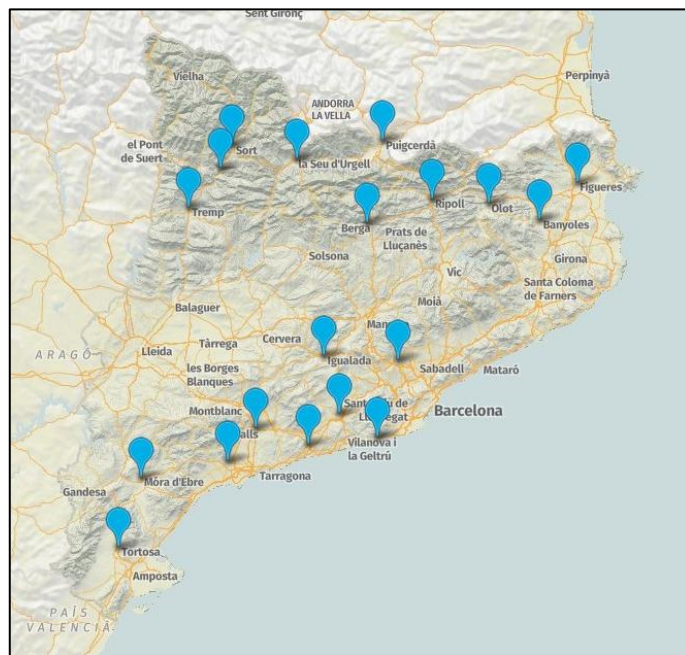
¹¹⁷ En el cas que la capital de comarca sigui també capital de diòcesi de l'Església Catòlica s'hi pot trobar un arxiu diocesà, com per exemple a La Seu d'Urgell.

¹¹⁸ Alta Ribagorça, Garrigues, Montsià, Pla d'Urgell i Terra Alta.

¹¹⁹ Veure llistat complert dels arxius que han respost a l'Annex IV

Tornant a la poca representació geogràfica que es veia amb la representació sobre mapa dels arxius municipals que han respost l'enquesta, aquesta es pot considerar més o menys solucionada amb les respostes que han dut a terme els arxius comarcals, quedant molt poc territori sense representació real sobre mapa.

Tal com es deia abans, en aquestes zones els arxius són quasi inexistent, sent els arxius comarcals els pocs referents arxivístics que hi ha en aquestes àrees.

Il·lustració 26. Mapa on es representen els arxius comarcals que han respost l'enquesta¹²⁰. (Font: Meritxell Dominich)

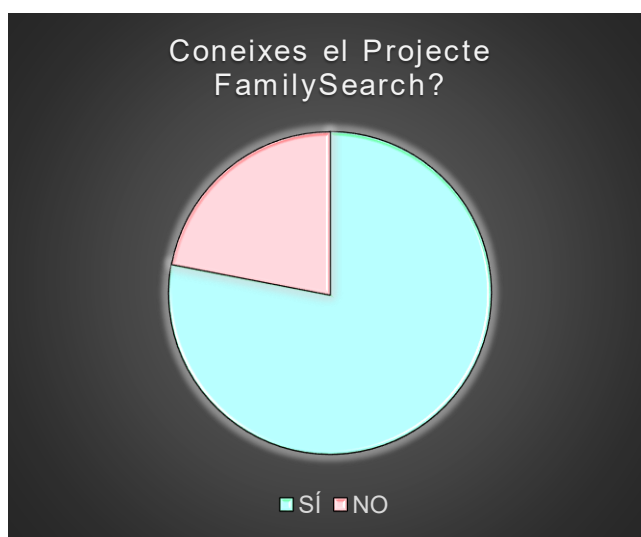
A tot això, cal dir que no només han respost arxius municipals i comarcals, com poden donar a entendre els dos mapes on s'han representat ambdues tipologies d'arxius. La resposta ha sigut bastant diversa, rebent també respostes a l'enquesta des d'arxius de departaments de la Generalitat, arxius de diputacions, arxius eclesiàstics, arxius judicials i arxius privats d'arreu¹²¹.

Feta aquesta reflexió referent a la representativitat de les respostes rebudes, es pot dir que el Projecte FamilySearch és bastant conegut per part dels arxivers del territori. Dels 174 arxius n'hi ha 135 (78 %) que han respost afirmativament a la primera pregunta de l'enquesta "Coneixes el Projecte FamilySearch de l'Església JSUD" i només 39 (22 %) han contestat que no el coneixien. Dels que han respost negativament la major part són arxius que no tenen fons

¹²⁰ Veure llistat complert dels arxius que han respost a l'Annex IV

¹²¹ Veure llistat complert dels arxius que han respost a l'Annex IV

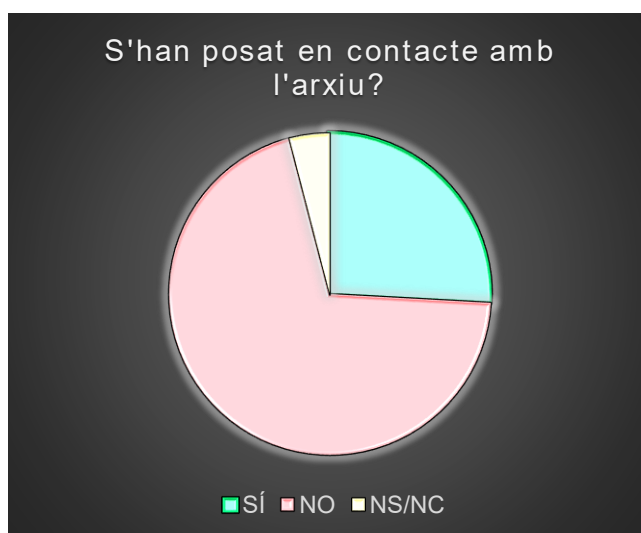
que continguin documents que puguin interessar al Projecte FamilySearch per fer la recerca d'història familiar, però també hi ha algun arxiu municipals que en desconeix la seva existència.

Gràfic 1. Representació del percentatge de respostes rebudes a: Coneixes el Projecte FamilySearch?
(Font: Meritxell Dominich)

Tot i que la coneixença del Projecte FamilySearch es prou extensa, a la següent pregunta "*L'Església JSUD (mormons) s'ha posat en contacte amb l'arxiu?*" hi ha només 45 respostes afirmatives sent 122 els que han contestat negativament i 7 que no tenen constància que de què FamilySearch s'hagués posat en contacte amb l'arxiu¹²².

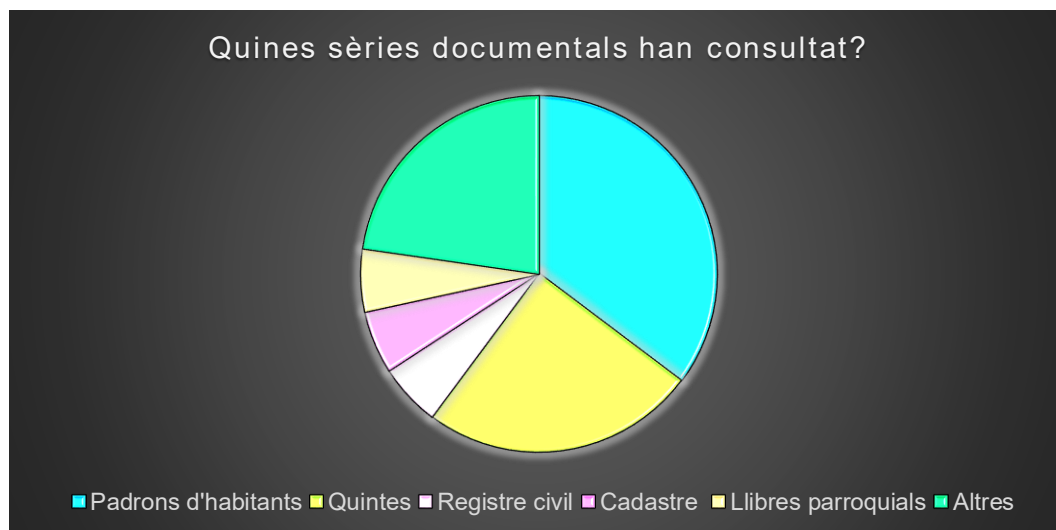
¹²² A partir d'aquest punt només s'analitzaran les respostes dels arxius amb què FamilySearch ha tingut contacte. Per aquest motiu pot ser que el comentari dels resultats no coincideixi amb les gràfiques i resultats de l'Annex IV ja que hi ha arxius que han respost les següents preguntes tot que al no haver tingut contacte amb el Projecte o no tenir-ne constància, no es poguessin contestar més enllà de dir no o que no se sabia. Aquest fet distorsiona les respostes rebudes a les preguntes següents, havent de fer-se l'anàlisi de les respostes mitjançant un full de càlcul.

Gràfic 2. Representació de les respostes rebudes a: S'han posat en contacte amb l'arxiu? (Font: Meritxell Dominich)

El Projecte FamilySearch s'ha posat en contacte amb arxius de tipologia diversa. Sent principalment arxius comarcals, històrics i municipals. No obstant això, entre els arxius que responen afirmativament la pregunta plantejada també els arxius de la Diputació de Girona i de Lleida, l'arxiu central dels jutjats de Manresa, l'arxiu del Monestir de Sant Pere de les Puel·les (Barcelona), els arxius diocesans de Girona i Urgell, i l'Arxiu del Museu Arxiu de Santa Maria (Mataró).

Sent aquests els tipus d'arxiu que s'han consultat, comarcals i municipals, és normal que a la pregunta "*En cas afirmatiu, quines series documentals han consultat?*" la sèrie més consultada siguin els padrons d'habitants (31) seguits de les quintes (22), i en menor mesura, el registre civil (10). La sèrie de cadastre només s'ha consultat en 5 dels arxius que han contestat sent i, pel que fa als llibres parroquials s'han consultat en dos arxius comarcals (Alt Camp i Baix Camp), els arxiu diocesans (Girona i Urgell) i el Museu Arxiu de Santa Maria de Mataró. Segons les respostes que s'han donat hi ha 20 arxius on es van fer consultes a d'altres sèries però en desconeixem quines són ja que només es podia marcar l'opció "altres".

Gràfic 3. Representació de les sèries documentals consultades. (Font: Meritxell Dominich)

Pel que fa a la pregunta “*Saps si, com a resultat de la consulta dels documents, s’ha elaborat algun tipus de document (graella de dades, etc.) per ser utilitzat a posteriori*”, 15 dels arxius que el Projecte ha consultat afirmen que si que s’ha fet algun tipus de document per utilitzar-lo a posteriori, 13 no ho saben i 17 diuen que no.

En quant a la pregunta referent als convenis de col·laboració, hi ha 16 arxius que diuen que no s’ha fet o ho desconeixen i 29 afirmen que si que es va signar un conveni entre la seva organització i FamilySearch, o la seva antecessora Societat Genealògica de Utah.

La resposta donada a si s’ha dut a terme la digitalització de documentació de l’arxiu, majoritàriament la resposta és que FamilySearch si que ha digitalitzat documents, sent només 8 els arxius que diuen que no es va digitalitzar res o ho desconeixen.

Tots els arxius que afirmen que es va digitalitzar documentació també afirmen que van rebre una còpia d’aquesta. Sent la digitalització majoritàriament en format digital (31) i només 8 en microfilm. D’aquests, hi ha dos arxius que afirmen que els documents es van digitalitzar en ambdós formats (Arxiu Històric de Sabadell i Arxiu Municipal de Girona). Només l’Arxiu Diocesà de Girona afirma que la digitalització es va dur a terme en un altre format.

7.2 Tipologia d’arxiu i fons consultats

Els arxius consultats pels membres de FamilySearch són, principalment, els que tenen alguna sèrie documental que els pugui ajudar en la seva recerca de la història familiar mundial. Busquen arxius que tinguin fons rics en llistats de noms que es puguin contextualitzar en una època i que a la seva vegada donin informació sobre la vida d’aquella persona que mencionen.

És per aquest motiu que la major part d'arxius consultats són arxius municipals i comarcals, que també contenen fons municipals. En els fons municipals hi ha cens de persones, padrons d'habitants, expedients de quintes, etc. que són sèries que aporten dades riques per crear un arbre genealògic.

Aquestes sèries generalment contenen dades referents a noms, dates i professions de les persones que van viure en aquella època. Normalment, però, el conjunt de sèries interessants genealògicament parlant que es poden trobar en un fons municipal tenen el seu inici a mitjans del segle XIX, sent rara l'existència de registres anteriors. Tanmateix, algunes de les sèries tenen un biaix de gènere degut a l'època en que es van elaborar els documents i el motiu perquè es van crear, per exemple a la sèrie de quintes només s'hi pot trobar informació referent als homes de la població o a la sèrie referent al cadastre només hi ha dades referents als propietaris que rarament eren dones.

També, una sèrie que es consulta ja sigui en un arxiu municipal, un comarcal o un judicial és el registre civil. Aquesta sèrie té el seu origen amb l'entrada en vigor de la Llei Provisional 2/1870, de 17 de juny, del Registre Civil i del Reglament per l'execució de les lleis de matrimoni i Registre Civil, de 13 de desembre de 1870. És en aquell moment quan es comença a dur a terme el registre de naixements, matrimonis i defuncions. Aquest registre dona molta informació genealògica, sobretot pel que fa als naixements i matrimonis, ja que es fa menció d'una o dues generacions anteriors a la que s'està inscrivint.

Un altre tipus d'arxiu consultat són els arxius eclesiàstics que contenen sèries de llibres parroquials, però com s'ha explicat, des de 2005 l'Església Catòlica està en contra de proporcionar aquesta informació per a la pràctica "mormona" ja que la considera una heretgia, tot i els beneficis que puguin derivar per l'Església Catòlica pel que fa a la conservació i accessibilitat dels documents consultats. La sèrie de llibres parroquials té els seus inicis al Concili de Trento a mitjans del segle XVI i esdevé una font molt rica pel que fa a l'estudi de la genealogia. Els llibres parroquials són un registre dels sacraments que ha imposat l'Església a la població d'un lloc, sent aquests els batejos, matrimonis, confirmacions i defuncions.

D'altres sèries que es consulten són sèries de caràcter notarial que tant es poden trobar en els arxius comarcals, que contenen fons notariais, com als eclesiàstics, ja que moltes vegades l'Església assumia aquesta funció. Aquestes, principalment serien les que fan referència a testaments i als capítols matrimonials.

7.3 Problemes d'accés als arxius catalans

Un dels grans problemes que té el Projecte FamilySearch és la desconexió real del projecte, no del seu rerefons ideològic sinó dels possibles beneficis que pot tenir per ambdues

parts col·laboradores i sobretot pel benefici que pot esdevenir per la conservació dels documents i l'accés als mateixos.

Veient les respostes que s'han rebut per correu electrònic, es pot posar algun exemple d'aquesta desconexió. Un arxiver municipal, en el seu correu electrònic explica que:

"[...] els mormons van microfilmar els llibres sacramentals de l'arxiu parroquial i, en aquell moment, també es van posar en contacte amb l'arxiu municipal. La direcció d'aleshores no va considerar positiva la col·laboració en el projecte. Passats els anys, a principis de 2016, es van posar en contacte amb nosaltres per a signar un conveni de col·laboració atès que tornaven a treballar a la comarca. Entre les sèries que inicialment proposàvem digitalitzar n'hi havia de notarians, registre civil municipals, registre d'alumnes de l'Escola de Nàutica, població (fogatges, padrons, padrons estiuejants), cèdules personals, quintes, subjectes a revisió i actualització a mesura que les limitacions de la legislació de protecció de dades ho permetés. Es va arribar a signar el conveni, però amb posterioritat, l'informe desfavorable de l'empresa externa que s'encarregava de la política de protecció de dades de l'ajuntament no va aturar tot i no es va poder fer res. L'informe d'aquesta empresa contenia errors gruixuts, fins i tot interpretava que el registre civil municipal no era municipal sinó judicial i que per tant les dades no eren nostres, però des de secretaria municipal es va seguir el que aquest informe recomanava i no pas el que el meu contra-informe posava en evidència".

Com es pot veure, aquest és un bon exemple per posar de manifest que la desconexió del Projecte FamilySearch i, de la documentació en si mateixa per part de l'empresa que fa l'informe de protecció de dades de l'ajuntament, fa que no es segueixin les directrius de l'arxiver que defensava els beneficis que podia tenir l'arxiu com a resultat d'aquesta col·laboració. No obstant, i desconexió la cronologia concreta dels documents que es volien digitalitzar, es pot entendre en part la posició de l'empresa de protecció de dades que per sobre de tot el que vol és protegir les dades de caràcter personal que poguessin existir en aquests documents tot i que, en funció de la seva cronologia, poder ja haurien de ser dades històriques i per tant accessibles.

Més o menys en la mateixa línia, una arxivera municipal comenta que fa uns 15 anys que el Projecte FamilySearch va mostrar interès per digitalitzar documentació però la iniciativa no va prosperar degut a les reticències del Secretari municipal d'aquell moment, segurament també per desconexió dels beneficis que se'n podrien treure.

7.4 Els convenis de col·laboració

Com s’ha vist, un percentatge elevat d’arxius que han contestat afirmativament que el Projecte FamilySearch s’havia interessat en els seus fons van signar un conveni de col·laboració per poder dur la digitalització dels documents.

Pel que fa a aquest tema no hi ha bibliografia al respecte que faci referència al territori català. Si que es pot trobar algun escrit més generalista tant en contingut com en l’abast territorial que inclou tot el territori espanyol¹²³ o d’altres més al detall d’altres regions espanyoles¹²⁴.

Segons indiquen tots els arxius comarcals que han respost l’enquesta, qui ha signat el conveni amb FamilySearch no ha sigut l’arxiu sinó el Departament de Cultura de la Generalitat de Catalunya, del qual depenen tots ells.

Pel que fa a les experiències que hi ha hagut durant els convenis, els arxius que han respost, diuen que ha sigut divers¹²⁵. Posant algun exemple, segons explica la directora d’un arxiu comarcal, hi ha tingut contacte diverses vegades, sent la primera la única en que tot va anar perfectament ja que la digitalització es va dur a terme per un servei extern a FamilySearch i no per voluntaris com els altres cops. Segons comenta, els voluntaris no sabien quin tipus de documentació hi havia a l’arxiu i tampoc van ser rigorosos a l’hora de fer el buidatge de la informació¹²⁶. També, un altre exemple seria un arxiu municipal on l’arxivera comenta que tot hi haver signat el conveni amb FamilySearch, la seva experiència tampoc va ser gaire bona i a més, tot i que el conveni establí que s’havia de donar una còpia de tot el que es digitalitzés a l’arxiu hi ha una part de la documentació que, tot i la insistència, no se’ls ha donat.

No obstant això, al que sí s’ha pogut tenir accés és a l’últim conveni de col·laboració que ha signat l’Ajuntament de Barcelona amb FamilySearch. són diversos els convenis que han signat ambdues de entitats al llarg dels últims anys. L’últim conveni¹²⁷ es va signar l’any 2022 i el va signar la Regidora de l’Ajuntament amb el President de FamilySearch International.

¹²³ En l'article de (Cebriá García 2012), es fa un recull dels acords que poden realitzar les entitats locals amb les diferents confessions religioses que hi ha a l'estat espanyol. Entre aquests acords fa menció dels convenis que s'han anat signat amb la Societat Genealògica de Utah al llarg de la història i ara amb FamilySearch. Posa d'exemple el signat per l'Ajuntament de Mèrida l'any 2005.

¹²⁴ Segons (Gómez 2015) es pot veure com l'Ajuntament de Sevilla va signar un conveni amb la Societat Genealògica de Utah l'any 2004, explicant-ne el contingut del mateix així com les sèries documentals que en van ser objecte. O, (Jiménez 2005) explica el conveni de col·laboració que va signar l'Ajuntament d'Antequera amb la Societat Genealògica de Utah per la microfilmació del seu fons.

¹²⁵ Majoritàriament l'experiència sembla que ha sigut bona, però es comenten dos situacions on no ho va ser del tot.

¹²⁶ El fet dels problemes que hi ha a l'hora de la normalització dels topònims s'ha tractat a l'apartat 6.1.2 del present.

¹²⁷ (Ajuntament de Barcelona 2022) accessible mitjançant el Repositori Obert de Coneixement de l'Ajuntament de Barcelona.

Un dels punts que es manifesten en aquest conveni és que tant l'Ajuntament de Barcelona com FamilySearch *"comparteixen la finalitat de posar els documents e informació del Patrimoni Documental de l'Arxiu Municipal de Barcelona a disposició de la ciutadania, investigadors i del públic en general en format digital, complint la normativa d'accés i protecció de dades"*, fent al·lusió directa al compliment de la normativa vigent d'accés a la documentació pública i a la protecció de dades de caràcter personal.

En aquest conveni, l'Ajuntament, i per tant l'Arxiu Municipal de Barcelona, tenen les obligacions de proporcionar accés a FamilySearch per poder digitalitzar en els diferents centres i dipòsits d'arxiu existents, de facilitar la possibilitat de digitalitzar la documentació a través dels seus canals digitals, de portar a terme una avaluació de les imatges digitals obtingudes podent rebutjar les imatges que no siguin còpia fidedigna de l'original o que no compleixin els requisits tècnics, i, de col·laborar amb el responsable per fer el seguiment dels treballs i donar-li suport. Tanmateix, té dret a reproduir, distribuir, exhibir, usar i autoritzar l'ús de qualsevol de les imatges digitals; també de crear, posseir i utilitzar recursos com a instruments de descripció o índexs; i, en cap cas el conveni pot comportar l'exclusivitat de la digitalització.

Per la seva part, les obligacions de FamilySearch són 15 punts que es poden resumir en què: han de realitzar la digitalització de la documentació, la documentació no pot contenir dades personals de persones vives i s'ha de seguir la llei vigent en protecció de dades, la digitalització es pot fer amb els mitjans de FamilySearch o d'un tercer, aportarà els recursos humans necessaris, els documents es digitalitzaran al complet, els documents es podran consultar per qualsevol persona a la web de FamilySearch i en cobrirà les despeses, subministrarà sense cost les còpies i digitalitzacions a l'Ajuntament i també dels índex o bases de dades que n'elabori, haurà de restaurar qualsevol dany que pugui ocasionar a la documentació, haurà de tenir una assegurança per prevenir possibles desperfectes en la documentació, indicar en tot moment la participació de l'Ajuntament com entitat col·laboradora, i, fer constar la procedència en les còpies digitals. Pel que fa als drets de FamilySearch, podrà reproduir, distribuir, exhibir, utilitzar i autoritzar l'ús de qualsevol imatge digital; podrà emmagatzemar les imatges digitals amb autorització per a migrar als formats i suports adients per a les seves necessitats; i utilitzar la informació per crear, tenir i utilitzar recursos com instruments de descripció o índexs. Tanmateix, l'Ajuntament reconeix l'autoria de FamilySearch a l'hora de crear qualsevol índex o base de dades per a la digitalització.

Aquest conveni es signa per una durada de dos anys i és prorrogable a dos anys més, previ acord entre ambdues entitats, fins a un màxim de dues pròrrogues. També estableix una Comissió de seguiment constituïda per membres de les dues entitats i marca les causes que poden dur a la resolució del conveni.

En l'acord dotzè es tracta la protecció de dades indicant que en tot moment s'ha de complir allò previst a la Llei Orgànica 3/2018, de 5 de desembre, de protecció de dades personals i garantia dels drets digitals, així com al Reglament 2016/679 del Parlament Europeu i del Consell de 27 d'abril de 2016 relatiu a la protecció de les persones físiques en relació al tractament de dades personals i a la lliure circulació d'aquestes dades. Ambdues entitats es comprometen a adoptar totes les mesures de seguretat que siguin necessàries per tal de donar compliment a la normativa vigent així com també a subscriure un contracte d'accés i tractament de dades personals en els termes de l'article 28 del Reglament General de Protecció de Dades.

En l'acord catorzè l'Ajuntament reconeix que és el propietari i titular de la documentació a digitalitzar i FamilySearch reconeix a l'Ajuntament com a titular únic i exclusiu de tots els drets de propietat intel·lectual incloent els drets d'explotació que es constitueixin sobre la digitalització. L'Ajuntament indica que la documentació només es podrà utilitzar amb la finalitat descrita i per tant FamilySearch no adquireix cap dret de propietat sobre la documentació. Tanmateix, l'Ajuntament reconeix i accepta que FamilySearch serà la propietària de les imatges digitals però no dels drets intel·lectuals dels documents originals.

En l'Annex al conveni s'estableixen els requisits tècnics i estàndards que s'han de seguir per a la digitalització de la documentació. Els fitxers hauran de ser digitalitzats en format TIFF amb una resolució de 300 ppp, s'hauran de lliurar en discs externs USB amb capacitat d'1 o 2 TB. La nomenclatura a utilitzar serà de fitxer únic d'acord amb la nomenclatura dels objectes digitals que es facilitarà a FamilySearch. S'hauran d'utilitzar escàners que no malmetin els originals, la captura s'haurà de fer amb llum freda i la manipulació haurà de ser adequada i molt curosa. El maquinari i programari serà aportat per FamilySearch i aquest es compromet a corregir tot el material que no compleixi les condicions establertes en el Protocol de Digitalització del Sistema Municipal d'Arxius.

Aquest conveni és un conveni marc que posa les bases generals de col·laboració entre ambdues entitats però es complementa amb convenis més específics que concretaran i regularan més al detall les digitalitzacions a dur a terme. Tot i així és un bon exemple per poder veure els acords i pactes que s'estableixen en aquestes col·laboracions.

7.5 Documentació consultable a FamilySearch referent al territori català

El motor de cerca d'imatges històriques que hi ha la web de FamilySearch dona la possibilitat de buscar segons quatre denominacions normalitzades en el sistema que fan referència a Catalunya. Aquest nom va variant en funció de la cronologia de la documentació.

La primera, “Condados Catalanes” de 988 a 1162, identifica el territori com a país i no retorna cap imatge. La segona denominació “Cataluña, Corona de Aragón” de 1162 a 1516, identifica el territori com a principat i troba tres grups d’imatges amb aquesta cronologia de la ciutat d’Igualada i, principalment són capitulacions matrimoniales (1146 + 90 imatges) i algun testaments (50 imatges). La tercera denominació és “Cataluña, Corona de Aragón, España” també identifica el territori com a principat i la cronologia va de 1516 a 1716, en aquest cas troba 8 grups d’imatges, també, d’Igualada que principalment igual que en el cas anterior són capitulacions matrimoniales, testaments i índex de protocols notariales. Finalment, l’última denominació “Cataluña, España” amb una cronologia des de 1716 fins a l’actualitat identifica el territori com una regió i quan es fa la cerca retorna 46.874 resultats, grups d’imatges, entre els quals hi ha quintes, registres diversos, censos, padrons d’habitants, etc. de llocs totalment diversos del territori

La distinció d’aquestes quatre denominacions a primera vista pot sobtar però un cop analitzada la cronologia té la seva lògica ja que és un recull de les denominacions reals que ha tingut el territori que avui dia forma Catalunya. Primer els Comtats Catalans fins a la creació de la Corona d’Aragó amb el casament de Ramon Berenguer IV i Peronella. Després la Corona d’Aragó en els seus millors anys fins la mort de Ferran II l’any 1516. I finalment, la tercera denominació coincideix amb el regnat de la casa d’Habsburg quan la Corona d’Aragó deixa de tenir certa identitat i finalment, la quarta coincideix amb l’entrada de la dinastia dels Borbó i el Decret de Nova Planta amb el qual, ara sí, la Corona d’Aragó deixa de ser una denominació vàlida per al territori i esdevé diverses regions amb identitat diferenciada (Catalunya, Aragó, València, Balears) dins un territori comú, Espanya.

8 Conclusions

Com s'ha pogut veure, el Projecte FamilySearch International sorgeix com a una evolució natural de la Societat Genealògica de Utah per tal de poder-se adaptar als temps actuals, i per tant també neix de la necessitat que tenen els feligresos de l'Església de Jesucrist dels Sants dels Darrers Dies per poder dur a terme l'estudi de la seva història familiar.

Amb el pas del temps, aquesta necessitat dels feligresos ja no queda reduïda a un sol territori d'Estats Units, Utah, sinó que amb el temps la religió s'ha expandit arreu del món, com a conseqüència quasi directa del fenomen de globalització mundial que va començar cap a finals del segle XX. Aquesta projecció de la fe ha fent necessària l'adaptació de la Societat Genealògica de Utah per poder donar resposta a tots els feligresos que així ho necessitin, alguns d'ells a quilòmetres de distància de l'Estat de Utah. És per aquest motiu que l'arribada del Projecte FamilySearch a internet fou tant important, a més del fet que va representar una "obertura" del Projecte a qualsevol persona que estigués interessada en l'estudi de la seva genealogia.

Sent aquesta la situació actual, la finalitat inicial amb què es va crear la Societat Genealògica de Utah va arribar a quedar obsoleta, ja que ja no només havia de ser una eina per poder recrear la història familiar dels seguidors de l'Església a Utah sinó que havia d'ampliar la seva visió i pensar més globalment per poder donar la possibilitat de recerca i per tant de "salvament" dels avantpassats de tots els fidels que, ara, estaven repartits per tot el món. Per això, l'objectiu es va anar transformant en la preservació de tots els registres i històries familiars del món. Aquesta conservació dels registres es contempla de forma global, sense la necessitat que aquests tinguin cap tipus de vincle amb l'Església, simplement es volen conservar perquè les generacions futures puguin disposar d'aquestes dades si les necessiten.

Aquest canvi d'objectiu i el que es podria considerar una "obertura" del fons d'arxiu a tothom, fa que es pugui afirmar la primera hipòtesi que s'havia formulat a l'inici d'aquest estudi, sent actualment la voluntat de FamilySearch la preservació de les dades vitals de les persones d'arreu independentment del vincle que hi pugui haver o no amb l'Església de Jesucrist dels Sants dels Darrers Dies.

Com s'ha anat dient, el Projecte es serveix bàsicament de persones voluntàries que en funció del seu rol s'encarreguen, en major o menor mesura, de crear els documents necessaris per poder preservar la major quantitat de registres vitals. Per poder complir aquesta finalitat, independentment del racó del món on estiguin, porten a terme feines relacionades amb la copia de la documentació existent en arxius o creen els propis arxius, per exemple mitjançant entrevistes a la població local en zones on la tradició oral està molt més arrelada que la documental.

És per aquest motiu que no es pot dir que el Projecte FamilySearch sigui un arxiu d'arxius, com s'apuntava en una de les hipòtesis que s'havia formulat a l'inici, sinó que en si mateix és un arxiu. Tot i que molta de la documentació que crea l'organització estigui formada per "còpies" de documents existents en d'altres arxius, el document resultant, així com d'altres documents que es creen dins l'entitat, són producte de les activitats que porta a terme l'organització, és documentació produïda o rebuda i conservada, i per tant, tots ells es poden considerar documents d'arxiu segons la definició d'aquest concepte que dona la NODAC.

El fet que la preservació i conservació dels documents sigui una de les principals fites de l'organització fa que des d'un bon principi, la Societat Genealògica de Utah i ara FamilySearch, hagin sigut punters tant aspectes tecnològics com en tècniques de conservació, contribuint així al món de l'arxivística, al de la conservació, a les TIC, etc. Alguns d'aquests aspectes punters poden ser la utilització massiva de microfilms des d'abans de la Segona Guerra Mundial, les migracions de formats informàtics quan són necessaris, la digitalització dels microfilms, l'ús del programa informàtic GIANI, la creació de l'Índex Genealògic Internacional, l'estandardització dels processos a seguir, i un seguit d'altres aportacions que s'han anat destacant al llarg d'aquest estudi.

No obstant, com en qualsevol altre arxiu del món, FamilySearch comparteix la incertesa que es té envers la preservació de la documentació a llarg termini en el món electrònic. Aquesta, juntament amb la necessitat que té l'organització de conservar els documents pel futur pensant en possibles desastres catastròfics que puguin tenir lloc, fa que actualment es conservin documents en diversos suports (microfilm/digital), i, a més, es tinguin diverses còpies del mateix document en d'altres llocs del món, a part del dipòsit de Utah, tal com afirmen alguns dels autors consultats.

El llançament de la pàgina web i el fet que en els últims vint anys s'hagi avançat molt pel que fa a la digitalització del fons en microfilm que tenia l'organització, juntament amb la gratuïtat del servei que es dona, fa que el lloc web familysearch.org sigui un dels més populars entre els genealogistes especialitzats. A més, gràcies a les facilitats que brinda la interfície, fa que qualsevol persona aliena a l'organització o al món de la genealogia pugui utilitzar la web per efectuar la seva investigació sense moure's de casa.

No obstant, la gran quantitat de possibilitats d'edició que presenta la web fa que les dades que s'obtenen de fer-hi cerques es puguin posar en entredit ja que poden haver estat editades per qualsevol usuari i per tant ser errònies, fet que fa perdre fiabilitat a la base de dades del Projecte. En alguns dels casos aquestes dades es poden revisar amb la lectura dels documents originals en el document microfilmado/digitalitzat però no sempre es té accés a les

imatges havent d'anar, tal com es feia tradicionalment, a l'arxiu original d'allà on s'ha tret la informació. Aquest fet afirmaria una altre hipòtesi de les que es van formular anteriorment.

Pel que fa l'impacte que té el Projecte FamilySearch al territori català, pels resultats rebuts a l'enquesta feta als arxius s'ha pogut veure que FamilySearch és àmpliament conegut entre els arxivers, sobretot dels que disposen d'algun tipus de documentació amb “dades vitals”, però realment són molt pocs els arxius amb qui ha contactat FamilySearch, concentrant-se, principalment, a la ciutat de Barcelona i rodalies, fins que el Departament de Cultura va signar-hi un conveni de col·laboració amb els Arxius Comarcals ampliant així la representació del territori.

Amb aquests resultats es pot afirmar l'última de les hipòtesis que s'havien formulat ja que encara que la major part d'arxius catalans estan bastant concentrats a la província de Barcelona, els arxius consultats representen un percentatge força petit del total d'arxius existents (375).

Aquesta coneixença de FamilySearch per part dels arxivers catalans que es comentava anteriorment, prové del propi ús de l'eina per part de l'arxiver/a o també pel contacte tingut si s'hi ha signat un conveni. No obstant, es constata que el coneixement, en general, que es té del Projecte en si mateix és sovint superficial, podent-ho resumir en una frase com “es digitalitzen documents de manera gratuïta” o “és una web on es troben informacions per fer l'arbre genealògic”. Ja no només els arxivers, sinó la societat en general no s'ha parat a pensar què és FamilySearch ni molt menys ha mirat d'aprofundir realment en les implicacions que pot arribar a tenir el fet de compartir dades i documents mitjançant el web, això els arxivers si que s'ho plantegen; o, les possibles contribucions positives que porta a terme el Projecte envers la societat com pot ser la conservació de la tradició oral o els diversos projectes que hi tenen engegats per ensenyar a una Intel·ligència Artificial (IA) a llegir la lletra manuscrita de segles anteriors que per a algunes persones presenta una gran dificultat de lectura.

És pels diversos temes tractats en aquest estudi que es pot concloure que el Projecte FamilySearch International té aspectes bons i dolents a la vegada. Deixant a part les possibles implicacions ideològiques que promouen la creació de la Societat Genealògica de Utah des d'un inici i que, tot i que queden més o menys diluïdes, encara són presents avui dia.

Èticament, el projecte presenta certes facetes amb les quals es pot estar d'acord o no, però legislativament, tot i ser quasi impossible, el Projecte intenta adaptar-se a cada territori el millor que pot però sense acabar-ho d'aconseguir i, per tant, vulnerant en part la normativa vigent.

Cert és que és una bona eina de recerca genealògica per bona part del món, Rússia en queda exclosa segons els termes d'ús de la web, i per aquest motiu molta la gent la fa servir. No

obstant, la possibilitat constant d'edició fa que les dades no siguin del tot fiables, tot i que es pot tenir una traçabilitat dels canvis que es produeixen a cadascuna d'elles.

Aquests aspectes, a un usuari qualsevol no li son gaire importants perquè el que vol és trobar el seu origen, i ara mateix, la immediatesa i la comoditat en l'accés a la informació prevalen sobre altres consideracions. La fiabilitat de les dades, els possibles problemes legislatius que puguin esdevenir de l'ús de la web del Projecte, les innovacions en IA o els projectes que pugui tenir FamilySearch no els és una preocupació, l'usuari actual vol dades i les vol ràpides.

En canvi, des del camp de l'arxivística si que s'han de tenir en compte tots aquests aspectes exposats, uns perquè son avenços dels quals tothom després es podrà beneficiar i d'altres perquè qüestionen directament la credibilitat dels documents i de la professió en general.

9 Bibliografia

FONTS BIBLIOGRÀFIQUES

- ALLEN, James B., EMBRY, Jessie L. and MEHR, Kahlile B., 1995. *Hearths turned to the fathers: A history of the Genealogical Society of Utah 1894-1994*. Utah : Brigham Young University.
- BEAN, Lee L et al., 1980. The Genealogical Society of Utah as a data resource for historical demography. *Population Index* [en línia]. pp. 6–19. https://www.jstor.org/stable/2735643?read-now=1&seq=1#page_scan_tab_contents [consultat: 15 Abril 2024]
- BERNAL, Àngels et al., 2007. *Norma de Descripció Arxivística de Catalunya (NODAC) 2007* [en línia]. 1. Rubí : Gràfiques 92 SA. https://cultura.gencat.cat/web/.content/dgpc/arxiu_despublicada/norma_de_descripcio_arxivistica_de_catalunya/arxiu/nodacpublicada.pdf [consultat: 1 Juny 2024].
- BITTON, Davis, 1973. Research materials in the Mormon Genealogical Society. *French Historical Studies* [en línia]. Vol. 8, no. 1, pp. 172–174. <https://www.jstor.org/stable/285964> [consultat: 20 Març 2024]
- BUSH, Cherie and LYNCH, Russell, 2017. Oral Genealogies in Africa: Preserving Critical Knowledge. [en línia]. <https://library.ifla.org/view/conferences/2019/> [consultat: 27 Desembre 2023]
- CEBRIÀ GARCÍA, María, 2012. Los Acuerdos entre las entidades locales y las confesiones religiosas. *ANUARIO DE DERECHO ECLESIASTICO* [en línia]. pp. 571–598. https://www.boe.es/biblioteca_juridica/anuarios_derecho/abrir_pdf.php?id=ANU-E-2012-10057100598 [consultat: 26 Abril 2024]
- CREIGHTON, Tom, TILBURY, Jonathan and EVANS, Mark, 2011. Digital object curation at scale. In : *Archiving Conference*, p. 20. . Society of Imaging Science and Technology. 2011. ISBN 2161-8798.
- GARCIA I PUIG, Alfred, 2004. El Codi deontològic dels arxivers catalans. The deontological code of Catalan archivists. *BiD (Barcelona, Spain)*. No. 13.
- GARÇON I PEYRÍ, Sofia, 2008. Recerques genealògiques i Family Search. *Paratge* [en línia]. No. 20–21, pp. 95–105. <https://raco.cat/index.php/Paratge/article/view/287591> [consultat: 8 Gener 2024]
- GÓMEZ, Marcos Fernández, 2015. Documentación genealógica y demográfica en el Archivo Municipal de Sevilla. *Hidalguía: la revista de genealogía, nobleza y armas*. No. 370, pp. 581–600.

- JIMÉNEZ, José Escalante, 2005. El Archivo Histórico Municipal de Antequera: conservación y perspectivas de futuro. *Sociedad: boletín de la Sociedad de Amigos de la Cultura de Vélez-Málaga*. No. 4, pp. 35–38.
- KENNARD, Douglas J and BARRETT, William A, 2009. Record Linkage and Tagging for the BYU Historic Journals Project . [en línia]. <https://fhtw.byu.edu/conf/2009/kennard-word-fhtw2009.pdf> [consultat: 28 Maig 2024]
- KENNARD, Douglas J and BARRETT, Williams A, 2012. Automatic “Life Sketch” Videos. [en línia]. <https://fhtw.byu.edu/conf/2012/kennard-automatic-fhtw2012.pdf> [consultat: 28 Maig 2024]
- KENNARD, Douglas J and MORSE, Bryan S, 2009. *Word-Spotting for Automatic Tag Suggestion in the BYU Historic Journals Project* [en línia]. FHTW. <https://citeseerx.ist.psu.edu/document?repid=rep1&type=pdf&doi=a497e0ba944c8a274d3038cb7e091a273399a739> [consultat: 28 Maig 2024]
- KNUTSON, Charles D and ZAPPALA, Daniel, 2012. The twenty minute genealogist: Assisting family history research through navigation and context preservation. In : *Family History Technology Workshop* [en línia]. Citeseer. 2012. <https://fhtw.byu.edu/conf/2012/knutson-20-fhtw2012.pdf> [consultat: 15 Març 2024]
- *La perla de gran precio*, 2013 [en línia]. La Iglesia de JSUD. Salt Lake City, Utah, EEUU. <https://www.churchofjesuschrist.org/study/scriptures/pgp?lang=spa> [consultat: 2 Febrer 2024]
- LAXMAN, Richard J, 2009. The FamilySearch Digital Process. In: *Archiving Conference*, pp. 151–156. . Society of Imaging Science and Technology. 2009. ISBN 2161-8798.
- LAXMAN, Richard J, 2010. FamilySearch digital image standard: a key to quality. In : *Archiving Conference*, pp. 81–89. Society of Imaging Science and Technology. 2010. ISBN 2161-8798.
- LIDDLE, Stephen W et al., 2015. Enabling efficient Chinese Jiapu information extraction. In : *Proceedings of the 15th Annual Family History Technology Workshop* [en línia]. 2015. <https://www.deg.byu.edu/papers/Jiapu.FHTW15.pdf> [consultat: 28 Maig 2024]
- LITTLE, Hannah, 2008. Microfilm, Mormons and the Technology of the Archive. *eSharp Journal, University of Glasgow* [en línia]. No. 12, pp. 1–18. https://www.gla.ac.uk/media/Media_102866_smxx.pdf [consultat: 27 Desembre 2023]
- LOFTHOUSE, Merrill S, 1971. A History of the Genealogical Society of the Church of Jesus Christ of Latter-day Saints to 1970. [en línia]. <https://scholarsarchive.byu.edu/cgi/viewcontent.cgi?article=5883&context=etd> [consultat: 12 Gener 2024]

- MATHER, George A. and NICHOLS, Larry A., 1993. *Diccionario de creencias, religiones, sectas y ocultismo*. Terrassa : Editorial Clie.
- OLIVEIRA, Ronaldo Milanez de, 2018. Fronteiras da informação: o caso Family Search e a coleta dos registros civis nos arquivos brasileiros pela sociedade genealógica de Utah.
- OSBORN, Gerald and BEVIS, Ken, 2001. Glaciation in the Great Basin of the Western United States. *Quaternary Science Reviews*. Vol. 20, no. 13, pp. 1377–1410. DOI [https://doi.org/10.1016/S0277-3791\(01\)00002-6](https://doi.org/10.1016/S0277-3791(01)00002-6). [consultat: 15 Maig 2024]
- TAIAPA, Michael W, 1991. FamilySearch: Māori, Mormon & whakapapa. *Preservation*. p. 174.
- VICENTE CASTRO, N., 2021. La religión de los archivos: FamilySearch (Iglesia Mormona) col-labora en la digitalización de los archivos. *Archivamos: Boletín ACAL* [en línia]. Vol. 119, pp. 23–25. <https://dialnet.unirioja.es/servlet/articulo?codigo=8155336>
- VIDAL MANZANARES, César, 1998. *Nuevo diccionario de sectas y ocultismo*. 4. Fonasa, Pamplona : Editorial Verbo Divino.

FONTS ELECTRÒNIQUES

- AJUNTAMENT DE BARCELONA, 2022. *CONVENI marc de col·laboració entre l'Ajuntament de Barcelona i FamilySearch per a la digitalització i indexació de documents que formen part del patrimoni documental de l'Ajuntament de Barcelona* [en línia]. <http://hdl.handle.net/11703/126393> [consultat: 15 Juny 2024].
- ALEXANDER ROSE, 2007. The Mormon Vaults. [en línia]. <https://longnow.org/ideas/the-granite-vaults-of-geneology/> [consultat: 14 Gener 2024]
- Billion Graves Holdings Inc., 2024 [en línia]. <https://billiongraves.com/> [consultat: 4 Juny 2024].
- Brigham Young University, 2024 [en línia]. <https://www.byu.edu/> [consultat: 15 Gener 2024]
- Concrete Reinforcing Steel Institute, 2022 [en línia]. <https://www.crsi.org/case-studies/granite-mountain-records-vault/> [consultat: 15 Maig 2024]
- *Constitució Espanyola*, 1978. . Espanya. Boletín Oficial del Estado (BOE).
- DAVIS, Erik, 1999. Databases of the Dead. *Wired* [en línia]. <https://www.wired.com/1999/07/mormons/> [consultat: 14 Març 2024]
- FAMILYSEARCH, 2020. ¿En qué consiste un archivo GEDCOM? [en línia]. <https://www.familysearch.org/es/help/helpcenter/article/que-es-un-archivo-gedcom> [consultat: 24 Febrer 2024]

- FAMILYSEARCH, 2022. ¿Qué són las personas vivas y las confidenciales en Árbol Familiar? [en línia]. <https://www.familysearch.org/es/help/helpcenter/article/personas-vivas-y-confidenciales-en-arbol-familiar> [consultat: 24 Febrer 2024]
- FAMILYSEARCH, 2023a. ¿Quiénes somos? [en línia]. 2023. <https://www.familysearch.org/es/about/> [consultat: 4 Març 2024].
- FAMILYSEARCH, 2023b. Descubra la historia de su familia en un Centro de FamilySearch. [en línia]. 2023. <https://www.familysearch.org/es/centers/about> [consultat: 20 Desembre 2023]
- FAMILYSEARCH, 2023c. Terminos de uso para FamilySearch. [en línia]. 1 Setembre 2023. <https://www.familysearch.org/legal/terms> [consultat: 22 Maig 2024].
- FAMILYSEARCH, 2023d. Proyecto de historias orales africanas. *FamilySearch* [en línia]. 2023. <https://www.familysearch.org/help/oral-history/getting-started> [consultat: 10 Abril 2024]
- HUTCHINSON, Angelyn, 2018. Estrategia de FamilySearch para ayudar a conservar los archivos del mundo. [en línia]. 30 Setembre 2018. <https://www.familysearch.org/es/blog/estrategia-de-familysearch-para-ayudar-a-conservar-los-archivos-del-mundo> [consultat: 8 Gener 2024]
- INSTITUT D'ESTUDIS CATALANS, 1999. Diccionari de la Llengua Catalana. [en línia]. 1999. <https://dlc.iec.cat/>
- *Ley Orgánica 1/1982, de 5 de mayo, de protección civil del derecho al honor, a la intimidad personal y familiar y a la propia imagen*, 1982. Espanya. Boletín Oficial del Estado (BOE).
- *Llei orgànica 3/2018, de 5 de desembre, de protecció de dades personals i garantia dels drets digitals*, 2018 [en línia]. 3/2018. Espanya. 3/2018. Boletín Oficial del Estado (BOE). https://www.boe.es/boe_catalan/dias/2018/12/06/pdfs/BOE-A-2018-16673-C.pdf [consultat: 15 Juny 2024].
- MINERALOGICAL SOCIETY OF AMERICA, 2019. *Mohs' scale of hardness* [en línia]. http://www.minsocam.org/MSA/collectors_corner/article/mohs.htm [consultat: 15 Maig 2024]
- NACIONS UNIDES, 2022. Informe sobre el desarrollo humano (2021-2022). [en línia]. <https://hdr.undp.org/system/files/documents/global-report-document/hdr2021-22sp1.pdf> [consultat: 11 Abril 2024]
- NACIONS UNIDES, 2023. Decenio Internacional para los Afrodescendientes (2015-2024). [en línia]. 2023. <https://www.un.org/es/observances/decade-people-african-descent> [consultat: 11 Abril 2024]
- Perpetual Storage Inc., 2018 [en línia]. <https://perpetualstorage.com/> [consultat: 20 Desembre 2023]

- Visit Salt Lake, 2023 [en línia]. <https://www.visitsaltlake.com/> [consultat: 15 Maig 2024]

FONTS AUDIOVISUALS

- FAMILYSEARCH, 2011. *Niue Island Disaster - FamilySearch records preservation* [en línia]. 2011. https://youtu.be/kHgh5D76EjU?si=yS_9Pf5YxWls_awg [consultat: 7 Febrer 2024].
- SEMINARIO SUD, 2021. *¿Qué hay en las bóvedas de granito de la iglesia?* [en línia]. 2021. <https://youtu.be/OeTDF0YUa-s?si=oEGhvfMpW3Peq1nR> [consultat: 11 Desembre 2023].

FONTS D'ARXIU

- Arxiu Episcopal de Vic:
Correspondència general. 2008-2014 (data de creació). (CAT AEV 1.1.02.01.05.01)
- Arxiu Diocesà de Barcelona
Matrimonis. 1568-1721 (data de creació). (CAT ADB XX/4 1.158.686)

Índex d'il·lustracions

Il·lustració 1. Instal·lacions de l'empresa Perpetual Storage Inc. (Font: Perpetual Storage Inc.)	24
Il·lustració 2. Conjunt d'instal·lacions de la "Granite Mountain Vault", edifici exterior i accessos. (Font: CRSI)	25
Il·lustració 3. Instal·lacions interiors: túnel i "zona d'operacions" (Font: familysearch.org)	26
Il·lustració 4. Dipòsit de documents microfilmats i embassament. (Font: familysearch.org)	26
Il·lustració 5. Sistemes de recirculació i filtratge de l'aire (Font: familysearch.org)	27
Il·lustració 6. Centres FamilySearch: Kyambeke (Kenia), Idaho (EEUU), Accra (Ghana). (Font: familysearch.org)	27
Il·lustració 7. Instal·lació individualitzada dels microfilms i discs durs. (Font: familysearch.org)	29
Il·lustració 8. Servidors informàtics. (Font: familysearch.org)	30
Il·lustració 9. Caràtula de la documentació creada per l'organització. (Font: familysearch.org)	31
Il·lustració 10. Estació de treball i maquinari d'escaneig de microfilm (Font:(Laxman 2010))	34
Il·lustració 11. En aquest cas es té accés a les dades indexades però no a la imatge del registre. (Font: familysearch.org)	35
Il·lustració 12. Pàgina d'inici un cop validat l'usuari. (Font: familysearch.org)	38
Il·lustració 13. Pàgina inicial nou usuari registrat (Font: familysearch.org)	39
Il·lustració 14. Fitxa d'una persona, pantalla detall. (Font: familysearch.org)	41
Il·lustració 15. Resultats d'una cerca feta només indicant el lloc. Font: familysearch.org	45
Il·lustració 16. Cerca d'imatges de registres històrics d'Igualada. Font: familysearch.org	46
Il·lustració 17. Mapa per cercar cementiris. Font: familysearch.org	48
Il·lustració 18. Indexació d'un registre de padró d'habitants de Girona l'any 1895-1896. (Font: familysearch.org)	51
Il·lustració 19. Revisió ràpida de noms. (Font: familysearch.org)	51
Il·lustració 20. Entrega de les còpies dels documents perduts durant el desastre a l'illa de Niue (Font: (FamilySearch 2011))	62
Il·lustració 21. Caràtula d'un dels documents microfilmats de l'illa de Niue (Font: familysearch.org)	62
Il·lustració 22. Imatge del registre del matrimoni entre Bernat Dominica i Mariangela Roldos l'any 1655 a la parròquia de Sant Genis de Vilassar (Font: Meritxell Dominich)	65
Il·lustració 23. Indexació de Guillema. (Font: familysearch.org)	65
Il·lustració 24. Modificacions sofertes a la fitxa de Guillema. (Font: familysearch.org)	66

II·lustració 25. Mapa on es representen els arxius municipals que han respost l'enquesta. (Font: Meritxell Dominich).....	75
II·lustració 26. Mapa on es representen els arxius comarcals que han respost l'enquesta. (Font: Meritxell Dominich).....	76
II·lustració 27. Exterior de les instal·lacions de l'Església de Jesús dels Últims Dies a Esplugues del Llobregat (Font: Meritxell Dominich).....	103
II·lustració 28. Baptisteri Centre Cornellà (Font: Meritxell Dominich)	104
II·lustració 29. Sala actual del centre de Cornellà destinada a les investigacions de FamilySearch. (Font: Meritxell Dominich)	105
II·lustració 30. Imatges de les instal·lacions que hi havia al centre de Cornellà quan s'utilitzaven còpies microfilmades extretes d'una carta de presentació del centre. (Font: Meritxell Dominich).....	105
II·lustració 31. Microfilm i microfitxa que queda al centre de Cornellà. (Font: Meritxell Dominich)	106
II·lustració 32. Comparació de la mateixa pantalla de registre. A dalt amb la connexió del centre a la base de dades i a baix amb una connexió qualsevol a internet (Font: Meritxell Dominich i familysearch.org).....	106

Índex de gràfics

Gràfic 1. Representació del percentatge de respostes rebudes a: Coneixes el Projecte FamilySearch? (Font: Meritxell Dominich)	77
Gràfic 2. Representació de les respostes rebudes a: S'han posat en contacte amb l'arxiu? (Font: Meritxell Dominich).....	78
Gràfic 3. Representació de les sèries documentals consultades. (Font: Meritxell Dominich)	79
Gràfic 4. Gràfics dels resultats totals de l'enquesta (Font: Meritxell Dominich).....	110

ANNEX I: Pautes i normes de càrrega

Actualitzat el 28/3/2017

" Principios para Fotos, Documentos y Grabaciones de audio

Las funciones Fotos, Documentos y Grabaciones de audio de FamilySearch tienen como fin permitir que las personas compartan contenido de sus antepasados que ayuden a que las familias se conozcan y sientan amor mutuo. Se aplican los siguientes principios generales:

Debe ser apropiado. El contenido debe seguir las normas apropiadas de modestia y virtud.

Debe ser relevante. El contenido debe sustentar el propósito de la historia familiar.

Debe volver el corazón. El contenido debe ayudar a las personas a conocer a sus antepasados y a sentir amor por ellos.

No debe ser de índole comercial. El contenido no debe anunciar ni promocionar productos. No debe infringir los derechos de propiedad intelectual.

Pautas para revisar Fotos, Documentos y Grabaciones de audio

Los documentos NO PUEDEN contener imágenes, representaciones o descripciones de:

- 1. Desnudez o inmodestia. La ropa que se muestre en las fotos debe tener cerrado el cierre y debe estar debidamente abotonada.*
- 2. Contenido sagrado o religioso.*
 - a. Ropa*
 - b. Ritos*
 - c. Bendición patriarcal*
- 3. Travestismo.*
- 4. Vínculos a sitios web externos (es decir, no debe haber direcciones URL).*
- 5. Palabras obscenas o groseras de ningún tipo.*
- 6. No debe haber tomas del cuerpo sin que se vea la cabeza o el rostro.*

7. *Imágenes de personas besándose en la boca: personas dándose un beso en los labios o a punto de darse un beso en los labios, sin importar el sexo, la edad o la relación.*
8. *Promoción de productos o sitios web. Los logotipos y el texto que se encuentren en la ropa o en las carteleras, los vehículos, etc., se evaluarán individualmente.*
9. *Actos, productos o servicios que sean ilegales. Eso incluye las drogas.*
10. *Vulgaridad, gestos vulgares o lenguaje vulgar.*
11. *Expresiones de odio o discriminación.*
12. *Violencia y mutilación.*
 - a. *Las fotos que tengan que ver con la guerra, la caza y la pesca se evaluarán individualmente.*
 - b. *Las fotos que muestren perforaciones y tatuajes se evaluarán individualmente.*
13. *Promoción de racismo.*
14. *Promoción de producciones, causas u organizaciones benéficas que sean actuales.*
15. *Contenido comercial. Las únicas excepciones són si:*
 - a. *Posees derechos legales sobre el contenido.*
 - b. *Los derechos de autor han caducado.*

Las Fotos, los Documentos o las Grabaciones de audio no se podrán editar de tal manera que sean imprecisas, falsas o engañosas. Además, no se permiten las fotos de grupos de personas que contengan una sola violación de cualquiera de las pautas mencionadas en este documento.

Imágenes, objetos o archivos agregados o creados reciente o previamente en FamilySearch que violen las normas pueden ser restringidos.”

ANNEX II: Contracte d'enviament de contingut de FamilySearch

Actualitzat el 01/09/2023

"FamilySearch International" ("FamilySearch", "nosotros", "nos" o términos similares) es una entidad sin fines de lucro. La responsabilidad y las obligaciones que FamilySearch tiene en relación con la publicación y otro uso de cualquier información o material que usted aporte a FamilySearch.org (este "Sitio") se limitan en sentido estricto a los Términos de uso de este Sitio (los "Términos de uso") y a este Contrato de envío de contenido de FamilySearch ("Acuerdo"). El presente Acuerdo reafirma o complementa los Términos de uso y no los reemplaza de ningún modo. Tanto los Términos de uso como este Acuerdo se incorporan de forma mutua uno en el otro, tal como si se mencionaran de manera explícita. Al enviar, aportar o publicar cualquier información o material a este Sitio, usted acepta los Términos de uso, al igual que todos los términos y las condiciones de este Acuerdo.

1. Usted es responsable de los datos que aporte. *La decisión de cargar información, contenido, datos genealógicos, imágenes, escritos, documentos, grabaciones, deliberaciones, comentarios y otros materiales (de forma colectiva e individual, "Contenido aportado") a este Sitio es responsabilidad suya. Todo el Contenido aportado que usted suba o cargue a este Sitio puede exponerse y estar disponible para que otras personas lo busquen, vean, escuchen y utilicen de acuerdo con los Términos de uso y este Acuerdo. No aporte nada a lo cual no desee que los demás tengan acceso.*

2. Derechos para cargar contenidos. *Al cargar Contenido aportado a este Sitio, usted declara que cuenta con el derecho legal de facilitar dicho Contenido aportado y que su envío y uso de conformidad con los Términos de uso y este Acuerdo no violará ningún derecho de privacidad de terceros, de publicidad, de contrato o de autor, ni otros derechos de propiedad. Al declarar su derecho legal de cargar Contenido aportado, usted acepta la responsabilidad legal del uso que hagamos nosotros (y nuestros sublicenciados) del Contenido aportado por usted.*

3. Derechos de autor. *Respetamos los derechos de autor y otros derechos de propiedad intelectual de los demás. Tenga en cuenta que el contenido, incluso fotos, historias y experiencias personales, aun cuando se envíe a una porción de este Sitio la cual sea pertinente a usted, sigue siendo propiedad del autor o remitente. No debe reproducirlo sin el permiso del propietario. No debe publicar fotografías de personas vivas, excepto por sus propios hijos menores de edad, sin el consentimiento de ellas. Al crear una grabación de audio o de voz, el contenido personal grabado debe ser suyo o de su propia creación, o bien, si se*

trata de la creación de otra persona, (por ejemplo: un poema o artículo), se debe utilizar solo con el permiso del propietario.

4. Licencias y derechos que se nos otorgan. *Al cargar Contenido a este Sitio, usted concede a FamilySearch una licencia sin restricciones, totalmente pagada, libre de regalías, con ámbito mundial, irrevocable, que se pueda sublicenciar y perpetua para utilizar, de forma parcial y total, el Contenido aportado que usted envíe o proporcione al Sitio de cualquier modo, para cualquiera de los fines o para todos los fines, de cualquiera o de todos los modos, y en todas las formas de medios que poseemos, a nuestra entera discreción, que consideremos apropiados con el fin de respaldar nuestra misión de fomentar la historia familiar y la investigación genealógica. Como parte de dicha licencia, usted nos otorga permiso para copiar, mostrar de forma pública, transmitir, difundir, representar de forma pública, distribuir, sublicenciar y crear obras derivadas (incluso, pero sin limitar a, mediante la combinación total o parcial del Contenido aportado por usted con el que hayan aportado otras personas, o bien, mediante la modificación del Contenido aportado por usted), y a usar de cualquier modo (y permitir que otras personas utilicen) el Contenido aportado por usted en todo el mundo, por cualquier medio que consideremos apropiado (electrónico o de otra índole, incluyendo internet).*

5. Exactitud de los Datos aportados. *Usted se compromete a proporcionarnos información verídica, exacta y completa. Si cualquier información que usted proporcione es, a nuestra absoluta discreción, falsa o engañosa, nos reservamos el derecho de, sin ninguna obligación, tomar cualquier acción correctiva o preventiva que consideremos apropiada a nuestra entera discreción, incluso de restringir el acceso a, eliminar y/o editar cualquier parte del Contenido aportado por usted.*

6. Sensibilidad hacia los demás usuarios. *Le pedimos que sea selectivo con el Contenido aportado. Nos reservamos el derecho de remover cualquier Contenido aportado que creamos, a nuestra única y absoluta discreción (a) que sea irrelevante, (b) que sea potencialmente perjudicial o vergonzoso para cualquier persona viva, (c) que sea ofensivo, indecoroso, inapropiado, amenazante, o abusivo, o (d) que viole de otra manera este Acuerdo, los Términos de uso o las Normas y pautas de carga. También nos reservamos el derecho de tomar cualquier medida, incluso la restricción del acceso, en caso de que se viole este Acuerdo y de además notificar a las autoridades competentes en cuanto a cualquier actividad que a nuestra propia discreción parezca infringir las leyes en vigor.*

7. Revisión automatizada. *Nos reservamos el derecho, sin obligación alguna, de supervisar y editar el Contenido aportado por usted. Hacemos uso de herramientas automatizadas de*

filtrado con el fin de suprimir Contenido aportado que según nuestro mejor criterio concierna a personas vivas o que viole los Términos de uso o este Acuerdo. A pesar de que no estamos obligados a hacerlo, nos reservamos el derecho de editar el Contenido aportado por usted por cualquier motivo o sin ningún motivo.

8. Custodia de la información enviada. *Intentaremos hacer esfuerzos razonables para preservar la integridad del Contenido que usted aporte y para evitar errores u omisiones en el contenido de este Sitio. Ofrecemos la oportunidad de enviar Contenido aportado en conformidad con los Términos de uso y con el presente Acuerdo. Ese servicio y este Sitio se proporcionan "TAL CUAL" y no seremos responsables por ningún error u omisión en ningún contenido que usted encuentre en este Sitio, ni por cualquier pérdida, daño o corrupción del Contenido aportado por usted. Usted puede retirar cualquier Contenido aportado por usted de este Sitio, pero no se requerirá que suprimamos los vínculos ni las referencias hechas al Contenido aportado que se haya retirado. Además, usted reconoce y está de acuerdo con que una vez que hayamos sublicenciado el Contenido aportado por usted a otras personas, es posible que no podamos, y no tendremos la obligación, de lograr que tales sublicenciados dejen de usar tal Contenido aportado. No somos responsables por ningún daño especial o indirecto que surja como resultado del envío de Contenido aportado por usted o de nuestra negación a aceptar Contenido aportado por usted. Por favor, consulte los Términos de uso para obtener más información.*

9. Leyes de protección de datos. *Si se encuentra fuera de los Estados Unidos de América, usted acepta que se procese dentro de los Estados Unidos de América todo dato personal que usted envíe. Asimismo, se compromete a cumplir todas las leyes en vigor relativas a la transmisión de datos entre los Estados Unidos de América y su país de residencia.*

10. Código de conducta. *Por favor lea detenidamente la sección Código de conducta de los Términos de uso, la cual, junto con el resto de las secciones de los Términos de uso, se aplica a este Acuerdo."*

ANNEX III: Visita al Centre de FamilySearch Cornellà

Durant el mes d'abril es va enviar un correu electrònic als centres FamilySearch que hi ha a la zona de Barcelona. Essent els dos únics que van contestar el Centre FS de Terrassa i el Centre FS de Cornellà.

En el cas de Terrassa el correu indicava els dies d'obertura del centre, els dimarts de 16 a 19, i donava la oportunitat d'anar-lo a visitar. No havent sigut possible anar-hi per incompatibilitats d'activitats.

En el cas de Cornellà, si que es va poder concertar una cita per realitzar la visita. En aquest cas, aquest centre, tot i dir-se Cornellà realment es troba dins del terme municipal d'Esplugues del Llobregat¹²⁸, just en el límit amb l'Hospitalet del Llobregat.

El dia 27 de maig, a l'hora convinguda, després de fer una observació de l'edifici per la part externa, es va presentar la "hermana" Katuska Hidalgo, directora del Centre FamilySearch de Cornellà.

Il·lustració 27. Exterior de les instal·lacions de l'Església de Jesús dels Últims Dies a Esplugues del Llobregat (Font: Meritxell Dominich)

Primer de tot es un recorregut per totes les instal·lacions de l'Església. A la planta baixa hi tenen un pàrquing privat, a la primera planta hi ha les sales "nobles", a la segona hi ha aules i a la tercera hi ha despatxos.

¹²⁸ El centre es troba al c. Maladeta, 61 d'Esplugues del Llobregat.

Durant tota la visita es va informant de la utilitat que es fa de cadascuna de les sales i d’algunes curiositats pròpies de l’Església com serien els missioners. De fet, durant la visita, a la tercera planta, hi ha alguns nois i noies d’edats compreses entre 18 i 26 anys que exerceixen de missioners¹²⁹ destinats a aquest centre durant un període de 3 mesos.

Els espais destacables que s’ensenyen durant la visita són: la Capella que és la sala noble per excel·lència on es porten a terme gran majoria de les cerimònies de l’Església, però no només això, sinó que també serveix per dur a terme alguns actes lúdics o quan la comunitat fa donacions d’aliments¹³⁰; la sala de reunions és una sala destinada a dur-hi a terme alguns dels ritus ja que en una de les parets hi ha situat el baptisteri; un espai de lleure situat a la tercera planta on hi ha una pista poliesportiva perquè els missioners destinats puguin gaudir d’activitats recreatives durant el seu dia de descans (dilluns).

Il·lustració 28. Baptisteri Centre Comellà (Font: Meritxell Dominich)

Pel que explica Katiuska, durant la pandèmia es van dur a terme diverses millores a l’edifici sobretot millorant la domòtica existent en aquest. També comenta que l’Església inverteix molt en tecnologia.

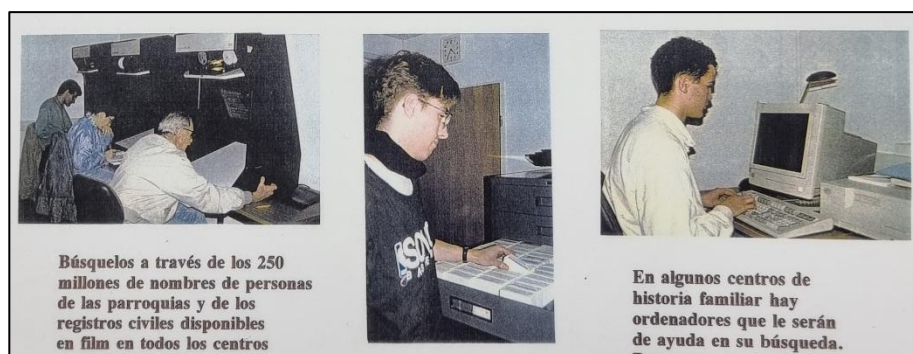
¹²⁹ La seva procedència és tota del continent americà, la meitat originaris d’EEUU i la resta de diversos països sud-americans.

¹³⁰ Es fan donacions d’aliments en diferents èpoques de l’any destinades a entitats del barri o a la Creu Roja.

El centre FamilySearch és una petita habitació a la primera planta, on es disposa de dos ordinadors i d'una impressora/escàner. Pel que explica, actualment en el centre no es disposa de documentació de cap tipus ja que amb la digitalització tot es va enviar cap a Utah.

Il·lustració 29. Sala actual del centre de Cornellà destinada a les investigacions de FamilySearch. (Font: Meritxell Dominich)

Il·lustració 30. Imatges de les instal·lacions que hi havia al centre de Cornellà quan s'utilitzaven còpies microfilmades extretes d'una carta de presentació del centre. (Font: Meritxell Dominich)

Pel que explica Katiuska, ara és més fàcil dur a terme les consultes ja que és tot accessible mitjançant la pàgina web de FamilySearch i no s'ha de fer el llarg procediment que s'havia de seguir quan les consultes es feien amb materials microfilmats. En aquella època, el procediment consistia en que la persona que volia consultar un document feia la seva petició al centre, aquest traslladava la petició a la central europea situada a Alemanya¹³¹ que a la seva vegada feia la petició a Utah. Aproximadament s'havia d'esperar poc més d'una setmana per poder consultar qualsevol material. Tot i que el material que hi havia al centre ja es va retornar a Utah, en un dels calaixos de la sala encara hi quedaven algunes de les últimes comandes que es van dur a terme¹³².

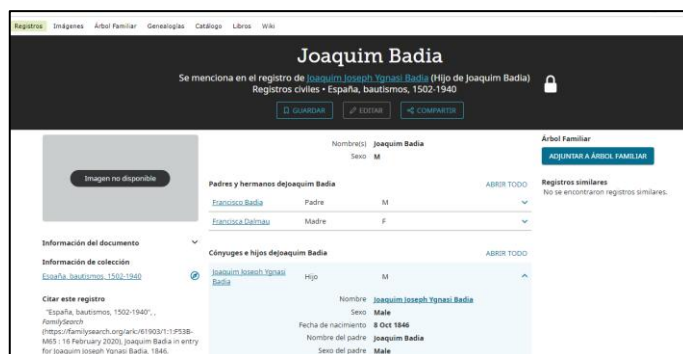
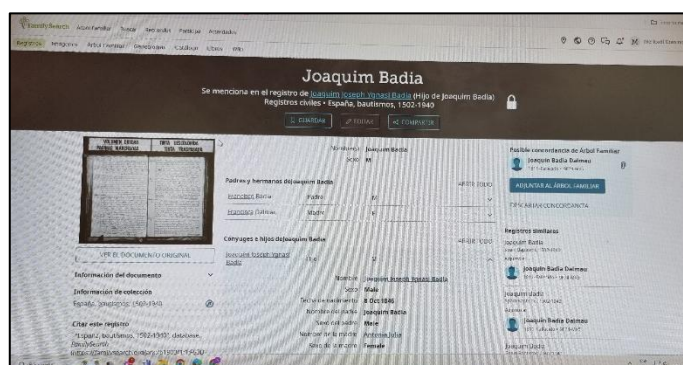
¹³¹ Microfilm Ordering Center – Kirche Jesu Christi del HLT, 16 Steinmuehlstrasse – Bad Homburg ([Steinmühlstraße: Google Maps](#))

¹³² Segons es pot veure en una de les capsas, a l'etiqueta del transportista, data de juliol de 2016.

II·lustració 31. Microfilm i microfita que queda al centre de Cornellà. (Font: Meritxell Dominich)

Amb l'ordinador encès, el primer que s'ha de mirar és que aquest estigui connectat a la xarxa de FamilySearch ja que així es pot accedir a espais que des de casa un no pot tenir-hi accés. És per aquest motiu que, entrant a la pàgina de FamilySearch, es comprova que sigui visible alguna de les informacions que no ho són habitualment com per exemple la imatge del document associat a la fitxa de Joaquim Badia (nascut l'any 1811 a Sant Andreu de Llavaneres).

II·lustració 32. Comparació de la mateixa pantalla de registre. A dalt amb la connexió del centre a la base de dades i a baix amb una connexió qualsevol a internet (Font: Meritxell Dominich i familysearch.org)

El fet de que hi ha algunes imatges que no són visibles a no ser que estiguis en un centre FamilySearch es deu a que de vegades els acords que hi ha entre les entitats (FamilySearch + entitat propietària del document original en paper) no es renoven o tenen limitacions d'accés. De vegades, des de la central de Utah veten l'accés a algun document per manca de drets per part de FamilySearch, en aquests casos, el microfilm queda guardat però no es pot accedir a la seva informació.

Katiuska fa notar que normalment els dilluns a la pàgina de FamilySearch hi ha alguna cosa nova, això es deu al fet de que els dilluns pels voluntaris de l'església és el dia de festa, a més de la diferència horària que hi ha entre Catalunya i Utah. També comenta que en els últims temps hi ha hagut tres intents d'atac informàtic de la pàgina web i, en part, aquest és el motiu perquè no es llenci cap tipus de material i es guardi tot a Utah ja que el món digital és incert i mai se sap què pot passar.

Explica que a cada país on hi ha feligresos aquests han de respectar les lleis ja que així els ho marca un dels seus articles de fe¹³³. És per aquest motiu que tant a l'església com a FamilySearch tenen la norma dels 110 anys.

Finalment, veient el potencial econòmic que té, principalment, l'Església de Jesucrist dels Sants dels Darrers Dies es mostra interès per saber-ne l'origen, Katiuska comenta que tots els fons que té l'organització són provinents de donacions que fan els feligresos en concepte de delmes i d'ofrenes de dejuni.

¹³³ Tenen un total de 13 articles de fe. El que és fa referència és l'article 12 que diu: "*Creemos en estar sujetos a los reyes, presidentes, gobernantes y magistrados; en obedecer, honrar y sostener la ley*"

ANNEX IV: Enquesta

L'enquesta es va enviar com un enllaç en un correu electrònic a tots els arxius del Directori d'Arxius de Catalunya. En aquest correu electrònic¹³⁴ es va fer una petita presentació i explicació del que es buscava tant amb l'enquesta com amb l'estudi en si mateix.

A continuació es pot trobar un resum de les respostes rebudes quantificant els totals que ha rebut cadascuna de les preguntes i visualitzant-ho en una gràfica que, en funció de la pregunta és una gràfica de barres o una gràfica circular.

En la taula que hi ha a continuació es fa un recull de totes les respostes individualitzades que s'han rebut a l'enquesta feta als arxius catalans. Cada fila de la taula representa les respostes d'un arxiu i cada columna una de les preguntes.

Per tal de poder fer més fàcil la visualització de la taula, a excepció de la columna corresponent al nom de l'arxiu, s'ha optat per substituir les capçaleres per una P i un número en funció de quina sigui la pregunta. Les equivalències a aquest codi són les següents:

P1: Coneixes el projecte FamilySearch de l'Església JSUD (mormons)?

P2: L'Església JSUD (mormons) s'ha posat en contacte amb l'arxiu?

P3: En cas afirmatiu, quines series documentals han consultat?

P4: Saps si, com a resultat de la consulta dels documents, s'ha elaborat algun tipus de document (graella de dades, etc.) per ser utilitzat a posteriori

P5: S'ha fet un conveni de col·laboració entre l'arxiu i l'Església JSUD o la fundació FamilySearch?

P6: L'Església JSUD ha digitalitzat documentació de l'arxiu?

P7: En cas afirmatiu, en quin format s'ha digitalitzat?

P8: S'ha proporcionat una còpia dels documents digitalitzats a l'arxiu?

¹³⁴ L'Arxiver de l'AEV fa notar que en el text que s'està enviant als arxius hi ha un error ja que es denomina “Església dels Últims Dies de Jesús” quan en realitat la denominació és “Església de Jesucrist dels Sants dels Darrers Dies”. Aquest error no es pot esmenar al text enviat però sí que s'esmena a l'enquesta fent servir la denominació en sigles que s'utilitza en castellà “Església JSUD”, aquesta denominació també és la que s'utilitza en aquest apartat a l'hora d'anomenar les diverses preguntes de l'enquesta.

Els arxius catalans i el projecte FamilySearch

174 Respostes

03:04 Mitjana de temps per completar-les

Tancat Estat

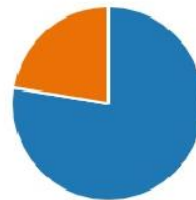
1. Nom de l'arxiu (0 punt)

174
Respostes

Últimes respostes
"Arxiu Històric Universitat de Barcelona"
"Arxiu Nacional de Catalunya"
"Arxiu Municipal de Begur"

2. Coneixes el projecte FamilySearch de l'Església JSUD (mormons)? (0 punt)

si 135
no 39

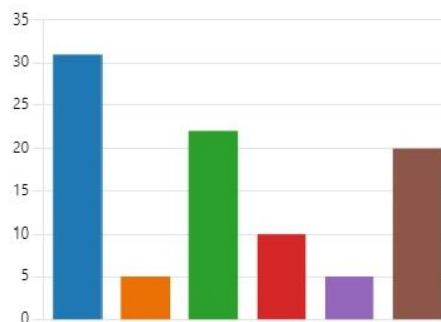
3. L'Església JSUD (mormons) s'ha posat en contacte amb l'arxiu? (0 punt)

si 45
no 122
ns/nc 7

4. En cas afirmatiu, quines series documentals han consultat? (0 punt)

Padrons d'habitants 31
Llibres parroquials 5
Quintes 22
Registre civil 10
Cadastre 5
Altres 20

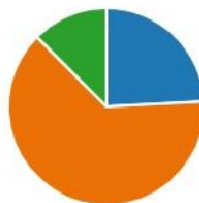
5. Saps si, com a resultat de la consulta dels documents, s'ha elaborat algun tipus de document (graella de dades, etc.) per ser utilitzat a posteriori (0 punt)

si 15
no 48
ns/nc 29

6. S'ha fet un conveni de col·laboració entre l'arxiu i l'església JSUD o la fundació FamilySearch? (0 punt)

si	29
no	76
ns/nc	15

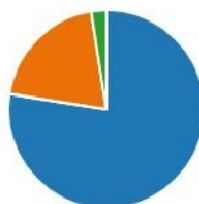
7. L'església JSUD ha digitalitzat documentació de l'arxiu? (0 punt)

si	37
no	78
ns/nc	7

8. En cas afirmatiu, en quin format s'ha digitalitzat? (0 punt)

Digital	31
Microfilm	8
altre	1

9. S'ha proporcionat una còpia dels documents digitalitzats a l'arxiu? (0 punt)

si	38
no	31
ns/nc	7

Gràfic 4. Gràfics dels resultats totals de l'enquesta (Font: Meritxell Dominich)

ID	Nom de l'arxiu	P1	P2	P3	P4	P5	P6	P7	P8
1	Arxiu Municipal de Dosrius	sí	ns/nc						
2	Arxiu municipal de les franqueses del Vallès	sí	ns/nc			no			
3	Arxiu municipal de Sant Cugat del Vallès	sí	no						
4	Arxiu Municipal de Vilassar de Mar Damià Bas i Macià (AMVM)	sí	sí	Padrons d'habitants;	sí	no	sí	Digital;	sí
5	Infraestructures de la Generalitat de Catalunya	no	no		no	no	no		no
6	ARXIU MUNICIPAL DE CASTELLÓ D'EMPÚRIES	sí	sí	Altres;	no	sí	sí	Digital;	sí
7	Arxiu Municipal de Roda de Berà	sí	no			no	no		
8	Arxiu Municipal de Lleida	sí	no				no		
9	Arxiu municipal de sant Vicenç dels Horts	sí	no						
10	Arxiu Municipal de Canet de Mar	sí	no		ns/nc	no	no		
11	Arxiu Comarcal del Pallars Jussà	sí	sí	Padrons d'habitants; Quintes ; Altres;	ns/nc	ns/nc	sí	Digital;	sí
12	Servei d'Arxius, Estudis i Informació de la Diputació de Lleida	sí	sí	Altres; Quintes ;	no	no	no		
13	Arxiu de la Universitat Politècnica de Catalunya	sí	no						
14	Arxiu Comarcal del Berguedà	sí	sí	Padrons d'habitants; Quintes ;	sí	sí	sí	Digital;	sí
15	Arxiu Municipal de Pineda de Mar	sí	no				no		
16	Arxiu Administratiu Municipal de l'Ajuntament de Sant Boi de Llobregat	no	no						

ID	Nom de l'arxiu	P1	P2	P3	P4	P5	P6	P7	P8
17	Arxiu Comarcal del Baix Ebre	sí	sí	Altres; Registre civil;	sí	sí	sí	Digital;	sí
18	Arxiu Gavín	sí	no			no	no		
19	Arxiu Municipal de Torredembarra	sí	no		no	no	no		
20	Arxiu municipal de Santa Perpètua de Mogoda	sí	no			no	no		
21	Arxiu Central dels Jutjats de Sabadell	no	no						
22	Arxiu Central dels Jutjats de Mollet del Vallès	no	no						
23	Arxiu Central Audiència Provincial de Tarragona	sí	no		ns/nc	ns/nc	no		
24	Arxiu Municipal de Maçanet de la Selva	sí	no						
25	Arxiu Municipal de Barberà del Vallès	sí	no		no	no	no		no
26	Arxiu Municipal de Sant Quirze del Vallès	sí	no		no	no	no		
27	Arxiu Municipal de Sant Just Desvern	sí	no			no	no		no
28	Arxiu Històric Municipal de Sant Boi de Llobregat	sí	no			no	no		
29	Arxiu Municipal de Castellar del Vallès	sí	no		no	no	no		no
30	Arxiu Municipal de Canovelles	sí	no						
31	Servei d'Arxiu Municipal de l'Ajuntament de la Ràpita	sí	no		no	no	no		no
32	Arxiu Municipal de Gavà	sí	no						
33	Arxiu Municipal de Castelldefels	sí	no		no	no	no		no
34	Arxiu Municipal de Constantí	no	no						

ID	Nom de l'arxiu	P1	P2	P3	P4	P5	P6	P7	P8
35	Arxiu Central dels Jutjats de Figueres	no	no						
36	Arxiu Municipal de Viladecans	sí	no						
37	Arxiu municipal de Salt	sí	no						
38	Arxiu Municipal de Cassà de la Selva	sí	sí	Padrons d'habitants;	ns/nc	sí	sí	Digital;	sí
39	Arxiu Comarcal de l'Alt Camp	sí	sí	Padrons d'habitants; Llibres parroquials; Quintes ; Cadastre; Altres;	Sí	sí	sí	Digital;	sí
40	ARXIU MUNICIPAL D'ESPLUGUES DE LLOBREGAT	sí	no			no	no		
41	Arxiu Municipal de Sant Pere de Ribes	sí	no				no		
42	Arxiu Municipal de Lliçà de Vall	sí	no						
43	ARXIU MUNICIPAL DE CALONGE I SANT ANTONI	sí	no		No	no	no		
44	Arxiu Comarcal del Pla de l'Estany	sí	no		No	no	ns/nc		no
45	Arxiu Central Institut Municipal de l' Habitatge i Rehabilitació de Barcelona	sí	no						
46	Arxiu Històric de Cardona	sí	sí	Padrons d'habitants; Quintes ; Altres;	No	sí	sí	Digital;	sí
47	ARXIU I GESTIÓ DE DOCUMENTS DE LA UNIVERSITAT DE LLEIDA	sí	no						
48	Arxiu dels Jutjats de Granollers	no	no			no	no		
49	Arxiu Central Jutjats Tarragona (Seu 1)	sí	no		ns/nc	ns/nc	no		no

ID	Nom de l'arxiu	P1	P2	P3	P4	P5	P6	P7	P8
50	Arxiu Central dels Jutjats de Reus	no	no						
51	Arxiu Municipal de Sant Joan Despí	no	no						
52	Arxiu Central dels Jutjats de Manresa	sí	sí	Registre civil;	no	no	ns/nc		ns/nc
53	Arxiu Municipal de Cardedeu	sí	no						
54	Arxiu municipal de Figueres	sí	sí	Padrons d'habitants; Registre civil;	ns/nc	sí	sí	Digital;	sí
55	Arxiu Municipal de Sant Andreu de Llavaneres	sí	no		No	no	no		no
56	Dipòsit Central del Jutjat de Vic	no	no						
57	Arxiu Comarcal Alt Empordà	sí	sí	Padrons d'habitants; Quintes ;	Sí	sí	sí	Digital;	sí
58	Arxiu municipal del Prat de Llobregat	sí	no		ns/nc	no	no		no
59	Arxiu de la Universitat Pompeu Fabra	no	no		No	no	no		
60	Arxiu Municipal de Manlleu	sí	no						
61	Arxiu Comarcal de l'Anoia	sí	sí	Padrons d'habitants; Quintes ; Registre civil;	Sí	sí	sí	Digital;	sí
62	Arxiu Comarcal del Ripollès	no	sí	Padrons d'habitants;	ns/nc	ns/nc	sí	Digital;	sí
63	Arxiu de la Universitat Rovira i Virgili	sí	no						
64	Arxiu Històric Municipal d'Olesa de Montserrat	no	ns/nc		ns/nc	ns/nc	ns/nc		ns/nc
65	Arxiu de la Reial Acadèmia de Bones Lletres de Barcelona	no	no		ns/nc	ns/nc	no		no
66	Arxiu de Col·legi de Metges de Barcelona	sí	no						
67	Arxiu Comarcal Alt Penedès	sí	sí	Quintes ; Altres;	ns/nc	sí	sí	Digital;	sí
68	Arxiu Balvey	no	no		No	no	no		

ID	Nom de l'arxiu	P1	P2	P3	P4	P5	P6	P7	P8
69	Museu Arxiu de Santa Maria de Mataró	sí	sí	Llibres parroquials;	No	no	no		
70	Arxiu Històric de CCOO de Catalunya	sí	no		No	no	no		no
71	Arxiu Comarcal del Pallars Sobirà	sí	sí	Padrons d'habitants; Quintes ;	ns/nc	ns/nc	sí	Digital;	sí
72	Arxiu Diocesà de Lleida	sí	no		No	no	no		
73	ARXIU HISTÒRIC DE LLEIDA	sí	sí	Altres;	sí	sí	sí	Digital;	sí
74	Arxiu Municipal de Llançà	sí	no		ns/nc	no			
75	Arxiu Central Administratiu de la Generalitat a Lleida	no	no		ns/nc	no	no		
76	Arxiu Municipal de Martorell	sí	no						
77	Arxiu Provincial de l'Escola Pia	sí	no						
78	Arxiu Municipal del Masnou	sí	sí		no	no	no		ns/nc
79	Arxiu Comarcal de la Cerdanya	sí	sí	Padrons d'habitants; Quintes ;	ns/nc	sí	sí	Digital;	sí
80	Arxiu Administratiu de Santa Coloma de Gramenet	no	no						
81	Arxiu Municipal de Malgrat de Mar	sí	no		no	no	no		
82	Arxiu Municipal de Montcada i Reixac	no	no			no	no		
83	Arxiu Municipal Administratiu de Badalona	no	no		no	no	no		
84	Arxiu Municipal de Parets del Vallès	sí	no						
85	Arxiu Central Administratiu del Departament de Territori	sí	no			no	no		no
86	Arxiu Històric de l'Hospital de la Santa Creu i Sant Pau	sí	no			no	no		

ID	Nom de l'arxiu	P1	P2	P3	P4	P5	P6	P7	P8
87	Arxiu Central Administratiu de l'Agència Catalana de l'Aigua	sí	no		no	no	no		no
88	Arxiu Municipal de Llagostera	sí	no						
89	Arxiu Municipal de Molins de Rei	sí	ns/nc		ns/nc	ns/nc	ns/nc		ns/nc
90	Arxiu Històric de Sabadell	sí	sí	Padrons d'habitants; Quintes ; Altres;	no	sí	sí	Microfilm ; Digital;	Sí
91	ARXIU MUNICIPAL DE ROSES	sí	sí	Padrons d'habitants; Quintes ; Altres;	no	sí	sí	Digital;	Sí
92	Arxiu Central Administratiu de l'Escola d'Administració Pública de Catalunya	no	no		no	no	no		No
93	Arxiu de la Universitat de Girona	sí	no			no	no		
94	Arxiu Municipal del Districte de Nou Barris	sí	no		no	no	no		No
95	Arxiu Municipal del Districte de l'Eixample	sí	no		no	no	no		No
96	Arxiu Diocesà d'Urgell	sí	sí	Llibres parroquials;	no	no	sí	Microfilm ;	Sí
97	Arxiu Comarcal del Baix Penedès	sí	sí	Quintes; Padrons d'habitants;	no	no	sí	Digital;	Sí
98	Fundació privada Folch i Torres	sí	no						
99	Arxiu central del Districte Administratiu	sí	no		no	no	no		No
100	Arxiu General de la Diputació de Girona	sí	sí	Quintes; Altres;	sí	sí	sí	Digital;	Sí
101	Arxiu Històric Municipal de la Selva del Camp	sí	no		ns/nc	ns/nc			
102	Servei d'Arxiu i documentació de l'ajuntament de Tarragona	sí	sí	Padrons d'habitants; Quintes ;	no	sí	ns/nc	Digital;	Sí

ID	Nom de l'arxiu	P1	P2	P3	P4	P5	P6	P7	P8
103	Arxiu Municipal de Torroella de Montgrí	sí	no						
104	Arxiu administratiu de la Generalitat a Girona	sí	no		no	no	No		no
105	Arxiu Consorci de l'Auditori	no	no			no	No		
106	Arxiu- biblioteca Palau de Peralada	no	no		no	no	No		no
107	Centre de Documentació de l'Orfeó Català	sí	no		no	no	No		
108	ARXIU GENERAL DE LA DIPUTACIÓ DE BARCELONA	sí	no		ns/nc	ns/nc	ns/nc		ns/nc
109	Museu Marítim de Barcelona	no	no						
110	SERVEI D'ARXIU MUNICIPAL DE LLORET DE MAR	sí	sí	Padrons d'habitants;	no	no	no		No
111	Arxiu Municipal d'Esparreguera	no	no			no	no		
112	Arxiu Municipal Amposta	sí	no			no			
113	ARXIU MUNICIPAL SANT HILARI SACALM	sí	no						
114	Arxiu Municipal de Palafrugell	sí	sí	Padrons d'habitants; Quintes; Altres;	ns/nc	no	sí	Microfilm	Sí
115	Arxiu Històric Banc Sabadell	no	no			no	no		
116	ARXIU CENTRAL DEPARTAMENT EMPRESA I TREBAL	no	no						
117	Arxiu Central de la Ciutat de la Justícia de Barcelona	no	no			no	no		
118	Arxiu Municipal del Districte de Gràcia	sí	sí	Padrons d'habitants;	ns/nc	sí	sí	Microfilm	sí
119	Arxiu Comarcal de l'Alt Urgell	sí	sí	Padrons d'habitants;	no	ns/nc	sí	Digital;	sí

ID	Nom de l'arxiu	P1	P2	P3	P4	P5	P6	P7	P8
120	Fundació Privada Arxiu Tobella	sí	no			no	no		
121	Arxiu Comarcal del Baix Camp	sí	sí	Padrons d'habitants; Llibres parroquials; Quintes ;	no	sí	sí	Digital;	sí
122	Arxiu Comarcal del Garraf	sí	sí	Registre civil; Padrons d'habitants;	ns/nc	ns/nc	sí	Digital;	sí
123	Arxiu del Monestir de Sant Pere de les Puel·les de Barcelona (AMSP)	sí	sí	Altres;	no	ns/nc	sí	Microfilm ;	sí
124	Arxiu del Port de Tarragona	sí	no				no		
125	Arxiu Municipal de Castellbisbal	sí	no			no	no		no
126	Arxiu Central del Jutjats d'Igualada	sí	no				no		
127	Arxiu Històric de Girona	sí	sí	Padrons d'habitants;	ns/nc	sí	sí	Digital;	sí
128	ARXIU HISTORIC DE LA CIUTAT DE BARCELONA	sí	sí	Cadastre;	No	sí	sí	Microfilm	sí
129	Arxiu Municipal de Cerdanyola del Vallès	sí	no			no	no		
130	Arxiu Municipal del Districte de Ciutat Vella (Barcelona)	sí	no						
131	Arxiu Històric de Mollet del Vallès	no	no						
132	Departament de Documentació de TV3 i Catalunya Ràdio	sí	no						no
133	Arxiu Museu Nacional d'Art de Catalunya	no	no						
134	Arxiu Municipal de Flix	sí	no						
135	Arxiu Municipal de Sant Sadurní d'Anoia	sí	no		no	no	no		no
136	Arxiu Històric Municipal de Calella	sí	no			no	no		

ID	Nom de l'arxiu	P1	P2	P3	P4	P5	P6	P7	P8
137	Arxiu Municipal de Súria	sí	no			no	no		
138	Arxiu Fotogràfic de Barcelona	sí	no						
139	Arxiu Central Administratiu de l'Agència de Residus de Catalunya	sí	no						
140	Arxiu Municipal de l'Hospitalet de Llobregat	sí	no						
141	Arxiu Històric de la Ciutat de Badalona	sí	sí	Padrons d'habitants; Altres;	sí	sí	sí	Microfilm	sí
142	Arxiu Municipal de Districte de les Corts	sí	no						
143	Arxiu Municipal de Cambrils	sí	no						
144	ARXIU HISTÒRIC DE MOIÀ	sí	no			no	no		
145	Arxiu Capitular de Barcelona	sí	no			no	no		
146	Arxiu de l'ASSOCIACIÓ CULTURA MONTCADA	no	no			no	no		no
147	Cartoteca de Catalunya	no	no		ns/nc	no	no		no
148	Arxiu de la RACBASJ	sí	ns/nc		ns/nc	ns/nc	ns/nc		ns/nc
149	Institut Amatller d'Art Hispànic. Arxiu Mas	no	no						
150	ARXIU HISTÒRIC FIDEL FITA, MUNICIPAL D'ARENYS DE MAR	sí	sí	Padrons d'habitants; Quintes ;Registre civil; Cadastre;	sí	sí	no		
151	Arxiu comarcal Garrotxa	sí	sí	Padrons d'habitants; Registre civil; Quintes; Altres;	sí	sí	sí	Digital;	sí
152	ARXIU CORPORATIU ADMINISTRATIU I DE GESTIÓ DE LA	no	no		no	ns/nc	no		

ID	Nom de l'arxiu	P1	P2	P3	P4	P5	P6	P7	P8
	CORPORACIÓ CATALANA DE MITJANS AUDIOVISUALS, CCMA								
153	Arxiu Municipal Contemporani de Barcelona	sí	sí	Registre civil; Altres;	no	sí	sí	Digital;	sí
154	Arxiu Municipal de Martorelles	no	no						
155	Arxiu Municipal de Montmeló	no	no		ns/nc	no	no		
156	Arxiu d'Hostalric	sí	ns/nc		ns/nc	no	no		ns/nc
157	Arxiu Comarcal de la Ribera d'Ebre	sí	sí	Padrons d'habitants;	sí	sí	sí	Digital;	Sí
158	Arxiu Històric Arxidiocesà de Tarragona	sí	ns/nc				no		
159	Arxiu Municipal de Girona	sí	sí	Padrons d'habitants; Quintes; Registre civil; Cadastre; Altres;	sí	sí	sí	Microfilm Digital;	Sí
160	Arxiu Municipal de la Roca del Vallès	sí	no			no	no		
161	Arxiu Municipal de Sant Feliu de Guíxols	sí	sí	Padrons d'habitants; Quintes; Altres;	ns/nc	sí	sí	Digital;	Sí
162	Arxiu Diocesà de Girona	sí	sí	Llibres parroquials; Altres;	Sí	sí	sí	altre;	Sí
163	Arxiu central administratiu Departament d'educació Generalitat de Catalunya	sí	no			no	no		
164	Arxiu Comarcal del Vallès Occidental i Arxiu Històric de Terrassa	sí	sí	Padrons d'habitants; Registre civil; Altres;	Sí	sí	sí	Digital;	sí
165	Arxiu Municipal de Gelida	sí	no						
166	Arxiu Central dels Jutjats de Tremp	no	no		No	no	no		no

ID	Nom de l'arxiu	P1	P2	P3	P4	P5	P6	P7	P8
167	Arxiu Central dels Jutjats de Vielha e Mijaran	no	no		No	no	no		no
168	Arxiu Central de l'Audiència Provincial i dels Jutjats de Lleida	no	no		No	no	no		no
169	Arxiu Municipal de Centelles	sí	no						
170	INSPAI, Centre de la Imatge de la Diputació de Girona	sí	no		No	no	no		
171	Arxiu municipal de Rubí	sí	sí	Padrons d'habitants; Quintes; Cadastre;	ns/nc	no	no		no
172	Arxiu Municipal de Begur	sí	no		ns/nc	no	no		
173	Arxiu Nacional de Catalunya	no	no		No	no	no		no
174	Arxiu Històric Universitat de Barcelona	sí	no			no	no		

